

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

MIREDETÉSEK:

4-hasdos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryftár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesülé-

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 333

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ

STAUBER JÓZSEF

Vasárnap november 3

Mai számunk főbb közleményei:

Mi lesz a delegáció megnyitásán.

Aradon elfogott rablók.

Meghosszabbított zsur.

Mennyiért váltsuk meg a lóvasutat.

Irók, művészek, újságírók a pénzvilágban.

Aktuális emberek.

Nyílt magánlevél.

Barta Ernő képképzései.

Kulisszatitkok.

Tarkaságok.

Fordulat a háboruban.

Arad, november 2.

Soha olyan következtelenség és olyan hirtelen fordulók nem voltak a vélemények, mint most, a balkáni háboru alatt. A négy állam mozgósítására a török megkezdte a támadást: az újsághírek kommentátorai megállapították, hogy egy hét alatt vége van a háborunak. A törököknek óriási a tulerejük, jobbak az ágyaik, a hadihajóik, és ami különösen számbaveendő: jobbak a pénzügyeik, tehát játékszerrel fog eibánni a fölfuvalkodott kis balkán országokkal. Sorban páholja el őket, ahogy a felnőtt ember a lábába, kezeibe csimpaszkodó rossz gyerekeket végig ellátja. Azután jöttek a kis államok győzelmei: montenegrói győzelem, szerb győzelem, bolgár győzelem; egy győzelem, két győzelem, sok győzelem. Nehány nap alatt ezt is természetesnek találta ugy az újságolvasó, mint a nagy diplomaták tabora. A török hadsereg demoralizált, a balkániaké fegyelmezett. A török kormányzás, a török belpolitika betegségei ütnek ki

a magával is tehetetlen hadseregen. Az európai török birodalom megerett a pusztulásra: nem segethet rajta semmi. A vereségek előtt az összes nagyhatalmak a statusquo dalát zengték; nem engedik — ugymond — Törökország területi épességét. A kirk-kilisszei győzelem, Üszküb bevételé után megállapították: ezek után mégse lehet a statusquo-ról beszélni. A török vereségek előtt megállapították, hogy „Anglia az ozmán háta mögött van”. Most, a bolgár sikerek után kész volt a föltevés: „Oroszország mégis segíti a szlávokat.”

Legujabban pedig fordult a kocka. A törökök a visszavonulás helyett támadásba fogtak és mindenünne egybehangzó hírek szerint nagy sikert arattak a bolgárok fölött. Ha ez nem is jelent még döntő győzelmet, és a háboru befejeztét, mindenestre csökkenti a bolgárok és szerbek mórát, akik vasárnapra már Konstantinápolyban, vagy legalább is Drinápolyban akartak misét adadni az óhitü templommá változtatott mecsetben. És kétségtelenül elodázza annak az osztzkodásnak idejét, amelyről a győztes államok oly biztossággal beszéltek, hogy elévük kikérték Európának minden beavatkozását, mert „a balkáni államok szövetségéből új nagyhatalom támadt”.

Hát ettől fogva a török hadsereg nem demoralizált, és az új törökök politikája nem hibás? És a statusquo, amelynek széttépését a diplomácia már megadással várta, megint föntartandó lesz? Kiderül,

hogy Oroszország mégse lehet a balkán államok mögött, ellenben . . . .

Ami pedig a legfőbb: mit fog tenni most a béke közvetítő akció? A háboru kitörése előtt arra vártak, hogy Törökország az első győzelmet arassa: akkor a harci kedvükben letört kis országokat könnyebben lehet a helyükre küldeni, leültetni. Mikor a török vereségek egymás után következtek, a béke-sürgetőknek azt felelték: előbb be kell várni, hogy egy döntő, igazi győzelem legyen a török fölött, különben nem nyugszik be könnyen abba, amiből viszont a győztesek most már nem engednek. Most pedig a béke szempontjából megint bizonytalan a helyzet. A háboru a török győzelem elnyújthatja, hiszen az első győzelem után még nagyon sok van, amit helyre kell hozni és visszaszerezni, hogy csak a hadüzenet előtti statusquo meglegyen. Addig pedig háromszor is változhat a hadiszerencse. Másrészt bizonyos, hogy a szövetséges hatalmakra azért is rossz a török győzelem, mert hosszú háborura azok alig lehetnek berendezve, és így a fordulat után talán inkább lehet velük béke fölül beszélni, mint ennek előtte.

Szóval, hadjáratban végleges ítéletet formálni csak a teljes befejezés után lehet. A világtörténelem csatákról tud, amelyekről ma se állapíthatják meg, hogy kinek a győzelmével végződött: mennyivel kevesebbet lehet tudni a háboru folyása alatt? A diplomácia az egyedüli, amelynek nem kellene várni, amely eddig is, most is föl-

Ördögtáncoltatás.

Irta: Mórícz Pál.

Fekete az ünneplő ruhája a debreceni polárnak. Fekete öltözöben pompázik a „fehér nép” is. A babonák is fekete színekkel felhősül körül a komortartású debrecenieket. Hatvani professzor ördöngösségeit máiglan számontartják a debreceniek. Hatvani professzor házakéményén miként viaskodott egy fehér galamb a feketével? Győzött a fekete galamb és az ördögök éktelen láncsürgetések között szállították pokoiba Hatvanit.

Debrecen város másik legendás alakjáról, Tánzos-Kovács István gazdáról már könnyűlethetesebben ítélt a néphit. A szegény emberből többazörös milliomos Kovács, aki a debreceni nép hite szerint az ördög segítségével kincset talált, szerencséjére még életében megszabadíthatta lelkét a gonosztól.

A Nagyerdőszől fele feküdt Kovács Istvánnak egy avult bregháza. Napsugár fénye megvakult homályos kis ablakán. Kovács István gazda az egyik boltives, borzongatós hideg és sötét szobának pallója alatt találta azt a koporsó aranyat, melyért lelkét áruba bocsátotta az ördögnek. Pénteknap éjszakáján legmürgösebb a gonoszlelek ereje. Pénteken éjjélkor Kovács Istvánnak abba a szobába kellett menni, honnét a koporsó aranyat kiástá. És ördöngös nóttára zendített egy láthatatlan banda, ottan Kovácsnak addig kellett táncolni, míg az ördögtáncól és remségektől elgyötörten dobbant a földre.

— Már belepusztult volna az ördögtáncba

Kovács ur, — ősi éjszakán a vadlibák riasztó nyers hangon gágotak s a pásztortüznél beszélt egy vén junász, — mikor a Tánzos-Kovács gazda házához kvártélyoztak egy Talján-orozgból érkezett vén magyar huszár. A vén, huncut huszárkáplár hallott egyet s mást a Tánzos Kovács esete fölül és midőn péntek reggel következett, Kovács gazda arcán mindjárt észrevette a nagy elváltozást. Senhol nem találta helyét. A belső győrelemtől kékült-zöldült Kovács. Délben mar a csigás tyukhusleves nem ízlett neki. A díoszegi zamatos bakorbór felmelegedett poharaban. Veszót, meg-sajnáta a huszár:

— Hej, gazdúram, mi baja? Mi nyomja ugy a kigyelmed lelkét?

— Hej, katona uram, nagy az én bajom. Még beszélni sem merek róla.

— Már pedig nekem ugy elbeszélheti kigyelmed, mintha csak a papja volnék.

— No, annak meg épenséggel nem beszélném el.

— Hát, hiszen más a pap, más a huszárkáplár is... Mi ketten Simonyi óoster urral nem féltünk az ördögtáncól sem.

— Jaj, az ördögök, — Tánzos-Kovács száján nenezen csuszott ki az ördögök neve, de mikor egyszer kibőkte, a vén huncut huszár nem hagyott neki békét, míg mindent el nem beszélt Kovács ur.

— Csak bizza rám, gazdúram, — a vén káplár megcsavarta bajuszát, — most én táncoltatom meg a szőrösfülü bestéket!

— Hej, ha megszabadíthatna tőlük katona

uram, fiamnak fogadnám. Pedig hallhatta is, nem vagyok szegény ember.

— Hagyjuk, gazdúram, jó apán nekem a császár. Hanem urí vacsorát, meg bakorbort böven terítsenek fel estére abban a bizonyos szobában. Még egy-egy szakajtó kosárban koleskását és újvareű körmöci aranyat is adjon nekem a gazda, de minijárt . . .

— Hogyne adnék! Hogyne adnék, káplár uramnak.

A káplár külön tarisznyába töltötte a koleskását, másikba a körmöci aranyat. Azután ellődött a tarisznyákkal. Erősen esteledett és még mindig nem jött vissza a huszár. Tánzos-Kovács kiűtö a veréjték.

— Hej, végem már én nekem, utóljára mégis csak a Hatvani professzor sorsára jutok . . . — sóhajtozott Kovács ur. Akkor könyveddedt meg, mikor a huszár „takarodóajt” háza jött. A két tarisznyát is hozta a huszár.

— Hejnye, gazdúram, tán mar meg is főtt a vacsora?

— Bizony, majd hogy szétfőtt a gyenge malacpapríkás, huszár uram!

— Akkor csak rakjanak fel minden ételtit tizenkét száit egő gyertyával. Még két üres szakajtó kosarat is. A többit azután bizza ram. Azonban, ha kedves az életök, bármit halanaz is, ne merészkedjenek közelíteni a szobához.

A huszár jobbkézről borotvaies kardját, balról felhuzott pisztolyát fektette fel a dusan terített asztalra. A koleskását és az aranykat pedig a két szakajtókosárba töltötte ki. Mielőtt evésnez ült volna, meg egy búvös kört is kerekített az asztal körül. Azután urasan megva-

használhatná az alkalmat a közbelépésre. És mintha mind a két részről várnák ezt a közbelépést; hiszen minél hamarabb következik be, annál több vért és milliót takarítanak meg vele. És ép a diplomácia vár és talán ebben az álláspontjában még jobban megrögzíti a törökök győzelmét. Tegnap már kész terve volt, ma bizonyosan újat gondol, — azután ezt mondja: várjunk, ki tudja mit hoz a holnap? . . .

Mi lesz a delegáció megnyitásán.

— A jövő évi közös költségvetés. —

Saját tudóstónk telefonjelentése.

Budapest, november 2.

Ma osztották szét a közös minisztérium előterjesztéseit, amelyekben a közös miniszterek a delegációknak az osztrák-magyar monarchia közös kiadásainak és bevételeinek 1913-iki évi előirányzatát alkotmányos tárgyalás végett bemutatják. Az 1913-iki évi előirányzatnak az az örvenletes karakterisztikuma, hogy semmiféle kellemtelen meglepetést nem tartalmaz, hanem azokban a keretekben mozog, melyeket a két állam kormányai fixiroztak, a delegációk pedig alkotmányos módon megállapították a mult alkalmal.

Az 1913-iki évi előirányzat ehhez képest tartalmazza a folytatólagos részleteit azoknak a több kiadásoknak, melyeknek megajánlását a mult delegáció szükségesnek tartotta és melyek részben a közös hadsereg fejlesztését, részben pedig az új tábori tüzéségi anyag folytatólagos beszerzését célozzák, részben pedig a hajóhad kialakítására szolgálnak. A hadügyminisztérium, beleértve a tengerészetet is, az 1913-iki évre husz millió koronával többet irányoz elő, mint az 1912-iki évben. A külügyminisztérium körülbelül egy milliárdnyi póthitelt kér követségi épületek tatarozására és be rendezésére.

A költségvetés pénzügyi tárgyalása ilyenképen a jövő héten megnyitandó delegációnak fokozott munkát adni nem fog, hanem az ülészak jelentőségét az fogja megadni, hogy a nehéz külpolit-

kai helyzet megvitatására fog kerülni a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságban.

A delegáció alakuló ülése.

A magyar delegáció kedden tartja alakuló ülését, a melyen megválasztja az einökség és a tisztikar tagjait. A delegáció tagjai november 6-án, szerdán jelennek meg a király előtt a várban a trónbeszéd meghallgatására s csütörtökön már megkezdődnek az albizottságok ülései.

Tüntetés a király bevonulásánál.

A delegáció ülésezésével szemben az ellenzéki pártok újra tüntetésre készülnek. Hétfőn délután értekezletet tartanak, hogy követendő magatartásukat megállapítsák. A mi értekezletünk szerint az ellenzék ismét arra határozza el magát, hogy megjelenik a delegáció első ülésén s a bécsi demonstrációhoz hasonló formában tiltakozni fog a bizottság összeállítása és tanácskozása ellen.

Az ellenzéki pártok a szociálistákkal együtt arra is készülnek, hogy a király hétfői bevonulásakor nagyszabású utcai jölnöklést és tüntetést rendeznek a kormány ellen. A szociálista párt lapja mai vezércikkében már fölhívást is tesz közzé, amellyel a bevonulás idejére az utcára szólítja a munkásságot, hogy, mint a lap írja, „méltósággal, de érthetően” emlékeztessék az uralkodót a választójog dolgában tett ígéreteire.

A közös költségvetés.

A közös minisztérium a szokásos zöld borítékú füzetekben már kiadta és szétosztotta a delegátusok között az 1913-iki évre szóló költségelőirányzatot.

Az egyes tárcák költségvetése az előirányzat szerint a jövő esztendőre következőképen alakulna: A külügyminisztérium szükséglete: 17,889.716 korona; 1,432.613 koronával több, mint az idén. A hadügyi költségelőirányzat summája: 470 millió 225.822 korona, 20,801.941 koronával több, mint az idén. Ebből az összegből magának a hadseregnek szükségleteire 395.468.612 korona, a haditengerészet céljaira 74.257.210 korona esik. A közös pénzügyminisztérium költségelőirányzata 4,923.000 korona szükségletet tüntet föl, 225.163 koronával több, mint az 1912-iki évi költségvetés.

A közösen viselendő költségek teljes összege egyes tárcák bevételeit leszámítva 493.400.322 korona. Ebből a határvámjövődék útján fedeznek 197.704.169 koronát, a többi Ausztria és Magyarország külön-külön a kvóta arányában viseli. Magyarországra a közös költségekből a 36/4 százalékos kvótakulcs szerint 107 millió 633.399 ko-

rona esik. Ezekhez a költségekhez járul még a Boszniában és Hercegovinában elhelyezett parancsnokságok, csapatok és intézetek szükséglete: 13.966.405 korona; rendkívüli hitelképen pedig a hadsereg fejlesztésére 19.000.000 koronát, a flotta kiépítésére 68.400.000 koronát szántak.

Főispán-változások.

Érdekes változások lesznek legközelebb a főispáni karban. A minisztertanács már tárgyalta a megüresedett főispáni állások dolgát és mint kitünő helyről értesülünk, három új főispán személyére nézve végleges megállapodás is történt. Tehát három új főispán kinevezését fogja közölni nemsokára a hivatalos lap. És pedig: Borsod-megye és Miskolc város főispánjává a nyugálmomba Vay Elemér gróf helyébe Tarnay Gyula, Borsod-megye alispánja kerül. Maros-Tordamegye és Marosvásárhely város főispánja a távozó Haller János gróf helyett Bernády György lesz, Marosvásárhely mostani polgármestere. Haller János gróf, aki sokat betegeskedik mostanában ehéten másodszor mondott le Udvarhelymegye főispáni állásáról. Lukács miniszterelnök tárgyalásba bocsájtkozott vele és fölkérte, hogy maradjon helyén. Haller gróf igent mondott, de később meggondolta magát és újból följajánlotta lemondását. Ekkor aztán elfogadták. Haller utóda Udvarhelymegyében Ugron János lesz. Ugron, aki nemzeti párti Apollyista volt, később pedig belépett a szabadelvű pártba, egy ízben volt már a megye főispánja. Haller János grófot nyugdíjazni fogják s visszavonulása alkalmából belső titkos tanácsossá fogják kinevezni.

Függőben marad egyelőre Bácsmegye. Baja és Zombor főispáni széke, amelyre Szemző Gyula, a volt bajai főispán a legkomolyabb aspiráns.

Szeged főispánja — Szojka Kálmán.

A legbeavatottabb forrásból értesítik a Szegedi Naplót, hogy Szeged város főispáni székeinek betöltése a legközelebbi napokban megtörténik. Az új főispán személyére vonatkozóan létrejött a megállapodás. Erre a díszes állásra Szojka Kálmánt, a nagylaki kerület jelenlegi képviselőjét szemelték ki, aki hajlandóan nyilatkozott a pozíció elfoglalására. A szegedi főispáni szék betöltése már régebben elhatározott dolog volt. Három jelölt között kellett választani. E három jelölt között Tallán Béla, Rónay Jenő és Szojka Kálmán volt. Az előbbieket a főispáni szék betöltésére nem mutatkozott hajlandónak. A Szojka Kálmán kinevezéséről szóló akták már készen vannak a belügyminisztériumban

csorált, jól evett, ivott a huszár és épen pipára akart viholni, mikor a nagy templom tornyában megkondultak az éjfélé harangok. Fertelmesen virnyokoltak a kakasok. Lihogni kezdett a gyertyavilág. Nyekergő dudahangok, szivregető éles nádsíp-rikoltások, rőfögés, nyávogás, patkánycincogás, békavartyogás, kígyósziszegés, bagolyhuhogás rémletes zsibolygásától zendült meg a szoba levegője. Iratózatos csattanással kettészakadt a padló. A mélységből tízes kopersó vágódott fel. És dörögve kipattant a kopersófedél. Vérciros száju, kárhózatosan szép testű nő libbent ki a kopersóból. Mikor mosolygott két lángok csapdostak az ajkáról. Mikor kinyitotta száját, tízes egér bujt elő a szájából. Karját ölelésre tárva közeledett az asztal felé, azonban erőtlenül hőkölt vissza a büvkörtől. Öcsmány, fekete macskává változott át. Fújt és köpdösödött a huszár felé, kornyikálására csontváz szőrnyekkel, lidérc csufságokkal, tüzokádó kígyókkal, békákkal, nyakatlan nagy bagolyfejekkel, szőrőshátú ördögökkel telt meg a szoba. Szinte lullámozgott a levegőben. Bőgtek, nyihogtak, láncukat csörgették a pokoloei csufságok. Mintha egyetlen szőrnyű testté változtak volna, úgy vonaglottak az asztal körül. A félig aludt vér ilyen büzös, ilyen tapadós, ilyen undortelkítő sötét.

— Buh, idegen szagot érzek, — egy nagy fülü szőrös ördög különös mérgesen rázta a villáját, — megkésérülj ezt Kovács! — hörgött az ördög, fogát csattogtatta az ördög, a többi rém meg segített neki.

— Ácsi! — a káplár csendet intett kezével, — mit sivalkodtok? Gyere közelebb, te szőrös fülü, hadd beszéljek veled.

— Buh! — az ördög félrerántotta a szá-

ját. A büvös kör miatt csupán távolról nyugtogatta a karmát a huszár felé

— Hohó, cimborá! Még nem tartunk ott. Kovács gazdát se igen fényegessék, mikor én jobb vásárt ajánlok néktek.

— Aztán miféle vásár volna az?

— Lélekvásár.

— Hm, — összevigyorogtak az ördögök, mert az ördögök mindig kacagnak, ha kárhózatba rántják egy gyarló ember lelkét.

— A magam lelkét ajánlom fel néktek. Magyar huszár még úgy sincsen a pokolban.

A nagy fülü ördög fölig rántotta a száját:

— Annál több van osztrák generális.

— Ne politizáljatok, hé, ördögök.

— Ami igaz, az igaz! Különbben mire tartod a lelkedet?

— Csak egy szerény kívánságom van hozzátok. Ha teljesítenétek, tiétek a lelkem.

— Osz! mi volna az a kívánság?

— Látjátok itt ezt a kosár köleskását?

— Látjuk.

— Nos, hát szétöntöm a szobában és hát, mialatt a kakas egy órát kukorékolna, szemekint összeszeditek és a kosárba olvassátok, tiétek az én lelkem is.

— Rendben vagyunk! — örömben retteneteset bömbölt egy sánta ördög és szőrös nyelvét csufondárosan lökte ki a vén huncut Nábrádi káplárra.

— Nono, lassabban a testtel, ördögök! Nem addig a!

— Hát, mit akar még tőlünk a huszár ur? — röhöcselték az ördögök.

— Én még azt is kikötöm, ha pedig a kívánságomat nem tudjátok végrehajtani, Tán-csos-Kovács lelke nekem marad?...

Az ördögök röhögtek az együgyű kérésen:

— Luciferre esküszünk, tied a Kovács uram lelke, hanem ha te is a miénk nem leszel.

— Nesztek, itt a kásátok! — a vén huszár a szoba közepére zudította a kását. Ahány ördög ott volt, mind egyszerre markolt a kása után, de átkozódva, pökdsöve szórták a földre:

— Hüh, de forró.

— Meg micsoda tömjénszagu.

— Még lucskos is szentelt víztől, — keserves pofával fujták a markukat az ördögök.

— Hogyne volna lucskos, — kacagott a huszár, — mikor most este füstölttettem meg, szenteltettem meg a Varga-utcai piarista atyákkal!

— Buh! — ahelyett, hogy szedték volna, a komótra, kanapéra, kemencetorokra s hová ugrándoztak a szentelt kásaszemek elől. — Brühühü! — sirtak, bőgtek az ördögök.

— Becsaptál bennünket, huszár, — zokogta a nagyfülü.

— Most már se' piz, se' lilek! — jajveszékelte a sánta ördög a kemencetorokról.

— Ne sirjatok, no! Itt a pénzetek! — káplár Nábrádi a szakajókós aranyat az ördögök közé öntötte. Ekkor támadt csak egyszer igazi acsarkodás. Az aranyat megszetelt olajjal kenette meg a huszár és a szőr, bór mind lesült az ördögök markáról. A barátságatlan helyről acsarkodva, égett markukat nyalogatva inaltak lefelé a pokloknek országába. A kenes füst, meg a szurokszag maradt vissza utánok; azontul tájékat is messzire kerültek a Tán-csos-Kovács ur portájának.

— Így történt ez Debrecenben, nem más-ként! — beszélt az öreg számadó juhász, mikor vadlibát lestünk kint a pusztán és gyengepásztorlúz fényénél, nyers hangoktól zajgós sötét éjszaka, a karámnál vártuk a hold feljöttét.

és most már csak néhány formáság elintézése van hátra. Ilyen módon az új főispán beiktatása valószínűleg még ebben az évben megtörténik.

Meghosszabbított zsúr.

(Egy aradi hivatalnok põre a házimesternél)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 2.

Különös érdekességű ügyben ítélezett ma az aradi kir. járásbíró. A földi hatalmasságok egyik legnagyobbja, egy igazi házimesterné volt a vádlott, akit magánosok elleni erőszak miatt jelentettek fel. Mindez pedig csak azért, mert a házimesterné bebizonyítandó a magyar vendégszeretettel, nem akarta kiengedni éjjel a házból egyik lakó vendégeit, úgy, hogy azok kénytelenek voltak a zsúrt meghosszabbítva a vendéglátóknál aludni.

Az ügy ott kezdődött, hogy Győrössi Endre Acev. tisztviselő felesége valami felett összeveszett a földi potentátok egyik leghatalmasabbjával, Jamni Rozália urnóval, aki foglalkozására nézve a Zrínyi-utca 4. számú ház őrzője, tel. ügyelője és mestere.

Jamni Rozália ezért bosszút forralt és mivel még a jó istenke is segíti a háztörlőügyelőket, hát hamar el is érkezett a köcsön visszaadásának napja.

Néhány héttel ugyanis azután, hogy Jamni urnó és Győrössyne közt differenciák merültek fel, Győrössiékhez két vendég jött látogatóba. A vendégek hosszasan eldiskuráltak a így történt, hogy Jamni Rozáliát főháztörlőügyelőni minőségben egy csengetes verte fel. Jamni Rozália azonban nem olyan leány, hogy egy csengetésre csak úgy egyszerre felkelne az ágyból. Felőra multan azonban, a tizenötödik csengetésnél belátva, hogy a dolog komoly, kiment, hogy megnézzé, mely földi halandó kér be, vagy kibocsátást.

A kapu alatt aztán szemé elé tárult a tényállás. Győrössiék vendégei voltak az illetők.

— Hah! — kiáltott az őgrófi — és házimesterné, s amint a költők mondanák, a következő pillanatban megszületett agyában az idea.

— Csak a testemen keresztül! — mondhatta volna Jamni Rozália, de ő azt nem mondta. Nem! Egyszerűen csak kijelentette, hogy a portáj lakóit nem engedi ki.

A vendégek eleinte viccre vették a dolgot. Később komolyan felszólították a házimesternét, hogy nyisson ajtót. Előbb egy koronát, majd egy forintot ígérték neki. Mikor látták, hogy Jamni Rozália megvesztegethetetlen, könyörgésre fogták a dolgot.

— Nagysád, kisasszony!

Oh, nagyságos asszony!

Tündér királyné!

Álmaink virága!

Énekelték a Gábor Szirmay nagy köperettből, de mind hiába. A vendégek végül is kénytelenek voltak visszamenni Győrössiékhez s az éjszakát egy egy divánon töltötték.

Győrössiék ezért magánosok elleni erőszak miatt jelentették fel a házimesternét. Az ügy tárgyalása ma volt Frits Lajos kir. járásbírónál, aki előbb a házimesterné beismerése, hogy nem nyitott kaput, de azzal védekezett, hogy az neki nem is kötelessége. A járásbíró elfogadta ezt a védekezést s a vádlottat felmentette azzal az indokolással, hogy eljárásában „nem lát büntetendő cselekményt.” Az ítélet ellen Gruber ügyészi megbízt a törvényszékhez felebbezett.

VÁROS ÉS MEGYE.

A Magyar Bank kamatkövetelése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 2.

A város, mint ismeretes, a Magyar Bank és Kereskedelmi részvénytársaságtól egy millió koronás kölcsönt vett fel a legsürgősebb berubázások fedezésére. 500 ezer koronát folyósított is a pénzügyintézet és ezt az Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár útján be is fizette a városi pénztárba.

A szerződés feltételei között van az, hogy a város az Osztrák-Magyar Bank mindenkor kamatlábán felül egy százalékkal nagyobb kamatot tartozik fizetni a kölcsönért. A folyósított összegből a bank levonta az említett kamattétel mellett járó összeget felévi időre. Miután ez megtörtént, ma a város értesítette a várost a pénzügyintézet, hogy *október 26-tól kezdve az Osztrák-Magyar Bank felemelt kamatlába szerint akarja számítani a kölcsön után teljesítendő kamattérítést* és kéri, hogy ezt a többletet a város térítse meg.

A tanács ma foglalkozott ezzel az átíráttal s elhatározta, hogy nem veszi tekintetbe, nem is reflektál rá, mert előre megfizetett kamattal eleget tett minden szerződésbeni kötelezettségének és az utólagos felszólalásokat tekintetbe nem veszi.

A kulturpalota nagytermének butorzatát országos árlejtés útján biztosította a tanács és mint megírtuk, három ajánlat érkezett be. A Mundus-részvénytársaság 16488 koronáért, Kohn József és Jakab cég 18700 koronáért és Taonet testvérek 21600 koronáért hajlandók 684 darab karos széket és 93 egyes széket szállítani. A tanács ma tartott ülésében döntött az ajánlatok fölött és a Mundus részvénytársaságot bízta meg a szállítással, azzal a kötelezettséggel, hogy a beutalt mintán eszközölendő javításokat teljesen díjtalannal végzi el.

Új közutak. Az Attila-téren, a Thököly-téren és a vasúti állomás előtti téren közutakat fognak létesíteni. A költségek megszavazását a legközelebbi közgyűlésen kéri a tanács.

A szegény ember burgonyája. Az elmúlt télen a város az élelmiszer drágaságot egy igen nagyszabású szociális ténnyel igyekezett enyhíteni. Burgonyát raktározott be és azt önköltségen árusította. Tencsinger Károly városgazda elszámolását ma vizsgálta felül a tanács és ezt jóváhagyta. A tavalyi rossz burgonyatermés következtében igen sok elromlott a raktárban és ennek leszámításával, továbbá a kicsirázott anyag levonása után kivil, hogy mindössze négyszáz koronát fizetett rá a város az eladásra. Valószínű, hogy a tanács szükség esetén ismét ilyen bátor elhatározással siet az élelmiszer drágaság alatt roskadozó polgárság segítségére.

Betiltott munka. A Thököly-utca csatornázási munkálatait a tanács Nagy Adolf vállalkozónak adta, aki az összes ajánlattevők között a legolcsóbb volt. Nagy megkezdte a munkákat, felásatta az utcát és hozzá fogott a betoncsövek elhelyezéséhez. Néhány nappal ezelőtt a mérnöki hivatalnál valaki azt a feljelentést tette, hogy Nagy megszegi a várossal kötött szerződést és a csatornázáshoz külföldi csöveket használ, amit a közszállítási szabályzat tilt, de ha a tanács megengedné, akkor a többi pályázót károsította meg, mivel csak azért voltak drágák, mert ők egy anyagra tettek ajánlatot, amely egy koronával drágább folyó méterenként. A mérnöki hivatal a tanács tudomására hozta az ügyet és ez ma elrendelte, hogy Nagy nyomban szüntesse be a munkát, a felásott árkokat tömésse be és addig nem is szabad folytatnia, míg be nem igazolja, hogy magyar gyártmányú anyagot használt a munka elvégzésére.

Háztulajdonosok kérelme. Winkler József és társai Szent Antal-utcában lakó háztulajdonosok azt kérték, hogy készíttesse el a tanács a Shone-csatornát és a járdakövezést. Egyszersmind arról értesítik a tanácsot, hogy a szükséges költségekre 2800 koronát deponáltak a városi pénztárban előleg gyanánt. A tanács a munkát elrendelte.

Aradon elfogott rablók.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 2.

A novemberi országos aradi vásár gazdasági szempontból nagyon gyengének mutatkozott, azonban annál kedvezőbb a rendőrségre. Mindössze három zsebtolvajlás történt eddig és valamennyinek a tettese kézre került, ezen felül pedig egy országosan körözött, nagystilű gonosztevőt fogtak el az aradi vásár alkalmából.

Az aradi vasúti állomáson történt tegnap reggel, hogy Sipes Mihály dombiratosi gazdának zsebéből egy uriasan öltözött gazdatiszt benyomást keltő ember pénzzel telt tárcáját ki akarta lopni. Sipes a tetten ért tolvajt átadta a rendőrnek. Mikor ez be akarta kísérni, a Radnai utcai megszökött és csak a ligetben tudtak elfogni hosszas hajszát után. Megkötötték a kezét, de a köteleket szinte játszva tépte szét. Végre mégis csak Green Nándor főkapitány elé vitték, ahol előbb nagy indignációval tiltakozott a letartóztatás ellen, később azután azt mondta, hogy Kovács János bekécsabai lökereskedő, aki ott igen nagy tekintélynek örvend s a Hársfa-utcában saját házában lakik. Green főkapitány nem hitte egy percig sem, hogy az állítólagos lökereskedő igazat mond és ebben a tudatban sürgönyözött Csabára, hogy leleplező adatokat fog kapni.

Ma reggel megerkezett a válasz, amely szerint ott Kovács József nevű lökereskedő nem lakik, Hársfa-utca pedig egyáltalán nincs Bekécsabán. Mikor ezt a Kovácsnak a főkapitány elmondotta és őszinte vallomásra akarta bírni, a sürgönyhordó táviratot kézbesített, melyet a miskolci csendőrség küldött. Ebben kéri az aradi rendőrséget, hogy tartóztasson le Csabánszki János nevű, rákocsabai születésű országosan körözött és több rendbeli rablásért és lopásért keresett gonosztevőt, aki Mezőkövesden követett el legutóbb súlyos büntényeket. A sürgönyben levő személyleírás teljesen ráillett a főkapitány előtt álló alakra és ezt meg is mondta neki Green. Halálra sápadva, minden tagjában remegve hallgatta ezeket a lesújtó adatokat és csakhamar őszintén bevallotta, hogy ő a keresett tettes. A főkapitány rögtön értesítette a miskolci csendőrséget és kérte, hogy a letartóztatott emberért jöjjenek Aradra.

A rendőrség ma letartóztatta Kundics János kétegyházi vasúti őrt, aki tegnap este jött Aradra és egy éjszeli mulatóhelyre telt be. Alig tartózkodott ott egy negyed óráig, a házből az egyik szobából kétségbeesett segélykiáltásokat halottak s minthogy Kundics hatalmas erős ember, nem merték a szobába hatolni, hanem rendőrséget futottak. Mikó János rendőrtizedes érkezett meg egyik társával és miután betörték az ajtót, megadásra szólították fel a vasutat. Ez tudniillik egy leánytól négy aranygyűrűt rabolt el s mikor ez visszakövetelte az értékanyagát, fojtogatni kezdte és megölésével fenyegette. A rendőrtizedes meg akarta motozni a rablót és azonban ráta madt Mikóra, melten ragadta és csak heves dúlakodás után tudták a veszedelmes embert ártalmatlanná tenni. A rendőrség letartóztatta, noha tagadta a rablást, de legújabb motozásakor az egyik gyűrűt a zsebében megtalálták.

Az éjjel egy rendőrjárat találkozott Mihályi Tivadar kocsissal és a társaságban lévő Petrovics Alexa 33 ik gyalogezredbeli közemberrel. Ez utóbbinak a kezében egy vastag vászontakarót láttak a rendőrök s minthogy gyanus volt, igazolásra szólították fel. Sceptovszky Teofil ügyeletes rendőrhadnagy elé állították őket, akinek a katona azt mondta, hogy a takarót Vojku őrnagy adta neki át azzal a parancssal, hogy menjen ki a vásárra és tegye próbára a rendőröket, vajon tolvajnak nézik-e és letartóztatják-e? Minthogy a rendőrhadnagy figyelmeztette ennek az állításnak esetleges következményeire, a katona megismertette azt és ragaszkodott ahhoz, hogy az őrnagy parancsára csalekedett. Átadták a várból kibírókat katonai őrjáratnak.

Írók, művészek, ujságírók a pénzügyvilágban.

— A Pénzügyi Compass érdekességei. —
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 2.

Az ember harmincadik életévének betöltése után elfogulatlanul megállapítja, hogy Jókai Mór némely könyvének érdekesebb a Pénzügyi Compass és Heine Henrik dalainál kedvesebb olvasni valók az Osztrák-Magyar Bank gyönyörű, hangulatos festésű bankói. Mert a Pénzügyi Compass megmutatja, hogy hol lehet megtalálni az Osztrák-Magyar Bank egyszerű kiadványait.

A Pénzügyi Compass szerkesztői még fűgőbb és előre látóbb férfiak lehetnek, mint a naptár csinálók, mert az ország összes gazdasági vállalatairól szóló eme dus gyűjtemény a naptárakat is megelőzve jut a közönség elé. A jövő esztendőre szóló Pénzügyi Compass például már eljutott az érdeklődők kezébe. A két vastos kötetben lapozgatva sok olyan adatot találunk, amelyeket érdemes kihorgászni a nagy betűtengerből.

Azokat, amelyeket úgy is mindenki tud: nem nyomtatjuk le a Pénzügyi Compass után. Például főlegesen volna megírni, hogy Hatvany-Deutsch Sándor báró, vagy Károlyi Imre gróf, meg Chorin Ferenc hány részvénytársaság igazgatóságában huzzák a tantiémeket, amelyeknek csak a kamataiból ki lehetne fizetni Aradmegye akármelyik községében az iskolaköltségeket — tíz évre.

De lássuk azokat, akiket a hivatásuk nem a bankhoz, hanem az írásfalhoz, a festőállványhoz, vagy a szinpadhoz köt. Az író, színészvilág és a zsurnalisztika művelői közül hányan részesülnek az igazgatósági tagság „talált pénzül”-nek nevezett tiszteletdíjából? A Pénzügyi Compass felfedi ama titkot, hogy például a szíren hangu Kiss József nemcsak Simon Judit, meg reb Majer Litwák fantáziabeli társaságában érzi jól magát, hanem a Budapesti Bank és az Első Magyar Betű Tömlőtársaság részvénytársaság szépen meghízott igazgatói között is örömmel időzik.

A finom szavú elmés és mély Ignotus is hasonlít a jól szituált pénzarisztokratákhoz. Ő a Concordia malom igazgatóságának tagja. Ezt a Hatvany-Deutschokkal való irodalmi összeköttetése révén szerezte meg. A Concordia ugyanis a Hatvany báróék alapítása és pedig szerencsésebb gründolás, mint a Nyugat.

Az írók, művészek között talán Herceg Ferenc színekurája a legértékesebb. A pécskai kerület európai híri író-képviselője ugyanis az Adria biztosító társaság magyarországi igazgató tanácsának tagja, ami majdnem annyit jövedelmez egy esztendő alatt, mint az Éva bossorkány öt évenként. Az Ocskai brigadéros koszorús szerzőjének azonban egyáltalán nem kell röstelkedni, mert vagyona ilyen prózai pénzforrásból is gyarapszik. Hiszen Jókai Mór a Generáli biztosító intézetnek, Mikszáth Kálmán pedig a Belvárosi Takarékpénztár direktórájának volt tagja.

A legkiválóbb írók egyike, Rákosi Jenő „nem tudott, vagy nem akart nagyobb intézet igazgatóságával ilyen természetű konnexitót teremteni. Ő csak a saját maga alkotta Európai Utipodgyaszt Biztosító Részvénytársaság direktori székét tölti be. Továbbá igazgatósági tagja a Magyar Ujságírók Takaréka és Hitelszövetkezetének, amely budapesti hírlapírók anyagi ügyének rendezésével foglalkozik. De ugylátszik, nem állhat rosszul a magyar sajtó munkásainak szénája, mert a mérleg szerint ez az intézet mindössze 6375 korona váltóhitelt nyújtott a hírlapíróknak.

Rákosi Jenő sógora, a klasszikus feju Beöthy Zsolt megmaradt a maga metierjében: a Franklin féle irodalmi társulat igazgatóságának a tagja már

sok éve. A Nyugat irodalmi részvénytársaságnak Ady Endre és Ignotus a tagjai. A Világosság című nyomdai műintézet részvénytársaságában pedig ott látható Garami Ernő, a Népszava szerkesztője, meg Buchinger Manó, akik ez igazgatósági tagságot természetesen összeegyeztethetőnek tartják burzsoá ellenes működésükkel.

A szegény szociálistákról jut eszünkbe a gazdag bankigazgató, Székely Ferenc a Magyar Bank nagyszívű és nagyerszenyű vezérdirektora, aki az ország egyik legnagyobb intézetének igazgatása mellett ráér arra is, hogy a Borszem Jankó igazgatóságában funkcionáljon. Ő különben a lap szellemi irányításában is részt vesz, viszont az európai egyensúly helyrebillentése érdekében Bér Dezső rajzoló művész és Molnár Jenő dr. a Borszem felelős szerkesztője bent ül a lap részvénytársaságának igazgatóságában.

A napilapok szerkesztői között Singer Zsigmondnak, a Pester Lloyd főszerkesztőjének és Gajary Ödönnak, az Ujság felelős szerkesztőjének juttat talán a legértékesebb harapás. Singer ugyanis a Szegedi Kenderfonó gyárnak, a Clotild vegyipari gyárnak, meg az Alheneum nyomdávalalagatóságában működik, Gajary Ödön viszont a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóságának tagja és mint ilyen bent ül egyuttal mindama gazdasági alapításokban, amelyek a Kereskedelmi Bank üzleti élelmességéből lényesen prosperálnak. Hogy mennyi jövedelmet jelent ez Gajarynak, azt csak azok tudják, akik ismerik Az Ujságnak százezres deficittel záruló mérlegeit...

A nagyok után a kisebbek: Fenyő Miksa dr. a Nyugat volt szerkesztője, az ismert esztétikus és szociológus, írói lendületét és tüzet úgy látszik abból meríti, hogy igazgatósági tagja a Magyar Brikett gyárnak, amely különben szintén Hatvany-Deutschék alapítása.

Csajthay Ferencet, a Budapesti Hírlap felelős szerkesztőjét, ezt a kiváló magyar ujságírot olyan pedánsnak ismerik a zsurnalisztikai világban, hogy senki se ütközik meg rajta, ha az Atlantika Tengerhajózási társaság felügyelő-bizottságának tagja.

Szávay Gyula a debreceni kereskedelmi és iparkamara poéta-lelkű főtitkára operet librettó íráson kívül még ráér arra is, hogy a Debreceni Banknak igazgatósági, a Központi Bank mint Szövetkezet igazgatósági elnöke, meg a Pallas Biztosító társaság felügyelő-bizottságának tagja legyen.

Sas Ede nagyváradai szerkesztő felügyelő-bizottsági elnöke a Nagyváradai Belvárosi Takarékpénztárnak és a Községi és Körjegyzők Bankjának.

A színházak közül részvénytársaság a Népopera, a Vig és Magyar Színház. A Népopera igazgatósága és felügyelő bizottsági tagjai a Márkus családból kerültek ki. A Vigszínház igazgatóságában látjuk Herceg Ferencet, Bereik Árpádot és a szellemi arisztokrácia mellett a pénz-arisztokrácia képviselőjét: Hatvany-Deutsch Sándor bárót. A Magyar Színház igazgatóságában működik Kacsó Pongrácz zeneszerző, Lázár Ödön titkar, Salgó Ernő dr. kritikus. Ott volt a napokban meghalt Evva Lajos is. A Magyar Színház, a mérlege szerint 560 ezer korona alaptőkével dolgozott és az utóbbi évben 109 ezer koronát — veszített.

A szövegírók, zeneszerzők és zenekiadók Szövetkezetében sok író és zenész visel igazgatósági tagságot. Verő György, Martos és Husza, Hellai Jenő és Hubay Jerő ebben a társaságban verselnek, komponálnak.

De nemcsak az írók és földesurak jutnak igazgatósági tagsághoz, hanem a süteménykihordók is. Ugyanis a Süteménykihordók Szövetkezte

is buzgón működik Budapesten kilenc igazgatósági taggal.

Ami ezután következik, az egyes vidéki város gazdasági életét karakterizálja. A Pozsonyi Első Takarékpénztárban van a vidéken a legtöbb betét: ötvenöt millió. Tudni kell ugyanis, hogy Frigyes főherceg sok milliót gyümölcsöztet ebben a vidéki intézetben.

Melyik vidéki városban van legtöbb intézet? Tamesvárott, mert ott 24 részvénytársaságban forgatja meg a kereskedő-világ a tőkét. Utána Debrecen következik 23, Nagyvárad 20, Arad pedig 16 pénzügyintézetével. Nagyváradon legnagyobb az ingatlan spekuláció, amit az 5 ingatlan forgalmi intézet is igazol. Gyöngyösön, ezen a nagy szállóvidéken kilenc olyan vállalat van, amely szállótermeléssel és borértékesítéssel foglalkozik.

Nagyszébenben a jelzálogintézetek dominálnak: a Nagyszébeni Földhitelintézet 81, a Nagyszébeni Általános Takarékpénztár 86 millió korona jelzáloghitelt adott a legutóbbi évben. Ezek azonban altruista intézetek. — Seholy a vidéken nincs annyi affliált intézet, mint Kolozsvárott, ahol öt budapesti bank állított föl fiókot.

És végül egy aradi érdekesség. Kevesen tudják, hogy Mülek Lajos dr. kir. közjegyző felügyelő bizottsági tagja a Hazai Biztosító Részvénytársaságnak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Biztosítási Tisztviselők mozgalma. Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor alakul meg a kereskedelmi és iparkamara nagytermében a Biztosítási Tisztviselők Országos Szövetségének helyi fiókjá, az a szervezet, amely hivatva lesz a tisztviselők érdekeit szolgálni s gondoskodni azokról az eszközökről, amelyek e cél elérése érdekében szükségesek. Az országos szövetség képviselőiben ma este 7 órakor már Aradra érkeztek Rácz Vilmos, Zsigány Árpád író és Dévai Mihály biztosítási főtitkviselő. A gyűlésre a szövetség a következő meghívót bocsátotta ki:

Biztosítási Tisztviselők Országos Szövetsége, kitűzött programjának megfelelően, az egész országban működő biztosítási tisztviselőket egyszócs szervezetbe öhajtja tömöríteni, hogy a szolidaritás erejével küzdhessen tagjai egyetemes érdekeiért. E célból vasárnap november 3 án délelőtt 11 órakor, a kereskedelmi és iparkamara nagytermében tartandó alakuló gyűlésre kollegiális tisztelettel meghívja az aradi kartársakat. A biztosítási tisztviselők aradi csoportjának szervezése céljából a szövetség két vezető tagj fogja ismertetni a szervezkedés szükségét és az eddig elért eredményeket. Kartársak! Rólatok van szó, legyenek ott mindannyian.

Biztosítási Tisztviselők Országos Szövetsége.

( ) Az aradi autonóm kath. kör e hó 4-én (hétfőn) du 5 órakor választmányi ülést tart saját helyiségében, melyre a választmány tagjait ezuttal is meghívja az elnökség.

(*) Az I. aradi nyugdíjas asztaltársaság elnöksége értesíti tagjait, hogy november hó 4 én reggel 9 órakor a ministrák templomában az eddig elhunyt asztaltársasági tagok lelki üdvéért isteni tisztelet lesz. Egyben feléretnek a tagok, hogy a „Fekete Bányász” címűt vendéglő helyiségében reggel 8 órakor minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek, hogy onnét testületileg fivonuljanak a tartandó isteni tiszteletre. Az elnökség.

(*) A Kölcsey-egyesület választmányi ülése hétfőn délután fel 6 órakor a város házán az emeleu kisteremben lesz. Az ül. munkaidő első összejövetelén az elnökség be fog számolni a tavasz óta történekről és az új munkatervről a kulturpalotával kapcsolatban.

Heti műsor:

Vasárnap: Este: *Felhő Klári*, népszínmű. Az aradi színház alapjára.
Hétfő: *Limonádé ezredes*, operette.
Kedd: *Limonádé ezredes*, operette.
Szerda: *Primrose kisasszony*, vígjáték. (Bemutató előadást.)
Csütörtök: *Primrose kisasszony*, vígjáték.
Péntek: *Primrose kisasszony*, vígjáték.
Szombat: *A szép gárdista*, operette.
Vasárnap: Délután: *A falu rossza*, népszínmű.
 Este: *Oigányszerelem*, operette.

Barta Ernő képkiallítása.

Hófehér alapon, néhány színes virágcserep közt négy kép: sok széles színfolt, biztos rajztudás, tisztán kifejezésre juttatott hangulatok, ez a kedves, izlésses utcai kirakat biztat Barta Ernő festőművész kiállításának megtekintésére a minorita-palotában Weisz Leó könyv- és műkereskedésében. Sötét zongora, amelynek hangjegytartóján fehér kottalapok világítanak. Az ablakon gazdagon zubog be a fény és körülöleli a zongorára boruló, csüggedt, zokogó nő. *Chopin gyászinduló* a megkapó tempera címe, de ezt mondani sem kellene, oly beszédes, kifejező, őszinte a kép. Barta művészetének gazdag interpretálása és a kiállítás egyik legszebb festménye ez a Chopin gyászinduló.

Ehez a kirakathoz előreküldött képhez méltóan erős és művészi a kiállítás odafenn az emeleti helyiségben. Sok pasztell, tulnyomóan figurális dolgok és mindenhol izmosan, erőteljesen, híven visszaadott hangulattal érvényesül a művész domináló rajztudása. Színes, aranyos szálakkal, foltokkal átszőtt buja női ruha, virággal megtűzdelt izgató hajfodrok, büszkén, kihívóan felvetett arc, csupa szín, csupa tűz, csupa élet: ez az *Andaluziai nő*. Szélesen eláradó világos ruhakontúrok, rajtuk merészen átcikkázó fekete csipkekendő, szélesre tárt fekete legyező mögül előkandikáló kedves női arc (Nő legyezővel). Könnyedén, elevenen, frissen ül és bájos lendülettel emeli két karját tollas kalapjához. Fehér, világító a ruha, acélos zöld-kék a kalap, villogó a tükörbeli félcara mása (Tükör előtt). Kevés színével és letompításával a legszebb pasztellek közé tartozik a *Bűn*: barna kalap, széles barna muff és ebből a barnán hullámzó keretből két mélyszéles sötét szem beszél.

Erőteljes a felfogás a *Pietóban*, amelynek kitűnően rajzolt Krisztus-tete Barta Ernő elsőrangú rajzoló kezére vall. Néhány *Csendélet* is van a kiállításban. Színes, ragyogó a krizantémumos csendélet, forró, szinte izzó az, amelyen égő piros virágokkal megtöltött mélyszöld korsó mellé sorakozik néhány érett gyümölcs. A fekete háttérről melegen ragyog le egy harmadik csendélet napsárga virágcsokra. Egy mosdó nő képén ismét az ablakon beáradó fényzuhatag hatásait figyelte meg Barta. Erős fényhatások, leegyszerűsített kifejező színek, a kitűnő rajztudás adta vonalvezetés-biztoság, ez karakterizálja a kiállítás képeit, amelyek beszélnek magukért és festőjükért.

Barta Ernő az utolsó esztendő kivételével hosszabb időt töltött külföldön, Berlinben. Amióta hazatért, a fővárosban rendezett nagy sikerrel kollektív kiállítást, amelyről kilenc képe került a Szépművészeti muzeumba. Legutóbb a szolnoki művésztelepre hívták meg, ahol szintén nagy sikere volt Barta tárlatának és ő nyerte meg az állami grafikai díjat.

Aradi kiállítását, amely Weisz Leó első emeleti helyiségében van, vasárnap nyitja meg a művész a közönség számára.

* Mela Mars Aradon. *Szendrey Mihály* színigazgató november 18-án és 19-én *Mela Mars* és *Laszky Béla*, a világhírű kabaré diva és férje közreműködésével estélyt rendez és ez alkalomból 25 százalékos helyáremelés megengedését kérte a színházi bizottságtól, amit az ma megadott.

után Az asszonyfaló nagyszerű operett kerül színre. A kiváló operett-előadásnak egy érdekes szerepe is lesz, amennyiben az ezredes szerepét (Gyöző szerepe) vendégművész, Ince Rezső fogja játszani. Vasárnap este bérletszünetben Felhő Klári népszínmű kerül színre. Az előadás jövedelme a városi színházalapot gazdagítja. A címszerepet Kálly Jolán játssza.

* A Kalvineum hangversenye. A Kalvineum javára rendezendő hangverseny alkalmából a rendezőség azzal a kéréssel fordult Arad város színházi bizottságához, hogy a színházat engedje át és járuljon hozzá a száz százalékos felemeléshez. A színházi bizottság ma hozzájárult mindkét kéréshez.

* Rudnyánszky Gyuláról a fia. A Kölcsey-egyesület előadásait, melyek népszerűsége az egyesület újabb megerősödésének egyik tényezője, az idén is havonként kétszer a városháza nagytermében fogja megtartani, miután a kulturpalota helyiségei nincsenek még használható állapotban. A megnyitó felolvasás november 12-én délután lesz helybeli előadókkal. Érdekes irodalmi előadás lesz Rudnyánszky Gyuláról, aki az újabb magyar költők egyik izmos tehetsége és emberi sorsában is érdekes egyéniség. Aradon is hosszabb ideig élt, amikor felesége, Réthy Laura az aradi színház énekes primadonnája volt. A tárgy vonzó erejét növelni fogja, hogy az irodalmi méltatás írója és előadója a költő fia, Rudnyánszky Endre lesz, aki maga is szépszávu poéta és az *Aradi Közlöny* szerkesztőségének komoly értékű tagja. A Kölcsey-egyesület első felolvasására a tagok a jövő hét első napjaiban postán fogják kapni igazolványukat, mely tavaszig a többi előadásokon is érvényes lesz egy személy számára. Nem tagok 1 koronáért válhatnak majd belépti jegyet egy-egy felolvasásra.

* Színészek a munkásbiztosító pénztárban. Az aradi munkásbiztosító pénztár átirata alapján a színházi bizottság elhatározta, hogy a színházalapot annak tagjait, akiknek fizetése nem éri el a 2400 koronát, törli a városi betegsegélyezési alaphoz és utasítja az igazgatót, hogy ezeket a munkásbiztosító pénztár kötelekébe vétesse fel.

* Az első filharmoniai hangverseny műsorából ki kell emelni Liszt Ferencnek, a zenei világsztárnak *Ideálok* című szimfóniai költeményét, melyben a kongenitális német költőnek, Schillernek hasonló című ódája-ban kifejezett eszmét tolmácsolja a programzene eszközeivel. A műsor egyéb számai Weber légiós Oberon nyitánya és Beethoven Jénai szimfóniája. E 8 művet az egyesület zenekara adja elő a 38. gyalogezred zenekarával egyesítve Zellner Sándor karnagy vezénylete alatt, míg Mooshammer Román hárfaművész, budapesti zeneakadémiai tanár a bravuros Oberon fantázia előadásával Parish Alvars feldolgozásában fogja bemutatni külföldön is elsőrendűnek elismert művészetét. E hangverseny nov. 17. vasárnap este 8 órakor lesz a Fehér Kereszt nagytermében. Jegyek Scherhag cégnél (Andrássy-tér 14.)

* A Solymosi képkiallítás még nem bontakozott ki teljes egészében, mert még vagy harminc kép csak ma este érkezett meg s ezek holnap kerülnek kiállításra. Ma egy nagyszabású képpel lett gazdagabb a tárlat: *Dudits Andor* alkotásával, mely azt a jelenetet ábrázolja, amikor Rákóczy elhagyja Magyarországot. A kvalitásban is magas színvonalon álló kép sok érdeklődőt vonzott a kiállításra. Anyai értékes és fenyegő tárgy van együtt Solymosi jelenlegi tárlatán, hogy minden műbarát csak őszinte sajnálkozással nézheti, mennyire ártalmára van a mű élvezetnek a kiállítás helyiségét szolgáló bolt tulajdonosának és milyen kár, hogy ennyi nívós műalkotásnak nem áll rendelkezésére egy nagy kiállítási terem, ahol a tárlat teljes pompájában érvényesülni tudna.

* Culp Julia aradi dalestélye. December hó 1-én tartja egyetlen dalestélyét *Culp Julia*, a világhírű énekesnő a Fehér Kereszt nagytermében. Jegyek *Kerpel Izsó* könyvkereskedésben kaphatók.

NOV 5-ÉN D. U. 6 ÓRÁN A L. U. ... mában Arad méltó közönségének ritka műveltségében lesz része. A remekszámba menő új orgona fedezetlenül maradt költségeinek fedezésére *Schmidthauer Lajos* világhírű magyar orgonaművész közreműködésével u. i. hangversenyt rendez akkor a r. k. templomi énekkar vezetésével. E hangverseny célja önmagában is annyira támogatásra méltó, hogy függetlenül a művelzettől Aradon alig lehetne feltenni azt, hogy a réven sikertelenül appellálnának anyagi támogatásra, mert templombajáróra nem lehet közömbös, áhitatára milyen orgonával hatnak az Isten házában. Az áhitat gerjesztésének új kitűnő eszköze azonban a rendház anyagi erejét, képességét fölülmulólóg vette igénybe s hogy ha az ilyenben előállott hiány fedezetének oly módját választotta, hogy ez uton a legmagasabb műveltséghez jut Arad áldozatkész közönsége: szinte hálára kötelez bennünket.

A műsor a zeneóriások legjobb alkotásait vette fel az előadandó darabok közé: Haydn, Bach, Mendelssohn gyönyörű művei mellett ott vannak E. Bossi, Baldassare Galuppi, Dietrich Baxtehude, Guilmont és Cézár Franck művészi izléssel kiválogatott pompás számai, melyek Schmidthauernek — az ország határátlépő hírből és tavaszi aradi hangversenyéből következtethetőleg — oly mesteri interpretálásban lesznek bemutatva, hogy ezen eseményzámba menő hangverseny sokáig fog mindannyiunk emlékezetében maradni. Az orgonaművész egy saját szerzeményű intermezzóját is fogja ez alkalommal bemutatni. Weichhart Auróra, az aradi zeneakadémia tanárnője szintén szerepel egy énekszámával. Bántó lenne úgy a tanárnőre, mint Aradnak zeneileg művelt közönségére, ha a közisztelt tanárnőben ezáltal az énekművésznő akarnék felfedezni és a közönségnek bemutatni. Nem is tesszük; egész pozitívítással állíthatjuk, hogy az énekszám a gyönyörű műsor fényéhez méltóan fog illeszkedni. A helyárok úgy a célt, mint a célt szolgáló hangversenyt tekintve, annyira mérsékeltek, hogy joggal tehető fel, hogy Aradnak zeneileg számbevéhető, műpártoló, valamint áhitatos közönsége kedden este a minorita atyák szentegyházát zsúfolásig fogja megtölteni.

* Hány művész van Magyarországon? A kezünkbe akadt a napokban egy kis statisztika, a mely szerint: Zongoraművésznők van, kilenc éven aluli, szóval csodagyerek 5793, kilenc éven felüli 18,627, összesen 24,420. Énekművész: 41,418, hegedűművész: 82,187, gordonkaművész: 7748, cimbalomművész: 4855, tárogatóművész: 8429, kisbőgőművész: 2646, bőgőművész: 2588, cintányér-, kis és nagydob-, tilofon-, furny-, verki-, gramafon-, fütty-, köhögő-, tüszentő- stb. művész 14,887. Vagyis művésznőkünk van összesen 182,648. — Merre ezek után még valaki azt mondani, hogy nem szeretjük a zenét és hogy nem vagyunk művésznország?

* Orvosi zsebnaptár 1913. Szerkesztette *Sugár K. Márton* dr. Kiadók: *Légrády Testvérek*. Az izlésszerűen kiállított zsebnaptárt nemcsak tartalmánál, hanem tetszetős külsejénél fogva is ajánljuk a magyar orvosoknak és gyógyszerészeknek. Aradon a városi orvosoknál 3 korona, bérmentes ajánlott beküldéssel 3 kor. 45 fill. Megrendelhető a *Légrády Testvéreknél* Budapesten, V. Váci körút 78.

* A divat és művészet őszi és téli száma a folyóiratok rendezés területén és kiállítását meglepően felülmúlja. Valóságos divatművészeti album, amelynek szebbet még a külföldi divatlapok sem produkáltak eddig. A Berkovits Hugó gondos szerkesztésében megjelenő „Divat és Művészet” e száma 2 kor. 50 fill. Előfizetési ára egész évre 18 korona, fél évre 10 korona. Megrendelhető minden könyvkereskedésben, vagy a kiadóhivatal útján Budapest, IV. Váci-u. 7.

* A Király mozgó slágere „Megmentve a tenger mélyéből” gyönyörű 2 felvonásos dráma a tengerészek életéből, ezt követi az „Edelényi rablógyilkosság” látványos kép. Humoros számai a következők: „Utazás egy csillagért” és a „Nagybácsi végrendelete”. 5781

* Schmidthauer Lajos világhírű orgonaművész Aradon f. é. november 5-én d. u. 6 órakor a minorita templomban tartandó *Orgona-hangversenye*re jegyek Hoffmann Antal, ifj. Klein Mór, Weisz Leó és Bauer Gyula urak üzletében kaphatók.

Nazim pasa török győzelmet jelent.

— Bekerítették a bolgárokat? — Anarchia Konstantinápolyban. — A Dardanellák veszélye. —

— Saját tudósítónk jelentése. —

Arad, november 2.

* Egy színésznő kinszenvedései. (A leány kereskedelem folytatása az Urániában.) Emlékeztetés még a Nordis filmgyár első slagerei közül az a nagy szociális jelentőségű képsorozat, mely a legundorabb emberi bűn, a leánykereskedelem ellen csinált propagandát. Most jelent meg ennek a képciklusnak újabb nagyhatású részlete. Ennek a meseje röviden a következő: A Scala színház előtt türelmetlenül várja Thompson hadnagy barátját, a szép Ninát. Szomorú hirt kell vele közölnie: hajóra vezényelték s bizonytalan ideig kell tengeren maradnia. Nina lesújtottan fogadja a hirt. Nemsokára a hadnagy távozta után fényes szerződéssel binalják meg Szentpétervárról. Nina elkábitva az ígért kincsektől elfogadja az ajánlatot és elutazik az orosz fővárosba, ahol egy Kohn nevű impresszárió fogadja. Nina nemsokára borzadva tapasztalja, hogy Kohn nem impresszárió, hanem leánykereskedő, s a hely, ahová őt viszi, nem színház, de egyik leghírhedtebb mulatója Pétervárnak. Szabadulni azonban nem lehet. Leveleket elfogják, úgy, hogy anyja végső kétségbeesésében a hadnagynak ír, hogy kutasson leánya után. Thompson véletlenül éppen Pétervárra vezénylik. Egy ideig eredménytelenül kutat Nina után, végre azonban megtalálja. A leány boldogan Öleli keblére szerelmesét és most minden erejüket megfeszítve szökni akarnak. Hosszú fárdság után sikerül megszökniök, amit Kohn megtudva ő is szökni akar, de a hajón elfogják. Így végződik Nina első, de majdnem vezetes kalandja. A fenomenális moziképet vasárnap és a következő két napon mutatja be az Uráni színház. 175

* A halálhid. (A világ legnagyobb látványossága az Apolló színházban.) Most az előtérbe került a kinematográfia népszerűségének megalapítója, a francia Goumon gyár, amely a piacra bocsátotta a világ legnagyobb látványosságát: „A halálhid”-at. Ebben a kettévonásos drámában a közönség szemeláttára egy óriási magasságban épített vasúti hid összeomlik s az ép rajta robogó expressz-vonat a tátongó mélységbe zuhan. Meghül az emberben a vér ennek a borzalmas katasztrófának a láttára, amelynek az előidézése 600 000 frankjába került a filmgyárnak. A katasztrófa körül felette idegizgató cselekmény játszódik le egyébként is. A mérnök, aki a hidat építette, a megnyitás napján megtudja, hogy a hidon építési mulasztások történtek. Táviratozni akar, de felesége, akivel heves jelenete támad, feltartóztatja őt ebben. Mire elküldi a táviratot, már elkésztett. A hid egy perccel hamarabb összeomlik az expressz vonattal, mint ahogy a figyelmeztető sügöny megérkezik. A hatalmas látványosságot nagy áldozatok révén az Apolló-színház szerezte meg elsőnek a vidéken s hoi nap, vasárnap mutatja be először változatos új műsor keretében. 177

* 60 kötet könyv 1 kor. 40 filléért, 180 hangjegy 2 kor. 40 filléért kaphatók Kerpel Izó kölcsönintézetében, Aradon.

SPORT.

+ Falkavadászat. Az arad-kisszentmiklósi falkavadásztársaság e hó 4-én Hubertus-napi falkavadászatot rendez. Meget délben 12 órakor a sofronyai vasúti megállóhelynél. Este 8 órakor a falkavadásztársaság tagjai és azok családjai részére társas összejövetel a központi szálló kistermében.

+ Bajnoki football-mérkőzés. Az AAK. Török-Gábor utcai sporttelepén vasárnap délután 3 órakor kerül előtérre a Nagyikindiai Előre és az Aradi Atletikai Klub bajnoki mérkőzése. Az AAK. a legjobb tudásával fog sikra szállni, mert a bajnokságot csak úgy szerezhethi meg, ha az ezután következő mérkőzéseket mind megnyeri s minthogy a goal arány is számít, igyekezni fog minél nagyobb eredményt elérni.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomása)	—	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	—	151
Nyomda	—	151

A keleti török hadsereg sorsát és ezzel az ottomán birodalomét is már eldöntöttnek tartották a lüleburgászi csatavesztés után. A kétszer is megvert sereg azonban a ma érkezett hírek szerint mégis összeszedte erejét és Viza felől, ahol a lüleburgászi harcok alatt is jól tartotta magát, súlyos csapást mért a bolgár seregekre. A győzelmet Nazim pasa generalisszimusz nagyarányúnak jelzi, mert Kirk kilissze szomszédságába juttatta a török haderőt. Bolgár cáfolat nem jött ezekre a hírekre, de ennek ellenére is bizonyos tartózkodással kell fogadni a bunárhisszári sikerek hírére. Annyira megvert, annyira rendetlen helyzetbe jutott a török sereg, annyira kétségbeesett és elvadult a megrémült főváros hangulata, hogy szinte hihetetlennek hangzik a török győzelmi hír.

Nagy szüksége is van Törökországnak arra, hogy végre megakassza a bolgárok előrenyomulását Konstantinápoly felé. A nyugati harctéren ugy is végkép elvesztette a hadjáratot: a szerb-bolgár, montenegrói és görög támadás mindjobban koncentrálik Monasztir és Szaloniki felé. Nazim pasa győzelme lenne az annyira szükséges és első török siker, amelyet azonban eddig csak török forrásból erősítenek meg.

Mai értesítéseink itt következnek:

Török győzelem Bunár-hisszárnál.

Nazim pasa jelentései a harcról.

Konstantinápoly, november 2. Nazim pasa főparancsnok a nagyvezérhez október 31-iki kelttel a következő táviratot intézte:

Bunár-hisszárból érkezett jelentések szerint az ellenség a tegnapi csatában telemes veszteségeket szenvedett, nagymennyiségű tüzérségi municiót, gyalogsági fegyvert és felszerelési tárgyakat zsákmányoltunk. A csata folyamatban van.

Konstantinápoly, november 2. Tegnap reggel itt az a hír terjedt el, hogy Vizánál és Lüleburgásnál tovább folyik a harc. A jobb szárnyon különböző állásokból a törökök kiszorították a bolgárokat és a törököknek a balszárnynon is voltak sikereik. A lakosság rendkívül izgatott és roppant nagy várakozásokkal van eltelve. A kórházak tele vannak sebesültekekkel. Tegnap hatszáz sebesült érkezett, kiket automobilon szállítottak a kórházakba.

Konstantinápoly, november 2. A minisztertanács tegnap éjtel utánig együtt maradt, hogy a hadi helyzetről tanácskozzék és főleg a lüleburgászi harcokról szóló híreket megvárja. A nagy vezér és több tisztviselő az egész éjszakát a portán töltötték. Éjjel két óra felé a hadügyi államtitkár a minisztertanácsnak fontos táviratokat hozott tudomására.

Páris, november 2. A Havas-ügynökség jelenti Konstantinápolyból: Nazim pasa főparancsnok ma, 2-án délután két órakor a következő táviratot küldte:

„Hadseregünk jobb szárnya tegnap óta északnyugati irányban nyomul előre. Mahmud Muktar serege megverte a bolgárokat és számos ágyut, valamint municiót zsákmányolt. Parancsot adtam valamennyi hadtestnek, hogy támadásba menjenek át és nyomuljanak előre.”

Nazim pasának délután 4 és háromnegyed órakor föladott másik távirata így szól:

„Ujra elfoglaltuk Bunárhisszárt és minden oldalról körülzártuk Bunárhisszár környékén a bolgár csapatokat.”

Katonai körök szerint a csata, melyet a bolgárok kikerülni igyekeztek, hacsak előre nem látott események nem állanak be, a törökökre kedvező lesz. Lehetetlen, hogy a bolgárok, akik védelemben tartják magukat, újra átmelessenek a támadásba.

Konstantinápoly, november 2. A lapok mind egybehangzóan állítják, hogy a keleti hadsereg helyzete kedvező és hogy a bolgárok, a törököktől üldözötve, lépésről lépésre visszavonulnak. A törökök döntő csapásra készülnek. A Szabah haditudósítója a következőket táviratozza: A bolgárokat Lüleburgászból visszaűzték. A veszteségek mindkét oldalon nagyok, különösen bolgár részről. Az éj folyamán 1800 sebesültet szállítottak el a harctérrel.

Konstantinápoly, november 2. A török hadügyminisztériumból származó jelentések szerint a török hadsereg megkezdte a mozdulatait. A lüleburgászi és vizai hadtest egyesült.

Konstantinápoly, november 2. A lapok megerősítik, hogy a török csapatok visszafoglalták Bunárhisszárt. A csatáról a következő híreket közlik: Az október 22-i harc után a második bolgár hadsereg kifejlesztette frontját. Az előcsapatot és jobbszárnnyat Baba-Eszki irányában tolták előre, a centrum Bunárhisszár előtt, a bal szárny Viza előtt állott. A hadsereg tehát nagy ivben volt felállítva. A török sereg Lüleburgasz irányában Baba-Eszkiig volt összpontosítva. Október 22-től 25-ig mindkét részen megtették az előkészületeket a csatára és földaritéseket végeztek. A nagy ütközet október 26-án kezdődött, a Viza előtt álló török csapatok előnyomulásával. Majd áterjedt az egész vonalra Lüleburgaszig. Tegnapelőtt és tegnap a török csapatok a bolgárokkal szemben, akik a Vizánál és Lüleburgásznál levő védelmi vonalakat át akarták törni, hősies ellenállást fejtettek ki. Tegnap a Lüleburgásznál álló török sereg offenzívába ment át és a bolgárokat Csongaráig visszaverte. A Karagácsnál lefolyt heves harc után Kavaklit, amely Kirk-kilisszétől délnyugatra van, megszállották. A bolgárok úymódon kényyszerültek, hogy az egész vonalán, Kirk-kilissze irányában visszavonuljanak és a törököknek sikerült Bunárhisszár és Novakli között megvetniök a lábukat. Katonai körökben megvannak győzdve arról, hogy Kirk-kilisszét rövidesen visszafoglalják. A csatát a jelenkor legnagyobb ütközetének tartják. A bolgárok óriási veszteségeket szenvedtek.

Páris: A Temps mai kelttel táviratot kapott a csorlui főhadiszállásról ott levő tudósítójától, aki azt jelenti, hogy kegyetlen hideg lett, zord észak szél fúj és a külföldi haditudósítók kénytelenek voltak a tábort sátraktól a helységbe költözködni. Minden nap nagy török segéd csapatok érkeznek. Tegnap reggel erős ágyudörgés hallatszott Lüleburgasz felől. Abdullah pasa elhagyta Caorlut, hogy az általános előnyomulást intézze, de a hadi tudósítókkal nem közölték, hogy milyen irányban fog elvonulni a török sereg. Azok a tisztiek, akik a haditudósítók mellett vannak informálás céljából, nem árultak el semmit. Azt mondják a tisztiek, hogy Drinápoly és Kirk-kilissze között a telefon és távirat vezeték sérületlen. Csorluba rendesen megérkeznék a táviratok. A haditudósítók kételkednek ebben, mert sem táviratot, sem levelet nem kapnak. Vachy őrnagy, aki szintén a külföldi hírlapírók mellé van rendelve, értesítette őket, hogy estére készüljenek az indulásra. Hogy merre mennek, azt senkinek tudja. Utasítást kaptak, hogy mindenki csak annyit elcsúszhat vigyen magával, amennyi a székébe fér.

nagyobb podgyászukat később megjelölendő helyre küldhetik. Arra is figyelmeztették a tudósítókat, hogy viselkedésük fejt nagyobb életbiztonság kedvéért.

Szofia, november 2. Lüleburgászból még mindig nem jött részletes hír. A törökök Csorlu mellett gyülekeznek. Itt Csataldza mellett nagy csata lesz és ha Csataldza elesik, akkor a bolgároknak konstantinápolyba való bevonulását semmi sem akadályozhatja meg. Románia viselkedését itt zavarosnak mondják, amely a jó szomszédságnak nem felel meg. Ujra arról beszélnek, hogy Románia Törökországgal konvenciót kötött, amely Romániát arra kötelezi, hogy abban az esetben, ha Törökország ellen fordulna a hadiszerecsene, a török csapatoknak segítségére menjen.

Szofia (A bolgár távirati iroda): A török csapatok Baba Eszkiből visszavonulva három nappal ezelőtt a Lüleburgásztól öt kilométernyire északnyugatra fekvő Alivali faluban nagy kegyetlenségeket követtek el. Mintegy 200 ember, köztük nők, aggastyánok, gyermekek lettek áldozatai a török csapatok vérengzésének.

Szofia, november 2. A bolgár hadsereg éjjelnappal folytatja a visszavert ellenség üldözését. Ugy látszik azonban, hogy még mindig igen komoly ellentállásra találunk. Ez ideig Csorbu bevételéről még nem érkezett hír.

Szofia: Tegnap városzerte beszéltek, hogy Drinápoly elesett. A kormány még nem kapott megerősítést.

Konstantinápoly, november 2. A törökök lázasan dolgoznak a csataldza vonal megerősítésén. A Kis Ázsiából hozott nehéz ágyúkat mind odaviszik.

Konstantinápoly, november 2. Alaptalan az a hír, miszta Aziz herceg tábornokot kivégezték volna.

Konstanza, november 2. Ideérkezett keresztény menekülők azt beszéltek, hogy Kirk-kilissze elesését az okozta, hogy a török hadsereg keresztény katonái átpártoltak a bolgárokhöz.

Szofia, november 2. A Mir nevű lap megbízható forrásból jelenti, hogy a török Demir Hisszar elhagyása előtt az ottani laktanyában husz bolgárt bezártak és azután a kaszárnyát fölgyújtották, úgy, hogy az összes bolgárok életüket veszítették. A törökök szüntelenül kegyellenkedéseket követnek el. A Sziuma-völgyben a törökök a bolgár lakosságot csoportokban megkötötték és lemészárolták. Szumla kerületben a katonai szolgálat alól fölmentett muzulmán lakosság fölajánlotta szolgálatait arra, hogy a fegyverben álló bolgár lakosság földjét megművelje.

Konstantinápoly: A török főhadiszállásról érkezett hivatalos jelentések megerősítik, hogy a bolgárokat elverték és Bunarhisszarig visszavetették. A törökök balszárnya Lüleburgásznál alig talált ellenállásra.

Berlin: Jól értesült oldalról jelenti, hogy a török hírek Bunarhisszar visszafoglalásáról valószínűleg megfelelnek a tényeknek, amennyiben Muktar pasa a jobbszárnyi főparancsnokságot megtartotta. A bizalomnak ezt a bizonyítékát, úgy látszik, igazolta.

Szárazon és vízen Szaloniki felé.

— A görög hajóraj sikerei. —

Atén, november 2. Votsic hajóhadnagy, annak a torpedónaszádnak a parancsnoka, mely a török páncéloshajót a szaloniki kikötőben elsüllyesztette, a következő részletes táviratot küldte: Kala Eleutorphorishól este kilenc órakor indultam el. A karaburnui erődítések szüntelenül fényszórókkal világították meg a Karavafarano és a Vardar-torkolat közti tengerszorosot, de én teljes gözzel tovább haladtam és a szaloniki kikötőhöz értem, ahova este 11 óra 20 perckor érkeztem meg. Egy török páncéloshajót a kikötőmölde bal oldalán láttam meg; míg a jobboldalon több más hajó és egy orosz hadihajó volt. Lassan, még mindig észrevétlenül tovább haladtam, a török hajó dereka felé és 11 óra 30 perckor 150 méter távolságból egy torpedót lőttem ki. Miután a torpedót kissé balra irányoztam, egy másik torpedót ellenkező irányban küldtem utnak. Erre teljes gözzel megfordultam, hogy a robbanás pil-

lanatában kellő távolságban legyenek a török hajótól. Balra fordulva azután még egy torpedót lőttem ki, mely a hullámtörőkre ütközött és oly robajjal robbant föl, hogy azt hittük, a robaj egy szárazföldről jövő ágyulóvéstől ered. Mindjárt az első robbanás után élénk mozgolódást vettünk észre a páncéloson. Lámpákat láttunk és sipjeleket hallottunk. A tisztek osztálya egyszerre ki lett világítva. A robbanás közvetlenül a jobb kémény alatt történt, melyből sűrű füst szállt fölé. A hajó oldalra fordult és elsüllyedt. Ezután teljes gözzel haladtam el a Karaburnu mellett, mely, miután Szalonikiból nyilván jelzést kapott, az összes fényszórókat működésbe hozta. Sikerült azonban figyelmét kikerülnünk.

Konstantinápoly, november 2. A Szaloniki előtt vesztelő Feth-Bulent török páncéloskorvet parancsnoka jelenti: Éjjel felé egy görög torpedónaszád becsont a kikötőbe és két torpedót röpített a korvet felé, mely kazánjának fölrobbanása után elsüllyedt. A legénység legnagyobb-részt megmenekült.

Konstantinápoly, november 2. Hivatalosan jelenti, hogy a Szalonikiban elpusztított török páncéloson kétszeres kazánrobbanás támadt. A gözds azonnal elsüllyedt. A legénység egy részét megmentették.

Atén: Az égei tengeri görög hajóraj parancsnoka közli, hogy a görög flotta a Dardanellák előtt cirkál és várja a török flotta kijövetelét az égei tengerre.

Konstantinápoly: Egy török lap szerint Aosz közeliében két angol hadihajót láttak. Anglia megígította Görögországnak, hogy Szmirnát megtámadja.

Atén: A görög hadihajók ismét bombázzák Prevezát.

Atén, november 2. Az aténi távirati iroda jelenti: Szapundzakisz tábornok a következőket táviratozza: Anoghi környékén egy görög és egy török csapat között harc fejlődött ki. A görög csapatok magasan fekvő pozíciókat foglaltak el.

Atén, november 2. (Aténi távirati iroda.) Niaszta város tízezernyi lakossága, amikor értesült a görög hadseregnek Szaloniki felé való előnyomulásáról, elkergette a török hatóságot és megüzente a török trónörökösnek, hogy napenként 25.000 kenyérporciót bocsát rendelkezésére.

Atén: A lapok információi szerint a malbankői csatákban a törököknek nagy veszteségeik voltak. Kétszáz lovas és ezer gyalogos meghalt, hét ágyú a görögök kezébe került. A törököket a monasztéri vonalon meglepték, úgy hogy kénytelenek voltak hadállásukat feladni. A görögöknek a hat órai harcban, bár szuronytámadást is intéztek az ellenség ellen, csak csekély vereségük volt.

Atén: György király a kocsánei kórházban meglátogatta a malbankői csatában megsebesült katonákat, s gratulált nekik vitéz magatartásukhoz.

Konstantinápoly, november 2. A nyugati török sereg Monasztirben összpontosul és egyik szárnya keleti irányban Rhodope és Kirdsali ellen fog eljánni.

Belgrád: Négyezer főnyi lovasság tegnap már csak husz kilométernyi távolságban volt Szalonikitól. A szerb hadsereg hadműveleteiben egyelőre szünet állott be főleg azért, mert török részből nincs ellenállás.

Szofia, november 2. A Szaloniki-Konstantinápolyi vonalon fekvő Eskid-sche vagy Xanti vasuti állomást a Poschmalkán át a Rodope hegységéből előtörő bolgár hadoszlop megszállta.

A forrongó török főváros.

Kiéhezett katonaság. — Keresztények lemészárlása.

Konstantinápoly: Az egész főváros tele van a menekülők ezrével. Kurdok, basibszukok és egyéb csöcselék nép veszélyezteti az életbiztonságot. A boltok kirakatait nappal is zárva tartják, a kereskedők éjjelre eltorlaszolják az ajtókat, mert az éhező had fosztogat. Nőveli a rémületet az a hír, hogy tízezer katona a Kirk-kilisszei vesztett csatából a főváros felé közeledik és utjában rabol,

gyilkol és gyújtogat. Egyáltalán borzalmasak a viszonyok a fővárosban, de még ennél is kétségbeejtőbb a helyzet az ázsiai parton levő Szkutáriban, ahonnan azt jelentik, hogy sok száz zsidót és keresztényt mészároltak le. Rajtuk töltötte ki elkeseredését a mohamedán lakosság. Szalonikiból érkező hírek szerint ott a katonák éheznek és egy jelentés azt mondja, hogy az inséges katonák szuronnyal fenyegették a tiszteket, ha nem adnak nekik enni. Muktar pasa is önkézzel lőtt agyon katonákat, akik az éhség miatt megbontották a fegyelmet. Konstantinápolyban az európaiak veszedelemben forognak és az egyetlen segítség az volna, ha a nagyhatalmak idejekorán hadihajókat küldenek oda.

Szaloniki, november 2. A török seregek veszége az itteni lakosságot tökéletesen kétségbe ejtette és általánosan azt kérdezik, hogyan fejlődhetek a dolgok annyira, hogy Szalonikit okkupáció fenyegeti. Az egész vonalon lerhatatlan fejtelenség uralkodik. Városok és falvak pusztultak el, mert amit az ellenség megkimélt, azt maguk a törökök hamvasztják el. A lakosság menekül az ellenség elől és minthogy a vasutak nem elégségesek a forgalom lebonyolítására, a kétségbeesett parasztok vagyonukat magukon cipelve, gyalog menekülnek Szaloniki felé. Tizenöt—huszezer menekült van a városban. Az üszkübi sereg menekültjei is ideérkeztek és sok péküzetet kifosztottak. Ki vannak éhezve és erőszakkal szereznek maguknak éledelet. A péküzeteket ezért ma bezárták. Hétezer anatóliai katona jött Konstantinápolyból ide, mert itt kapják meg felszerelésüket, pedig az itteni fegyver- és lőszerraktárak teljesen ki vannak ürítve. Ezek a katonák most fegyvertelenül szaladgálnak a városban és csak az itteni hatóságok gondjait növelik. Megkezdődött a sebesültek szállítása is és minthogy a kórházakban nincs elég hely, az iskolákat és közintézeteket kórházakká alakítják át. Az idemenekült lakosság elhelyezése igen nehéz, iskolák tele vannak jajveszékélő menekültekkel. Igen sokan a szabad ég alatt tanyáznak. Szaloniki most a legnagyobb nyomor képét mutatja.

Volo (Tesszália), november 2. Szalonikiban a török lakosság véres zendülést rendezett az idegenek ellen. Kétezer keresztény lakost megöltek vagy megsebesítettek.

Konstantinápoly, november 2. A nagykövetek és követek tanácskozást tartottak és elhatározták, hogy lépéseket tesznek kormányaiknál annak érdekében, hogy szükség esetén intézkedések történjenek az idegen kolóniák védelmére.

Skutari feladását várják.

— A nyugati harctér eseményei. —

Belgrád, november 2. Péter király, aki most Üszkúbben székel, egy ukázt irt alá, amelyben a vojvoda rangot kéri. A vojvoda rang a hercegi címnek felel meg. A királynak ez a legújabb rendelkezése nagy feltűnést keltett, mert Szerbiában eddig semmiféle nemesi, vagy más rang nem volt. Milán király idjében szó volt bárói rang adományozásokról, de ekkor a nép és a szkupstina erőlyesen tiltakozott a címozogtatás ellen. Első vojvoda Putnik Radomir, a vezérkar főnöke lett. Egyidőben egy másik ukázbán a Karagyorgyevics-csillagrendet kardokkal alapította meg Péter király. Az új rendet Jankovics Bozza, a déli hadsereg parancsnoka, Zsvkovics Mihály, a Vardar-völgyi hadsereg parancsnoka és Sturm-Jurisics Pavle, a király generális-adjutánsa, aki a kumau-vói rohamot vezette és sebesülést szenvedett,apta meg. Több ezredet és őrnagyot is kitüntettek evvel az új renddel.

Belgrád: Megbízható hír szerint Prizrendet október 31 én a szerb csapatok elfoglalták.

Belgrád: Hivatalosan jelenti Üszkúbból, hogy a szerb csapatok bevették Tetovót. Ma pedig valószínűleg Prilepet is be fogják venni. A szerb hadsereg ugyszólván semmi ellenállásra nem talált.

Cettinje: Skutari lángokban áll, a nép a katolikus templomba menekült. Minden percben várják azt a hírt, hogy Skutari montenegrói kézen van.

Vranja, november 2. Zekki pasa hadseregének katonái között zundulás ütött ki. Több tiszt, akik nem voltak megelégedve Dsavid pasa vezényletével, fellázadt. A táborban összeütközés történt a két pártra szakadt tisztok és katonák között. Katonák és tisztok egymásra lövöldöztek. Az összeütközésnek több halottja volt, Dsavid pasa maga is a halottak között van.

Pancsova, november 2. A pancsovai orvosok elhatározták, hogy közülük naponta hárman mennek át felváltva Belgradba az ottani kórházakban fekvő sebesültek ápolására. Tegnap ment át az első csoport, melyet a hajóállomáson nagy tömeg várta és lelkesen éljenzett.

Belgrad, november 2. Hivatalos jelentés érkezett Parisból, hogy három szerb mernök hadnagytette a pilóta-vizsgát. A szerb kormány aeroplánokat vásárolt, amelyekkel a mérnökök a háboruban részt vesznek.

A Balkán szövetség a statusquó ellen.

— Törökország felosztása és a hatalmak. —

Szófia: A Mir, Gesov miniszterelnök szócsöve arra a konstantinápolyi hirre, hogy a törökök hajlandók lennének békét kötni, a következőket írja: „Azt hisszük, hogy ez a hír idő előtt, mert a szövetséges hadsereg nem juthattak el addig, hogy az október 14-én Törökországnak átnyújtott, de válasz nélkül maradt jegyzékre, feleletet kérjenek, mert a porta annak idején a választást elmulasztotta. Ha ez a pillanat elérkezik, akkor forduljon Törökország közvetlenül a szövetséges kormányokhoz. Épenugy mint Tripolis esetében tette. Már akkor, mikor a szövetségesek közvetítő nélkül juttatták el a portához emittelt jegyzékeiket megérthették volna Konstantinápolyban, hogy az idők megváltoztak. Ami áldozataink, a mi győzelmeink oly jogokhoz juttattak bennünket, amelyekhez nyulniuk sem szabad. A szövetségesek visszautasítják a statusquót és az általuk elfoglalt területekre vonatkozó reformigéreteket, és a nagyhatalmak közvetítését, ha ez megakarná akadályozni a meghódított területek végleges birtokbavételét.

Belgrad, november 2. A Balkán című belgrádi lap egy állítólag megbízható forrásból származó információ alapján jelenti, hogy Szerbia, Ausztria Magyarország és Németország között tárgyalások folynak a balkáni új helyzetről. A három állam a következőkben egyezett már eddig is meg:

1. Konstantinápolyban és környékén továbbra is fennmarad európai Törökország.
2. A négy Balkán állam és Ausztria-Magyarország territoriális kibővülése.
3. Szükség esetén Törökország mostani birtokának bizonyos részét (valószínűleg Albániát, Szalonikét és környékét) nemzetközi ellenőrzés alá helyezik.

A lap még megjegyzi, hogy ezt már régen tudják Belgradban és sok, keserves munkát okozott a szerb diplomáciának.

London, november 2. A Daily Chronicle nek jelentik Vranjából, hogy Pasic, aki a balkáni szövetséget létrehozta, új földai megoldásán fáradozik: antantot, vagy szövetséget akar létrehozni Ausztriával és Magyarországgal, miután minden szerb meg van rola győződve, hogy semmi ok sincsen arra, hogy a két állam ellenséges indúlattal viselkedjen egymás iránt.

Paris: A párisi bolgár nagykövet ma a következőket jelentette ki: részünkre és szövetségeseink részére európai Törökország elosztása elhatározott tény. A nélkül, hogy Európát megkérdeznék, a keleti kérdés radikális megoldását keresztül fogjuk venni. Ha Európa helyeselni fogja, csak örülni fogunk.

Belgrad: Eddig közvetlen tárgyalás Bécs és Belgrad között nem volt. A szerb kormány ugyan nem zárkózik fel eléle, de elve az, hogy szövetséges tartsanak megkérdezése nélkül nem alkuszik.

Konstantinápoly: Isteni diplomata köréből kiszivárgott, hogy a pétervári kormány fogja kezdeni a közvetítést a porta és a Balkán államok kormányainál.

Aktuális emberek.

Hubay Jenő és Arad.

Az aradi közönség legnagyobb része bizonyára alig tudja már, hogy Hubay Jenő zeneakadémia tanár, kinek nov. 3-án tanári működésének 30. művészi működésének 40. évfordulóján tartandó nagy-szabású ünnepélyen messze földről, még Amerikából is eljönnek volt tanítványai, mind megannyi kézzel, hogy a zenekarban játszanak – szóval, hogy a világhírű Hubay Jenőnk minő közeli vonatkozásban áll Araddal.

Először is atyja, Hubay Károly, a magyar hegedűoktatás megalapozója és nagymestere, a régi aradi zenedéből került fel Pestre, hol mint a Nemzeti Zenede, majd Zeneakadémia tanára, mint karnagy, zeneszerző stb., fiának is egyengette útját. Apjától örökölt tehetségénél fogva természetesen csodagyerek volt a kis Jenő, aki 1867-ben, 9 éves korában már a zenedei hangversenyen Viotti A moll versenyét hegedűli zenekarkísérettel. 13 éves korában, bár atyja Pest legelső hegedűtanára volt, mégis Berlinbe küldte fiát a szintén magyar születésű, de idegenné lett s a művészetben és tanításban legelsőrendűnek elismert Joachimhoz. Négy évig csiszolta Joachim mester kiváló növendéke hegedűjátékát. Hubayt fényes ajánlatokkal akarták Németországhoz kótni, ez azonban nem sikerült. A 17 éves ifjúnak nagyobb terve voltak. Először hazajött, akkor már Budapesre, bemutatni, mit tanult. Liszt, az akkor megnyitott zeneakadémia első direktora egy matinéjén mar azzal ijeszti az épen jelenlevő Wieniawski orosz világhírű hegedűművészt, hogy a fiatal Hubay versenytársa lesz neki.

Mikor pedig a következő évben Párisba ment, a szelütött karu Vieuxtemps, a brüsszeli zeneakadémia tanára, Hubayt játéka hallatára e szavakkal öleli keblére:

— Végre megtaláltam utódomat.

Vieuxtemps Hubaynak ajánlta VII. hegedűversenyét s mindvégig lelkes híve volt. Másik protektora a most nyáron elhunyt Massenet volt, aki akkor lett bámulójává, mikor Hubay a Munkácsy Mihály luxemburgi nyaralójában töltött látogatásai alkalmával Massenet Lahore királyi operája témáiról irt hegedűsuite-jét neki eljátszotta. Így aztán Hubay fellépte Párisban óriási sikerrel járt. A Padeloup szimfonikus koncertjei — itt játszott ugyanis Hubay — akkor még nem szűntek meg a Lamonreux és Colonne hangversenyének erős konkurenciája miatt, hisz ezek mind később jöttek létre s így a párisi siker folytán a hírnév megelőzte jöttét a többi országokban is, hova ment. Így történt aztán, hogy Vieuxtemps és Wieniawski halála után a két nagy mester utódjává a 22 éves Hubayt hívták meg a brüsszeli zeneakadémia tanzékére.

Apja halálakor, (1885. dec. 20.) azonban sikerült rábírni, hogy hazajöjjen apja utódjává a Zeneakadémián s Nemzeti Zenedében. Azóta tevékenysége hármassal jelentőseget nyert. Mint aktív művész az utolsó évekig szerepel, utóbbi időben már inkább csak az általa megalapított Hubay-Popper vonós-negyeseből megmaradt trióban, melynek zongoristái a legelső zongoraművészek szoktak lenni. Mint zeneszerző operáin kívül, melyek közül a legnépszerűbbet, a Cramonsi hegedűt valami 70 szinpad felvette műsorába, főleg hegedűszerzeményeivel örökölte meg nevét. Csárdajeleneteinek magyar népdalok alapuló feldolgozásai pedig oly jelentőségűek s külföldön oly ismertek, mint Liszt rapszódái. S e sorok írójának legkedvesebb emlékei közé tartozik az a meglepetés, melyben részestült, midőn Párisban a Sorbonne hallgatójaként egy hadügyminiszteriumi tanácsos estélyére lévén meghíva, a figyelmes házi gazda „Hejre Katit” és a „Sárga cserebogárt” tette eléle a pultra, mondván, hogy mutassa meg, miként kell „compatriote”-jának (honfitárs) e speciális magyar szerzeményeit játszani. Harmadik és nem kevésbé fontos ténykedése pedig a hegedűpaeda-

gogiára esik. Tanítványai nemcsak Európa minden országából kerülnek ki, hanem jut belőlük a többi kontinensnek is. Leghíresebbek közülök Vecsey Feri, Geyer Stefi, Waldbauer Gyula s az Aradról Unger Mór iskolájából hozzá feljutott Telmányi Emil, ki most Stockholmban koncertezik, januárban pedig az Aradi Filharmónia Egyesület koncertjén fog játszani. Különbben az Aradi Filharmónia Egyesület zenekarában is van Hubaynak két volt tanítványa: Schleissner Amália, a kiváló zenedei tanárnő és dr. Kell József.

Érdekes különben, amit Budapestn a Hubay-jubileummal kapcsolatban beszélnek. Tudvalevő, hogy gr. Bánffy az Opera kormánybiztosa még mindig nem töltötte be a Mészáros távozása óta betöltetlen igazgatói állást, melytől Hubay nem idegenkednék, hisz irt is, dirigált is operákat. Nos, e jubileum, melyet társadalmunk korypheusai és zenei kitűnőségeink rendeznek, az intéző köröknek újmutatásul szolgálhat arra nézve, hogy van itt olyan erő, akire az igazgatóságot rá lehetne bízni. Hogy a gyengéd célzást megértik-e, azt az aradi zeneértők is kíváncsian várják.

W.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Ügyvédek afférje.

— Az aradi ügyészség nyomozása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 2.

A legtrikább esetek közé tartozik, hogy az ügyészség párviadalra való kihívás vétsége miatt indíton eljárást. Ritka az ilyen ügy már csak azért is, mert ha a párviadal tényleg nem történt meg, akkor az ügyészség tudomást sem vehet a kihívásról — ha csak az egyik fél maga nem teszi meg a feljelentést. Ha ez az eset nem forog fenn, akkor igazán csak a véletlen segítheti az ügyészséget ahhoz, hogy ilyen ügyben megindítsa az eljárást.

Legutóbb egy vidéki ügyvéd, Márta Sándor dr. ellen indult meg az eljárás párviadalra való kihívás vétsége miatt s itt szintén véletlenül vett tudomást az ügyészség arról, hogy Márta ezt a vétséget elkövette. Márta dr. ugyanis egy tárgyaláson összeszólalkozott ellenfele ügyvédjével, Pop Csicsó István dr. országgyűlési képviselővel. A tárgyalás hevében Márta súlyosan megsértette Pop Csicsót, sőt másnap még provokálta tettei segédeivel. Pop Csicsó is megnevezte megbízottait s a segédek tanácskozni kezdtek, de megalapodásra nem juthattak, mert Pop Csicsó segédei azt vitatták, hogy az ő felük a sértett, s így Martának sem oka, sem joga nincs még provokálni is őt. Miután így az affért nem sikerült lovagias uton elintézni, Márta dr. egy lippai lapban nyilatkozatot tett közzé, amelyben Popot azzal vádoolta meg, hogy ki bujt a fegyveres elégtételadás kötelezettsége alól.

Pop dr. emiatt fegyelmi feljelentést tett a temesvári ügyvédi kamaránál. Mután a fegyelmi ügyekben az ügyészség is képviselteti magát, a fegyelmi ügy irataiból megállapította a temesvári ügyészség, hogy itt pártviadalra való kihívásról is szó volt. Miután erről az ügyészség hivatalosan vett tudomást, azonnal megindította az eljárást úgy Márta dr., mint Pop Csicsó ellen. A törvénytörés a legközelebb fog ítélkezni az ügyben.

§ Fegyházra ítélt sirrabló. Ez év április 15-án *Bencsik Dezső* rovott multu aradi születésű állás nélküli szobafestő segéd a római katolikus sarkertben Keller Józsefné sirjáról egy néhány korona értékű feszületet lopott el. A tolvajt elfogták s az aradi törvényszék ma a belsmerésben volt vádlotrat rovott multjára való tekintettel két évi fegyházra ítélte.

§ Az esküdtzéki tárgyalások. A novemberi esküdtzéki ciklus heffóu veszi kezdetét. A ciklusra eddig a következő ügyeket vették ki: november 4-én *Kocsuda Istvánné*, 5-én *Pécskán Péter és társai*, 7-én pedig *Engel Jánosné* ügyét tárgyalják. Mind a három esetben gyilkossággal vádolja az ügyészség a vádlotrat.

A kormány pöre Désy Zoltán ellen. *Budapestről* jelentik: Désy Zoltán volt államtitkár a egyetemi ifjuságnak szeptember tizennyolcadán tartott bankettjén tudvalevően azzal vádolja meg Lukács László miniszterelnököt, hogy „legnagyobb panamista” Magyarországon. A miniszterelnök akkor nyomban kijelentette, hogy Désy Zoltán ellen megteszi rágalmazásért a följelentést, hogy alkalmat adjon neki, hogy vádját, ha tudja, a bíróság előtt bebizonyítsa. Ma érkezett meg a budapesti királyi ügyészséghez a miniszterelnök fölhatalmazása, a pör megindítására. A fölhatalmazás alapján Sélley királyi főügyész helyettes ma megtette az indítványt, hogy a törvényszék Désy Zoltán ellen rágalmazásért indítsa meg az eljárást. A törvényszék holnap dönt az indítványról s kétségkívül el fogja rendelni a vizsgálatot. Désy kihallgatására csak akkor kerül majd a sor, ha mentelmi jogát fölfüggesztik.

Kulisszatitkok.

— Huszárek válnak. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 2.

Hogy mi újság? Semmi! Azaz, hogy most jut eszembe: Huszárek válnak!

Hát persze, igen, azok a Huszár Károlyék! Igen nagyságos asszonyom, igen, a színészek! Hogy nem hiszi? Elvégre nem muszáj elhinni! Csodálkozik? Nem baj: ez hamar elmúlik!

Nem, világért sem, többet nem szólok egy szót sem! Én nem szoktam pletykálni! Semmiestre!

Különb, ha annyira érdekl, hát épen elmondhatom. Huszár Károly, az aradi színház szimpatikus énekes bonvivánja, amint méltóztatik emlékezni, márciusban nősült. Szerelmi házasságot kötött, hisz ez így természetes egy színésznél, bobém fiúnál. Ez akkoriban legalább is olyan szenzációt keltett, legalább is olyan váraulanul történt, mint most a válókereset beadása.

A fiatal pár nagyon boldog volt: nagyon szerették egymást. Sőt talán nagyon tulságosan. S épen ez volt a baj: az, hogy az asszony nagyon, nagyon szerette az urát.

Alig néhány hete élvezték a házaset gyönyöreit, amikor már kitört az első vihar. Egy napon az asszonyka kisirt szemekkel fogadta az urát s keserű szemrehányásokat tett neki, hogy már nem imádja őt. A fiatalok azonban gyorsan megbékültek s ettől kezdve az asszony ugyszólván egy pillanatra sem hagyta el az urát, illetőleg a férj egy pillanatra sem ment el a felesége mellől. Huszár nem járt sehová, se kávéházba, se az utcára. Aradból csak a lakásától a színházig vezető utat ismerte, a színházba viszont felesége kísérte el s megvárta, míg az előadás végén kijött az ura.

De ez sem tartott sokáig. Nemsokára Huszár kolleganőire, a színésznőkre kezdett féltékenykedni a kicsi asszony. Ha Huszár véletlenül ránézett előadás közben valakire, hát otthon már a szemrehányások özöne fogadta. A fiatal színész kétségbeesetten fogadta azokat a szerepeket, amelyekben az instrukcióhoz híven csokolózni kellett neki: az ilyen szerepek két három álmatlan éjszakájába kerültek.

Legutóbb Dióssy Nusira lett féltékeny a szerelmes asszony. Ismeretes, hogy egy levélben azzal fejegette meg a primadonnát, hogyha a férjének nem hagy békét, hát baj lesz. Utóbb még ezzel a fénygető levéllel sem érte be, hanem rábirta férjét, hogy ő is írjon Nusinak egy levelet. Ebből a levélből azután olyan affér keletkezett, amelyet csak nagynehezen lehetett elsimítani.

Huszár mindent megtett, hogy ne szolgáltatson alapot felesége féltékenységének. A mintaférjek mintapéldánya volt. De hiába: egy színész nem kerülheti el, hogy ne érintkezzék nőkkel, vagy legalább színésznőkkel s így Huszárt mindennap újabb vad érte, újabb jelenet várta otthon.

A fiatal színész végre is belátta, hogy — habár érzelmei nem változtak — feleségét soha sem fogja meggyőzni hűségéről s így a családi béke nem állhat soha tartósan helyre. Tegnap külön költözött a feleségtől, ma pedig benyújtotta a válókeresetet.

Huszár újra legényember lesz, az asszonyka pedig, amint mondják, megvalósítja egy régebbi tervét s a színi pályára lép, ahol kellemes, csengő hangjával s határozott tehetségével még szép sikereket fog aratni.

Legujabb.

— Nincs biztos hír a török győzelemről.
— Csüggedés Konstantinápolyban.
— Az angol flotta a Dardanelláknál. —

— Lapzártakor érkezett jelentések. —

Budapest, november 2.

Szofia, november 2. A Lüleburgász melletti ütközet óta a bolgár csapatok elszántan üldözik ma is a menekülő török csapatokat. Ez a hír elmentésben azzal a jelentéssel, amely szerint a törökök győztek volna és sikerült volna neki Bunarhisszár visszafoglalása és Lüleburgász mellett a két hadtestnek az egyesülése, amely ily módon képes lett volna arra, hogy a kisázsiai csapatok beerkezéig feltartsa az ellenséget.

Konstantinápolyi jelentések szerint azok a hírek, amelyeket a hadügyi kormány ad közre, mindinkább kevesbednek. A hadügyi kormányzat hallgatagabb lesz és csak annak a reményének ad újabb kifejezést, hogy még győzelmet arathatnak a török fegyverek. A kormány hírei a lakosság körében már nem találkoznak hitellel, mert általában az a meggyőződés, hogy az vereségteljes. Ezt a meggyőződést táplálja a hadseregnek teljesen felbomlott és elzüllött volta. Sem élelmiszereik nincsenek elegendő mennyiségben, sem pedig a genfi konvenció teljesítéséhez szükséges eszközök. Feltűnő, hogy idáig csak 2000 sebesült érkezett Konstantinápolyba. — Valószínű, hogy a török sebesültek legnagyobb része ápolás hiánya miatt utközben meghal, vagy nem is viszik haza őket. A hadügyi kormányzat állapotát legjobban bizonyítja az a tény, hogy a szultán a hadügyi miniszter útján sürgönnyt küldött Nazim pasának, a melyben kéri, hogy értesítse őt a hadműveletekről sürgönyileg. Nazim-pasa visszasürgönyözött, hogy hagyják őt békében, ha lesz valami jelenteni valója, amugy is tudósítja a kormányt. Ma az a hír terjedt el Konstantinápolyban, hogy a törökök újból súlyos vereséget szenvedtek.

Berlinből jelentik: A török helyzet igen veszélyesnek látszik. Igaz, hogy újból 50000 redifet hívtak be, de ezek megbízhatatlan katonák. Mindennap várnak egy iradé megjelenésére, amelyben a szultán megengedi az angol flottának, hogy a Dardanellákba bejőjjön és Konstantinápolyt a végveszélytől megmentse.

Általában jellemző, hogy újabban igen erős flotta mozgalom indult meg a nagyhatalmak részéről. A gibraltári angol flotta harmadik hajórajja utasítást kapott, hogy azonnal induljon a keleti vizek felé. Az olasz flotta második eskadronjával egyik divíziója máris az égei tengerre indult, sőt a hollandi flotta egyik pancélosa is utasítást kapott, hogy induljon Szmírna felé.

Az osztrák-magyar tengerészeti parancsnokságon demantálják azt a hirt, hogy a monarchia egyik hajórajja göz alatt áll és várja az utasítást, hogy elinduljon a török vizekre. Egy francia hajóraj azonban utasítást kapott, hogy induljon a keleti vizek felé.

Konstantinápoly, november 2. A török hadügyi kormányzat a Dardanellákban felszedette az aknákat az angol flotta előtt, hogy a bemeneteli lehetőségessé tegye. Az angol flotta Konstantinápolyba megy. Kiamul nagyvezér egy újságírónak kijelentette, hogy Törökország csak Francia, Oroszországokban és Angliában, mint régi barátokban bízik nehéz helyzetében és rájuk számít.

Egy jelentés szerint Dedeágacs előtt négy görög hadihajót láttak.

Konstantinápoly, november 2. A Pester Lloyd kiküldött munkatársának ma alkalma volt Konstantinápolyban Hümi pasával, aki tudvalevően bécsi török nagykövetségnek van kinevezve, Bécsbe való elutazása előtt beszélni. Hümi pasa a következőket jelentette ki:

— Bár új állásom bizonyos tartózkodást parancsol, azért nem akarom önt bizonytalanságban hagyni a harcterről érkezett hírek felől. — A török vereségről szóló hírek [nem bírnak azzal a nagy fontossággal, amilyent nekik az európai sajtóban tulajdonítanak. Mi elvöltünk késztilve arra, hogy eleinte a védelemre leszünk szorítva, mert a mi mozgósításunk sokkal nehezebben megy, mint az ellenségé, miután katonáinkat Ázsiából kell áthoznunk. A valódi háború csak most kezdődik és csak most jut Európa abba a helyzetbe, hogy felölünk itéljen.

— Sajnos, nekünk törököknek egy megbocsát-hatatlan hibánk van, amennyiben mi a sajtót elhanyagoljuk. Szófiában és Belgrádban minden kis útközetet nagy, óriási győzelemmé avatnak és az európai sajtót ezáltal a törökök erejéről szisztematikusan félrevezetik, de semmisen történik a valóság kiderítésére. Hadseregünk demoralizálódásáról és élelmészünk hiányosságáról szóló hírek ellenségeink rosszakaratú híresztelését. Drinápoly-nagy egy hónapra van élelmiszere, s a többi helyekről is gondoskodtunk.

Nyilt magánlevél.

— Válasz egy aradi levélre. —

Berlin, november 2.

Tisztelt Uram! Nem irok privátleveleket s nem is teszek szívességet ismeretlen uraknak, vörze tehát itt, az Aradi Közlöny hasábjain, válaszat arra a levelére, melyet nekem néhány héttel ezelőtt küldött. Megjegyzem, hogy csupán azért válaszolok Önnek és egy nyilt magánlevél formájában, mert okom van hinni, hogy még 5—10—100 embert érdekelheti az ügy.

Ön egész kurtán közli velem, hogy e lap szerkesztőségének szívessége folytán címéhez jutott s eddig egy aradi nagykereskedésben egyet-mást eltanult, ami azonban nem érdekli sehogysem. Röviden: az ambíciói kifelé hajtják vágyódásait s erre alkalmas stációnak Berlint találta, mely amugy sincs messzi öntől s sok szépet hallott már Berlinről. Végül pedig: kedves Brázay ur legyen olyan szives és keressen nekem egy állást, ha nem is nagyon előkelőt, csak meg tudjak belőle élni, szerények az igényeim, itt küldök egy okmánybélyeges bizonyítványt, köszönöm előre is, vagyok tisztelttel... és a többi.

Megnyugtatásul közlöm Önnek, merész uram, hogy levele vétele óta mást se csináltam, mint Önnek — nem kerestem állást. Szerényet sem, szerénytelent sem, de igen ajánlom Önnek, hogy maradjon szépen otthon, Aradon, ahol — úgy mondja — annyira jól megy a dolga, hogy unatkozik. Ön azt is közli velem, hogy protekción révén egy igen jól honorált állásba is juthatna Aradon, de... de... az ambíciót nem hagyják békében s kiozzák, pofozzák: éjjel-nappal, reggel-cete.

Egyébként még egy passzust bocsájt utnak: — az irodalom nagyon érdekli. Lehetséges, bár formátlan mondataiból s formás helyesírási-hibáiból ezt aligha hiszem el Önnek. Gratulállok hozzá, hogy az irodalom érdekli, igen szép dolog, mint maga is mondja.

Uram! Berlin tele van magyarral, annyira tele, hogy: ha Ön kijön, már türelmetlen is lesz. Otthon jól megy a dolga s van mit ennie; — itt ön meghalna éhen, mert állást csak akkor kaphat, ha már hónapokat átkoplalt, mint igen sok kollegája az ön vágása szerint, akik keveset tudnak németül. Hogy ön biztosra szeretne kijönni — ez igen „fiatal” dolog, mint szép hazánkban mondják, de én garantálhatok Önnek, hogy még az esetre sem kapna állást — óhajása értelmében — ha csekélységem nyakába venné Önért egész Berlint; pedig dícsőívés nélkül mondhatom Önnek — nekem sehol semmi protekción!

Mindaz igen kellemetlenül fogja önt érinteni, uram, aki azt hitte, hogy külföldön élő zsurnalisztáinknak más dolguk sincs, mint a mások ambíciói

és vágyai elé szönyeget teregetni, hogy aztán szépen végigsétálhassanak rajta. Naivságára tudok sok enyhítő körülményt, főleg okmánya azon adatát, mely azt husz évesnek deklarálja. Önnek alkalma volna bejutni egy ottani bankba, kényelmes munka s kényelmes fizetés ellenében — miért akarja hát otthagyni mindezt a sok szép kínálatot, melyhez — egy jólszituált rokona juttatta. Itt Berlinben protekció amugysem segít s ajánlom Önnek, hogy tegyen le róla eljőni ide Berlinbe, melyről Ön oly sok szépet hallott s melynek irodalma — úgy mondja — igen érdeklő. Nem tudom, hogy ön mit ért irodalom alatt, sem azt, hogy mit ért az irodalomból, de: ha csak itt a baj — Aradról is végig élvezheti a német „irodalmat“, melyet pedig okom volna az Ön érdeklődésétől féltetni.

Mindezt azért mondtam el így nyílt magánlevél formájában, hogy hasonló pseudo-ambíciókkal és ríktó kiskaliberűséggel — sértés ne essék — fölfegyverkezett „unatkozó“ kollegái jobban meggondolják magukat otthagyni a biztos megélhetést csupán azért, mert a külföld varázsát nem tudják legyőzni.
Brázy Emil.

HIREK.

Mennyiért váltsuk meg a lóvasutat.

— A társaság új ajánlata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 2.

A közúti közlekedés kérdésének megoldására és a lóvasut társasággal a közúti vasut megváltására vonatkozó tárgyalások folytatására kiküldött törvényhatósági bizottság hosszabb idő után ma délután ismét ülést tartott *Várjassy* Lajos polgármester elnöklésével. Zárt ajtók mögött tárgyalták a közúti vaspályatársaság legújabb beadványát, amelyet azonban érdemében nem intéztek el, hanem egy szűkebb körű bizottságnak adták ki előkészítés céljából, illetve azért, hogy annak meritorikus elbírálásához szükséges részletes adatokat szerezzék be.

A közúti vasut megváltásának kérdésében körülbelül két esztendő óta kisebb nagyobb megszakításokkal folynak a megbeszélések és tárgyalások a város és a társaság között. Az elvi kérdések nem okoznának nehézséget, mert a város engedett abból a merev álláspontból, melyet a kérdés felvetődésekor foglalt el és amely abban fejeződött ki, hogy megvárják a koncesszió utolsó évét és csak akkor állnak szóba a tulajdonosokkal, a társaság pedig végre ajánlatában eltért az általánosságok útjáról és többszöri iratváltás után végre konkrét javaslattal járult a törvényhatóság elé. Megmondotta egész nyíltan, hogy a vasutat, melynek engedélye hét esztendő múlva jár le, hajlandó akár rögtön is átengedni a városnak ha a megváltási összegül a személyforgalomért huszonötezer koronát, a teherforgalomért harmincötezer koronát fizet a város évente a még hátralévő időre. Megvásárlásra ajánlja fel továbbá a téglagyárat és egyéb ingatlant.

A bizottság meghallgatta az előtte felolvasott ajánlatot és úgy határozott, hogy megkezdi az alkudozásokat. Kimondotta, hogy a téglagyár és ingatlanok megvételét kikapcsolja és nem is tárgyalja. A vasut megváltását illetőleg elhatározta. Minthogy az ajánlatban nincsenek olyan számítások, amelyekből meglehetően állapítani annak indokát, miért kéri a lóvasut a fent említett összegeket, egy szűkebbkörű bizottságot küldenek ki, amelynek az a feladata, hogy a társaság könyvei alapján forgalmi statisztikát készítessen és a plénumnak javaslatot tegyen.

— Miniszterek a királynál. *Bécsből* jelentik: A király ma délelőtt tíz órakor *Auffenberg* hadügyminisztert, 11 órakor *Stürgkh* gróf miniszterelnököt fogadta külön kihallgatáson.

— *Frigyes főherceg visszavonul katonai pozíciójából.* *Bécsből* jelentik: Az Oesterreich Ungarn című lap legutóbbi számában *Frigyes* királyi hercegnek magas katonai állásából való távozásával kapcsolatban a következőket közli: *Frigyes* főherceget 1908-ban *Rajner* főherceg visszalépése után az osztrák Landwehr-főparancsnokává nevezték ki. Ez idő óta történt a Landwehrnek fejlesztése és tüzérséggel való felszerelése. *Frigyes* főherceg tavaly elhatározta, hogy lemond magas katonai rangjáról és mivel fivérének, *Jenő* királyi hercegnek is hasonló kívánsága volt, közös audiencián jelentek meg a király előtt és felmentésüket kérték megrongált egészségi állapotukra való hivatkozással. A király nem teljesítette kérésüket. Az idén tavasszal *Jenő* herceg ismét előterjesztette óhaját, aminek az eredménye az lett, hogy egy évre szabadságot kaptak. *Frigyes* főherceg a napokban ismét volt a királynál és kérte elbocsátását, erre őt is szabadságot kaptak. A királyi herceg a szabadsági idő letele után kiválik a hadseregből és egyedül a gazdálkodásnak fog élni.

— *Lánczy Leó kitüntetése.* A király *Lánczy* Leót, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöki igazgatóját valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

— *Gáll József végrendelete.* A napokban elhunyt *Gáll* József főrend, földbirtokos hagyatéka körül bonyodalmak vannak. *Gáll* József lukareci birtokát múlt évben eladta és Budapestre költözött, a *Gallér*hegyen villát építtetett és *Kiss Marival*, volt szobaleányával lakott itt halála napjáig. Budapesti lapok azt írják, hogy vagyonáról egy újabb végrendelet szerint úgy rendelkezett, hogy az egy Temesvárott létesítendő görög katolikus püspökség céljaira szolgáljon és hogy azt is tartalmazza ez a végrendelet, hogy halála után *Kolozsvárott* temessék el. A régi végrendelet azonban jogilag lehetetlenné teszi a vagyon feltéti szabad végrendeletet és ugyanebben azt a kívánságát is kifejezte, hogy a Temesvár belvárosi görög keleti szerb temetőben, *Agora* János sírholtjába, neje mellé temessék. Ha tehát ezért a kölcsönös végrendeleti megállapodásokat utólag egyoldalul megváltoztatta volna, úgy az érdekelt rokonság alighanem megtámadja újabb végrendeletét. A közös végrendelet végrehajtóiul *Popp Aurél* báró, néhai *Popp Laszló* báró, volt kuriai tanácselnök fia és *Sztura Szilárd* dr. temesvári ügyvéd vannak megnevezve. *Popp Aurél* bizalmas barátja volt az elhalt *Gáll* Józsefnek.

— *Arad és a halotthamvasztás.* Megírtuk, hogy *Tisch Mór* dr. főorvos *Virágh Lajos* főmérnök és *Sariot Domokos* főkapitánnyal egyetemben beterjeszti javaslatát a halott hamvasztás fakultatív elrendelésére vonatkozólag. A tanács visszaadta ezt a memorandumot azzal a felszólítással, hogy annak általánosságban tartott proposícióit részletesen dolgozzák ki és újra terjesszék be.

— *Tiszti kinevezés.* *Doge Béla* aradi 33. gyalogezeredbeli zászlóost hadnaggyá léptették elő és a budapesti 23. gyalogezeredhez helyezték át.

— *Házasság.* *Vajda* Jolánkát folyó hó 3-án délelőtt félüzzenkét órakor vezeti oltárhoz az izr. templomban *Löwy Mihály* dr. újpécskai ügyvéd.

Mint már ma megírta az Aradi Közlöny, *Löcs* Rezső dr. aradi ügyvéd november 9-én tartja esküvőjét *Litsek* Imával, *Litsek* Ákos dr. herculesfürdői fürdőorvos bájós leányával. Az egyházi esketést *Glattfelder Gyula* dr. csanádi püspök végzi.

— *Koalíció főispánból biztosítási titkár.* *Debrecenből* jelentik: *Glatz* Antal, aki a koalíció alatt Biharvármegye főispánja volt, Debrecenbe költözött. *Glatz* az Első Magyar Általános Biztosító debreceni fiókjánál a vezértitkári állást foglalta el.

— *Felolvasás az új adótörvénykről.* A legközelebb életbelépő adótörvények iránt, mintán azok a közönség minden rétegének legfontosabb érdekeit érintik, általános az érdeklődés. Az aradi *Lloyd* társulat elnöksége most a törvények életbe léptetésének küszöbén arról gondoskodott, hogy az adótörvénycsoport tartalmát tagjaival és esetleg az érdeklődők nagyobb részével arra hivatott szaktekintély előadása útján megismertesse. Az elnökség ezen szakelőadás megtartására *Róka József* kir. tanácsos pénzügyigazgatót nyerte meg, aki két előadás megtartására tett ígéretet. Az első előadás a *Lloyd*-társulat dísztermében november 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz, amikor a pénzügyigazgató az adótörvényeket általánosságban fogja ismertetni. Ezt az előadást későbbi időpontban egy második fogja követni, mely a törvény gyakorlati alkalmazásával fog foglalkozni.

— *Betörő pénzügyőrök.* Csütörtökről péntekre virradó éjjelen betöréses lopás történt a vasúti állomással szemben levő vendéglőben. A tettesek behatoltak a kocsmá udvarfelőli ajtón, feltörték a sőtés ajtó és a pénzes láda zárárt, elloptak 200 kor. készpénzt, dohány, szivar, cigaretta, szalámi, kolbász, szalonna és szardínia árukat 100, összesen 300 kor. értéket. A betörésről értesített csendőrség hajnalkor kezdte a nyomozást, melynek szálat a pénzügyőri kaszárnyába vezették, hol házkutatást tartván, előkerültek a lopott áruk és a pénz egy része. A vallatásra fogott pénzügyőrök, névszerint *Bátori Béla* és *Ungor Kálmán* a bizonyítékok súlya alatt beismerő vallomást tettek, mire a dévai kir. ügyészség telefon rendeletere alapján csendőrfedezet mellett beszállították a dévai törvényszékhez, ahol vizsgálati fogságba helyezték őket.

— *Az aradi rendőrség fogdája.* Igen sokszor írunk arról, hogy a városházán kevés a hely és különösen aktuálisá teszi a bővítést az új adótörvények végrehajtása, mert a jövő év január elsejétől kezdve az adóhivatal személyzetét tetemesen szaporítani kell. A rendőrség kitélepitése is aktuálisá vált a legutóbbi közgyűlésen történt ama hivatalos bejelentés folytán, amelyet *Tisch Mór* dr. főorvos tett, aki leplezetlenül kimondotta, hogy a városháza pincéiben egészségtelenek a rendőrség szobái és embertelenül rosszak a fogdák. A tanács ma tartott ülésében foglalkozott ezzel a kérdéssel, amely már teljesen megérett a megoldásra és minthogy a város pénztárában készpénzben fekszik az építésre szükséges összeg, a tanács elhatározta, hogy a városháza körúti szárnyát kétemeletes épülettel megnagyobbítja s utasította a mérnöki hivatalt, hogy a terveket készítse el.

— *Megsemmisített választás.* Arad város tanácsához névtelen levél érkezett, amelyben arról értesítik, hogy az aradi vendéglősök és kávéosk ipartársulatában a pénztári állás betöltése körül szabálytalanság történt, amennyiben *Földesi Lajos* választották meg, aki nem vendéglős, se nem kávéos, hanem szikvizgyáros és így az alapszabály értelmében sem tisztviselője, sem tagja nem lehet a társaságnak. A tanács erről értesítette a rendőrséget, mint elsőfokú iparhatóságot, azonban ez megerősítette a választást és így a további lépéseket szükségesnek nem tartja. A felebbezés folytán a tanácshoz került az ügy, amely ma tartott ülésében érdemleges határozathozatalra is alkalmasnak találta a kérdést és kimondotta, hogy a pénztárosi választás megsemmisítendő, mert az tényleg alapszabály ellenesen történt, amennyiben *Földesi* csakugyan nem tagja a társulatnak, s így tisztséget sem tölthet be.

— *Az „Alfonzok“ botbüntetése.* *Londonból* jelentik: Az alsóház ma négy szavazattal többséggel törvényerőre emelte azt a javaslatot, amely botbüntetést mér a kitartott a férfiakra.

— A mulató medvéje. *Bécsből* jelentik: A Bonacher mulatóban ma reggel egy medve a pincében levő ketrecéből megszökött, a mulatóhely konyhájába cammogott és ott egy mosogató asszonyt csunyán megsebesített. Egy csapos legénynek, aki az asszonyt meg akarta menteni, kuscifatokat tépett ki a testéből. Egy szolga kusággal odaugrott és a medve fejére ütött, mire a medve elbődülve visszafutott a ketrecbe. A pince bejáratnál most rendőrök állanak töltött revolverrel, hogy a vadállatot, ha megint jelentkezik, lelőjjék.

— Menekülő török katonák Magyarországon. *Szabadkáról* jelentik: Az elmúlt éjszaka a Bosznabrod felől érkező vonattal 600 török katonára érkezett Szabadkára az osztrák magyar hadsereg boszniai különítményének kíséretében. A katonákat vivő vonat egy óra hosszat időzött a pályaudvaron és azután tovább vitte a harcosokat Bártaszék és Budapest felé. A törökök a plevljei harcokról menekültek sorából valók. A vezetőjük, Tuszta Egrin főhadnagy, századparancsnok elmondta, hogy a bosnyák határtól mintegy 80 kilométernyire előrsi szolgálatot teljesítettek, amikor összeütköztek a montenegróiak hadseregével, amely elszakította őket — mintegy 1200 embert — a főcsapatától. Ekkor a szerbekkel találkozott, és hogy a biztos felkoncolástól meneküljenek, át lépték a bosnyák határt. Összesen 1160 katonára és 77 tiszt menekült át a határon és ezeket most felosztva lassanként elszállítják a kaposvári, a komáromi, az ungvári, a lőcsei, a raichenbergi és a znaimi helyőrségekbe. A háború befejezése után odahaza haditörvényszék elé állítják őket. A katonák közt tüzekek, gyalogosok és gépfegyverosztálybeliek vannak, 16—40 éves emberek és van köztük egy apa a két fiával is. Agyon vannak csigázva és nagyon leverteknek látszanak.

— *Nagyszalontáról* jelentik: Ma reggel nyolc órakor a szegedi személyvonattal kétszáz török menekült katonát és több tisztet kísérték a szegedi 46 ezredbeli katonák Nagyszalontára, ahonnan Ungvárra szállították őket. A törökök az állomáson pénzeiket eladogatták a élelmiszert vásároltak rajta.

Budapestről jelentik: Ma reggel 170 török közlegény öt tiszttel ide érkezett. Miskolcra szállították, ahol a gyalogsági lakóhelyekben szállásolták el őket. A tiszteknek megengedték, hogy szabadon járjassanak a városban, de a közlegényeknek nem.

— Öngyilkosföldbérlet. A Temesvárhoz közel fekvő Bükkfalván, az azelőtt Tarján József és Tarján Géza fivérek által bérelt és *Serényi* János gróf, a földmivelésügyi miniszter fivérének tulajdonát képező bérleten ma délelőtt tíz órakor föbelőtte magát az új bérlet, a Délvidéken és különösen Temesvárott jól ismert *Keppich* József. Az öngyilkosság híre feltűnést keltett Temesvárott. Keppich egészséges, dusszagdag ember volt. Ezelőtt nyolc hónappal, február havában gazdagon nősült s elvette a budapesti jómódu Meller-család leányát. Utolsó levelében azt állítja, hogy a balszerencse üldözte, azért válik meg az élettől. Keppich haldoklik.

— Halottak napja a katonai temetőben. A katonai temetőben halottak napján száz és száz mécses mutatta a katonák bajtársias kegyeletét. Minden siron, minden behorpadt hantón égett egy-egy mécses s fenyőkoszoru jutott még a volt fegyverek sirkeresztjére is. A koszorukat az élve eltemetettek: a katonai fegyház lakói fonták. Különös fényvel az a két sírhant volt kivilágítva, amelyekben a Mária Terézia-rend két lovagja nyugszik. A közönség nagy számmal ke-reste föl tegnap a sirkertet.

— A III. kerületi Polgári Kör e hó 5-én, azaz kedden este fél 8 órakor helyiségében (Illés-utca 75.) választmányi ülést tart, a tárgysorozat fontossága miatt mindenki jelenjen meg.

— Egy angol hadihajó balesete. *Londonból* jelentik: A mai akna-gyakorlaton a kikötő környékén a York páncélos hajó szerencsétlenül járt. Az akna idő előtt felrobbant. *Jacobson* kapitány meghalt, két haditengerész súlyosan megsebesült.

— Neumann M. úri szabó cs. és kir. udvari és kamarai szállító férfi-, fiu- és leánykaruha telepe Arad Elősmert legjobb minőségű árúk. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre. 5111

— Szünetel a vízszolgáltatás. E hó 4-én, illetőleg hétfőn este fél 10 órától reggel 5 óráig Kossuth-, Kiss Ernő-, Wesselényi-, Dessewffy-, Perényi-, Széchenyi- és Varjassy-utcákban, e hó 6-án, illetőleg szerdán este fél 10 órától reggel 5 óráig Boczkó-, Óvár-utcákban, Hal-tér, Csernovits Péter-, Határ-, Bercsényi Miklós- és Darányi János-utcákban, e hó 8-án, azaz pénteken, ugyancsak este fél 10 órától reggel 5 óráig Thököly-tér, Mikes Kelemen-, Kápolna-, Teleky-, Választó-, Aulich Lajos- és Csiky Gergely-utcákban a vízszolgáltatás szünetelni fog, miért is az érdekeltek ezen időtartamra elegendő vízzel lássák el magukat.

— Modern ékszerek, műtővös tárgyak nász, alkalmi ajándék, dísz tárgyak, evő és ivőkészletek ezüstből, világhírű gyártmányú órák szolid árban beszerezhetők Igaz Sándor elsőrangú ékszerésznél Arad, Andrassy-tér, Minorita-palota. Telefon 321.

— Ongyilkos kísérlet. Tegnap este érkezett Aradra Szegedről *Zellner* János oberhulli (Bajországi) születésű római katolikus vallású 58 éves kályhássegéd, hogy itt ruinkát keressen. Az öreg ember nem tudott sehohsem munkát találni a lakás és pénz nélkül kétségbeesésében kártársaihoz fordult. Ezek meg is ígérték neki, hogy ma adnak pénzt, hogy tovább utazhasson Temesvárra, azonban ígéretüket nem tartották meg. Ez annyira elkészerítette a szerencsétlen embert, hogy ma este tíz órakor a Marosba vetette magát. Az öngyilkossági kísérlet azonban nem sikerült, nem merült el a habok között, míg végre a víz a part felé sodorta. *Zellner* erre a rendőrségre ment, ahol elmondotta Fenesán ügyeletes rendőrtisztnek a történeteket. Az öreg, munkanélküli embert egyelőre a kózkórházba utalta be a rendőrség.

— *Kotányi-féle paprika, kávé, tea felülmulhatatlan. Egyedüli elárúsító Robitzsek József, József főherceg-ut 3.*

— *Korcsmai verekedés.* Ma éjjel a Bockó-utca 8. számú házában levő Weisz Miklós-féle korcsmában mulatott több lókereskedő és később ugyancsak oda tért be *Balog István, Kovács János, Szabó János és Ungurán Moizsa* aradi munkások. Csakhamar hangos vitaközös keletkezett a két társaság között és különösen Ungurán volt nagyon hangos. Egyik lókereskedő elkérgette őt az asztaltól, de ez nem akart tágítani, amiből verekedés lett és Ungurán egy sörös üveggel fejbe vágta. Mikor ő is támadásra készült, akkor a korcsmáros ugrott melléje és egy szódavizes üveggel inzultálta. A rendőr közbelépet és az egész társaságot felvitte a kapitánysághoz. Megindították az eljárást.

— Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét az *Asztalos Sándor-utcai Csipkeáruház* mai számunkban közzétett meglepően érdekes hirdetésére.

— Aki jól és olcsón akar üveg, porcellán és lámpaárakat venni, az forduljon teljes bizalommal a *Weitzer János-utca*ban létező *Verseny-áruház*hoz (főpostával szemben.) Telefon 934. Figyeljünk a kirakati árakra.

— *Kevés fűtő-anyag szükséges a „Cora” folytonzó kályhák használatánál.* Ugy ez, mint másfajta jóminőségű kályhák és tűzhelyek olcsó árért kaphatók *Pósmán János* vaskereskedésében Szabadság tér. 6571

— A. t. Kereskedelmi és irodai alkalmazottak finyelmébe! A *Ziffer-féle* írógépvállalattal kapcsolatosan Andrassy-tér 21. sz. a. 1. em. új kényelmes helyiségében november hó 4-én esti könyvelési új tanfolyamokat nyitok. Kizárólag kereskedelmi alkalmazottak és írodisták részére. Tandij havi 10 kor. Engél Mór tanfolyamrendező. 7248

— *5 perc alatt megszüntet* mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszer-tárában Arad, Boros Béni-tér. 7031

— *Színházi látcsövek, lorguettek, szemüvegek és hőmérőkben nagy raktár* Hegedüs Gyula cégnél.

— *Smyrna munkák a legjobb anyagból, három kivitelben, eredeti stilszerű mintákban. Női kézimunka különlegességek, a legcélszerűbb és legjobb kivitelben.* Himző anyagok és kellek, rövidárúk, harisnyák, keztyűk, szállagok, csipkék csak a legjobb minőségekben. *Scherhag H. és fia* cégnél, Hermann-palota, Telefon 941.

— *Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközséget, hogy bevásárlási utamból megjöttem és magammal hoztam a legújabb és legszebb párisi és bécsi őszi és téli modell újdonságokat.* Üzletem régi jó hírneve garanciát nyújt a hölgyeknek, hogy olcsó árain mellett senki sem versenyezhet velem. *Grünblatt Antonia* női kalap divatterme Szabadság-tér 11. 1756

— *Valódi tajték és borostyán árúk* Hegedüs Gyula cégnél.

— Az influenza magában véve nem veszélyes betegség; minthogy azonban a szervezetet gyengíti, igen gyakran komolyabb betegségeknek, különösen pedig a tüdővésznek és a tüdőgyulladásnak csiráját rejti magában. Minden jelentéktelennek látszó hurutot, mert igen gyakran komolyabb betegségeknek a bekopogatója — úgy feljöttéknél, mint a gyermekeknél alapjában el kell fojtani. A felső légcső katarisát első sorban a „Sirolin Roche”-val kell gyógykezelnie. A *Sirolin Roche* minden gyógyszer-tárában kapható. Ennek a szernek használata néhány nap alatt megszüntet minden hurutot, ezért már a hurut első tüneteinek nyomban kell alkalmazni. A *Sirolin* igazi háziszer, egy házban sem szabad ennek hiányoznia. 6841

— *Dr. Hecht Arnold* kerületi tisztviselő orvos lakását Batthyány-utca 17/a (Kossuth-u. sarok) I. emelet helyezte át. Rendel d. e. 1/8—1/9; d. u. 2—3-ig. 7251

— *Pécskán műhímzési kiállítás és tanfolyamot* rendez e hó 6-ól kezdve *Ópécska* főút 21. sz. a. (volt *Kis Jani-féle* házban) a *Singer Co.* varrógép részvénytársaság Aradról (*József főherceg-ut 9.*) — a kiállítás megtekintése, valamint a tanfolyamon való részvétellel díjtalan.

— *A Fehér Kereszt szálloda téli kertjében vasárnap este katonazené.*

— *A Központi-kávéházban a közkedvelt olasz zenekar ma tartja utolsó hangversenyét.* 8708

— *A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok* Telefon 816.

— *A világhírű Tetra* higiénikus csecsemő és gyermek kelengye főraktár *Scherhag H. és Fia* cégnél — Hermann Palota. Gyári árak. Telefon 941. 5101

— *Üveg, porcellán, lámpaáru és díszműcikk*ek alkalmi ajándékoknak legelőnyösebben szerezhetők be feltűnő olcsó árban *Fischer Mór* cégnél Aradon, Andrassy-tér 20. alatt. Legízlesebb képkeretezési műhely. Telefon 568.

— *Uri hölgyközség szíves figyelmébe ajánlom angol és francia női divat* termemet *Karpelesz Irén Aulich Lajos-utca 20. sz. I. emelet.* 7285

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, cukorbetegség-nél, vörheny-nél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszer-tárakban. SCHULTES ÁGOST Sárvíz-Lipóczy: Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 3.

VIDÉK.

Megtámadott községi bíró. A mezőgazdasági szocialisták tagjának, a Mezőfi-féle Szabadszónak szerényen fáj, hogy Aradmegyében egyre jobban fogynak a hívei. Különösen a pécskai járásban maradoznak el a Szabdszó előfizetői, mert a nép belátja, hogy e lapnak nincs komoly célja a munkásság érdekében. Nagyvarjas községben már alig olvassák ezt a maszlagoló újságot, amiért Gulácsy János ottani törvénybíró okolja ez a lap. Mint nekünk Nagyvarjasról írják, Gulácsy bíró nem igen avatkozik a politikába, hanem a nép javát szolgálja és ez az oka annak, hogy a község polgárai nem Mezőfihez, hanem a bíróhoz húznak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. S. (Régi előfizető.) Nem alkalmas, mert kelemellen petroleum ize van.
Y. Hétfőn kerül döntésre.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér tekintet elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” liliumtej-szappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. cég Terschén a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden szakmába vagó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” liliumtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható. 781

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Javulás az értéktőzsdén.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, november 2.

Mára váratlanul lényeges javulás állott be a értéktőzsdén. Igazi okát adni annak, hogy a spekuláció lelkebe hirtelen miért tér vissza a bizalom, nem igen lehet. Csak egyes kedvező mozzanatok egyberakásából lehet a helyzet némi javulására, ha nem is következtetni, de valamelyest reménykedni.

Első sorban Sászónov kijelentései az osztrák vezető sajtó békés nyilatkozataival kapcsolatban kilátást nyújtanak arra, hogy a nagy balkáni bonyodalom a végén mégis európai konfliktus és háború nélkül fog likvidáltni. Az üzlet folyamán török győzelmeiről érkezett hírek is jó hatással voltak. Mind a stimuláló mozzanatokkal szemben hátrébe szorult a külpolitikai helyzet bizonytalansága és a nagyrözségnek a tőzsdétől való távolodása. A hivatalos tőzsdéspekulánsok rózsás szemüvegen néztek az állapotokat és minden külső fordulat nélkül hirtelen átsapott az üzlet a hausse irányába. Kétségtelen azonban a szilárdság ellenére, hogy a közönség köréből vételmegbíráskor még mindig nem jönnek és hogy a mai hausse a napi spekuláció vásárlásai okozták.

Mindjárt a megnyitáskor az ünnep előtti árnál 5-6 koronával magasabban indult az üzlet. Különösen Magyar Bankban és Közútiban, a piac két legalacsonyabbra zuhant papírjában volt üzlet lassan emelkedő árfolyamokon. A forgalom általában nem volt nagy s a szilárdság sem volt képes igazi életet önteni az üzletbe. Néhány kötés elegendő volt az árfolyamok fokozatos emelésére.

Az előtőzsde a legmagasabb árfolyamokon zárult, melyek a tegnapielőtti kurzusokhoz képest tekintélyes emelkedést mutattak. Így javult a csütörtöki zárathoz képest: Magyar hitel 9¹/₂, Osztrák hitel 6¹/₂, Államvasut 13, Jelzálog 9¹/₂, Lezámitoló 7³/₄, Rima 13¹/₂, Magyar Bank 15, Salgó 15, Általános község 20, Adria 16 és Atlantica 16 koronával.

A déli tőzsde a magas záróárfolyamokon indult, sőt még 2-3 koronára további emelkedés állott be. Az üzlet folyamán azonban egy kis elgyengülés állott be bécsi eladásokra, úgy, hogy az árfolyamok 3-4 koronával lemorzsolódtak.

A börze Vöröskeresztje. Pétervárról jelentik: A nagy bankok igazgatói elhatározták, hogy rendkívüli politikai események esetében bekövetkezhető rémület megakadályozása végett szindikátust alakítanak, amilyen már 1904-ben és 1905-ben is a Börze Vöröskeresztje néven fennállott és jó szolgálatot tett.

Az aradi árvaház élelmezése. A legtöbb tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés határozatahoz képest a tanács a városi árvaház élelmezésének biztosítására ma a gazdasági széklet utasította, amely árlejtést fog kiadni. Értésülésünk szerint egy vállalkozó azzal a beadvánnyal fordult a városhoz, hogy ő évi 24.000 koronára hajlandó az egész élelmezést ellátni sőt még szolgazemélyzetet is állítani s ezt az ajánlatát árlejtés esetére is fentartja. Az élelmezés 50 gyermekre terjedne ki. A tanács ezt a beadványt is kiadta a gazdasági széknek.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távíráti tudósítás.

Budapest, november 2

Készáru.

Amerika 1 olcsóbb. Kínaiat, vételkedv gyenge, 10 ezer mm. 5-10 fill. olcsóbb.

Határidő.

	Dél szárlat	2 óra szárlat
Buza 1913. áprilisi	11.76-11.77	11.74-11.75
Rozs 1913. áprilisa	10.38-10.39	10.39-10.40
Tengeri 1913. májusi	7.97-7.98	7.98-7.99
Zab 1913. áprilisa	11.06-11.07	11.03-11.04

Az árak 50 kilonként számítva

Budapesti értéktőzsde (nov. 2.)

Magyar hitel	790.—
Osztrák hitel	610.50
4 ⁰ / ₁₀ koronajáradék	84.30
Osztr.-magy.-államvasuti	668.50
Jelzálogbank	416.50
Lezámitolóbank	508.75
Hazai Bank	284.75
Magyar Bank	537.—
Keresk. Bank	3710.—
Rimamurányi	727.50
Salgótarjáni	709.—
Közuti Vasut	651.—
Városi Villamos	371.—

Bécsi értéktőzsde (nov. 2.)

Osztrák hitel	610.—
Magyar hitel	789.—
Osztrák-magyar államv.	681.—
Déli vasut	105.25

A Temesvári Lloydársulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1912. nov. 2. Buza 75 kilogrammos 20.10-20.20, 76 kilogrammos 20.30-20.40, 77 kilogrammos 20.40-20.50, 78 kilogrammos 20.60-20.60. Rozs (prima) 18.35-18.40, (közép) 17.85-18.95, Arpa (erfőzö) 19.80-20.10, (takarmány) 18.40-18.50, Zab (prima) 21.10-21.20, (közép) 19.30-19.40. Tengeri (magyar) 20.50-20.60, (román) 20.50-20.60. Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.80-5.90, (rózsas) 6.50-6.60.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1912. november hó 3-án:

Déliután fél 4 órakor mérsékelt helyárrakkal:

Asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban.

Este 7/8 órakor rendez helyárrakkal:

A) Bérletszünet.

A) Bérletszünet.

Felhő Klári.

100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Rátta László. Zenéjét szerző: Szentirmai E. és Erkel Ferenc

SZEMÉLYEK:

Özv. Abáné	Follinusz E.	Csik Vendel	Polgár S.
Aba András	Keszler Ede.	Istók, fia	Győző A.
Felhő Klári	Kállay Jolán	Viota Éva	Kápolnay J.
Felhő Katica	Harmath J.	Rokkáné	Benkóné.
Tengeri Adám	Kulesár L.	Gergő	Déli Lajos
Bálint, fia	Dr. Beregi S.	Szita Pista	Szabó L.

Kezdeté este 7/8 órakor.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. november 3-án:

1. Éjjeli kalandorok. Humoros. — 2. Kikerics ar gyermeke. Vigjáték. — 3. Leánykereskedelem Oroszországban. Egy színészno szenvedései. Dráma 3 felvonásban.

Előadások délután 2 órától kezdve esti fél 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Cránia Magyar Tudományos Színház aradi szinapáci

Ma vasárnap, 1912. november 3-án:

1. Cettinjétől — Richaig. Természet után. Képek a Montegrói harcokról. — 2. A papát kinevetik. Humoros. — 3. A halálhid. Megkapó dráma 2 felvonásban. — 4. Ágoston a pokolban. Kac. gató.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatásosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., — Gyermekek a IV. hely kivételével a felét fizetik. Másort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Nyilvános köszönet.

Öszinte köszönetünket fejezzük ki az aradi ipartestület előjáróságának, az aradi első betegsegélyző és temetkezési egyesületnek és mindazoknak, akik részvételükkel és jelenlétükkel bánatunkban osztozkodtak és fájdalomunkban résztvettek.

Özv. Joanovits Antalné és gyermekei.

6580

Dr. Kárász Győző

Ugyvédi irodáját

Deák Ferenc-utca 5. sz. alól

Szabadság-tér 9. sz. alá

(Freud ház) helyezte.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó nőmnek, illetve anyámnak,

Honfy Jenőné

temetésén résztvettek és jóbarátainnak, kik vigasztalásukkal felkerestek s ravatalra koszorút helyeztek, nemkülönben Varga Imre temetkezési vállalatnak a kegyeletteljes temetés rendezéseért ezúton mondok köszönetet.

Arad, 1912. november 2.

Honfy Jenő és családja.

7804

Fenyves Károly

műépítész és építőmester 7276

**irodahelyiségét
Perényi-utca 7. sz.
alá (saját ház) helyezte át.**

Özv. Neugebauer Arthurné sz. jászberényi Cseh Ilona mint neje a maga, úgy az a dírottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelenti a felejthetetlen jó férj és rokonnak

Neugebauer Arthur

nyugalmozott Máv. főpályafelügyelőnek folyó évi november hó 2-án reggel 1/6 órakor, életének 77-ik és boldog házasságuk 43 ik évében, a Mindeható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai november hó 3-án délután 3 órakor fognak az Edelspacher-utca 20. sz. gyászházból a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyázmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért november hó 7-én délelőtt 10 órakor fog a helybeli főtemplomban. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. 7290

Aldás és béke poraira!

Arad, 1912. november 2.

Farkas János és neje született Mulya Pálma, Neugebauer Lajos és neje szül. Fodor Jusztina, Neugebauer Arthur és neje szül. Bujdosó Erzsébet, Farkas Erzsé, Farkas Magduska, Farkas Janika unokaöccsével és unokahugával.

Varga Imre első temetésrendező intézete
Arad, Andrásy-tér 13. Telefon nappal: 37.
Éjjeli szolgálat: 738.

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

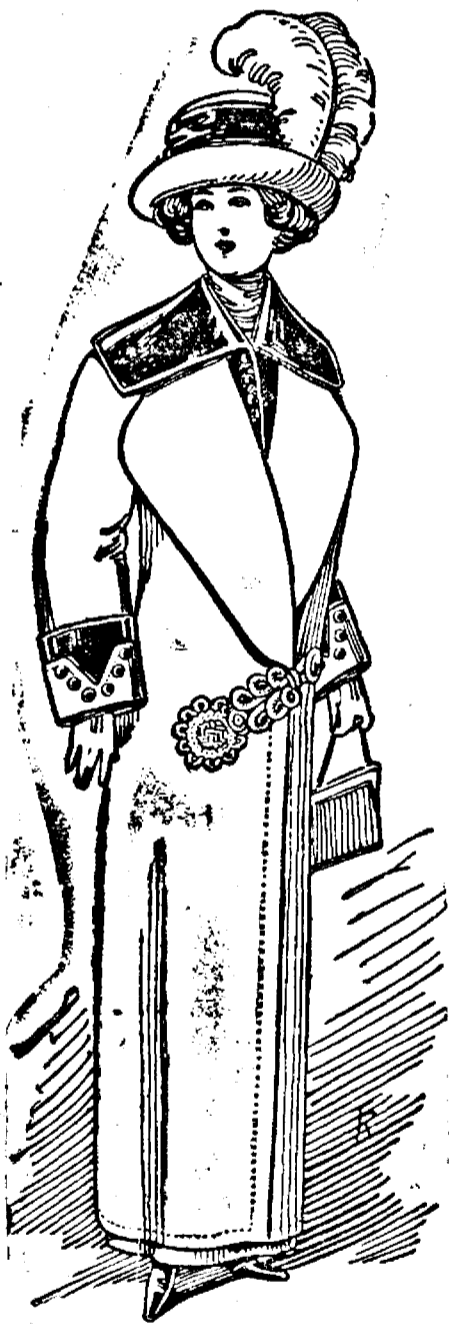
női felöltők áruháza

Arad, Andrásy-tér 8

A Minorita-templom bejáratával szemben.

TEL: 855.

SZABOTT ÁR

Ujdonságok:

Angol felöltők
Plüsch kabátok
Posztó köpenyegek
Szőrme kabátok
Szinházi köpenyegek
Leányka és
Gyermek kabátokban
Szőrme garnitúrák nagy választékban

Legújabb divattudósítónkat készséggel küldjük.

Képes-e ezazember

az Ön életsorsát előre megmondani?
Gazdag és szegény, kicsiny és nagy, valamennyi ker-si tanácsát üzleti és házassági ügyekben, barátokat és ellenségeket illetőleg, változásoknál, spekulációknál, szerelmügyeknél, utazásoknál és az élet minden vonatkozásaiban

Sokan azt mondják, hogy életükre vonatkozólag mozzanatokot csodálatos pontossággal jósolta meg. Irás megítéléseket, csak nagyon rövid ideig ingyen adunk és küdünk meg az Aradi Közlöny minden olvasójának.

Fellebbent végre az a misztikus fatyol, mely a tudományt a régiek előtt titkosan elfődte? Lehetséges volt olyan rendszert kitalálni, melynek segítségével meg lehet pontosan állapítani minden ember jellemét és képességét és lehetséges életét úgy vázolni, hogy évedéseket megelőzessen és neki kínálkozó alkalmat előnyére ki tudja aknázni?

Roxroy, aki 20 év óta mélyedt el a titkos tudományok misztériumába és a jó-lás módjait tanulmányozta, ugyilás ik fölülmulja minden elődjét. Dolgozószobáját valóssággal előzönlik a világ minden részéből érkező levelek: előmondják azt a sok j t és üdvöst, ami az ő tanácsára nyomába járt. Hívei közül sokan úgy tekintenek reá, mint valami rendkívüli erővel megáldott ember e; de szerenysége eliltja őt, hogy másnak tekintse magát, mint olyannak, mint aki természetes törvények hosszas tanulmányozása után érte el üdvönyt eredményeit embertársai javára.

Telve van emberbaráti érzelmekkel és fellépése, bánásmódja azonnal azt a benyomást keltik, hogy munkájában őszinteség vez ti és hogy hitelt érdemel. Egész halmaza a köszönő iratoknak olyanok részéről, kik tanácsát kérték, fényes tehetségét tanúsítják. Még a csillagvizsgálók és jósök is vallják, hogy az ő módszere minden eddigit felülmúl.

Nagy szívetű Has karl P. C. H. ph. dr. lelkész ur, az evang. lutheranus Szt. Pál templom hitiszónoka, egy Roxroy anarhoz intézett levelében a következőket mondja: „Ön bizonyára a legnagyobb specialista és mester a szakmájában. Mind nki, aki tanácsot kér Öntől, bámulni fog az Ön jóslatánál kifejtett ember- és tárgyism-reteinek pontosságán és tanácsán. A legszkeptikusabb is, ha egyszer Önnel levelezett, újra és újra ki fogja kérni tanácsát.”

Ha Ön Roxroy készséges ajánlatából hasznót akar és olvasásra proba ép egyet-mást díjtalanul óhajt, küldje be neki s illetésének napját, hónapját és évét, továbbá, hogy ön férfi, aszony-e, vagy kisasszony és írja le az alábbi verset sajátkezűleg:

Hallottam arról, beszélnek róla,
Hogy ön a sors könyvébe lát.
Ezért én h z fordulok most:
Küldje nekem jó tanácsát.

Írja meg nevét, születési évét, napját, hónapját és címét pontosan. Küldje 25 fill. portós levelét következő címre: Roxroy Dept 4047. No 177a Kensington High Street, London, W., Anglia. Tetszés szerint tétel a levélbe 60 fill. értékű magyar bélyegzet is porto, irásköltség stb. fejében De pénzt ne mellékeljen a levélhez. 6753

Számtalanszor bevált

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

SÁVANYUVIZ

A csupa egészséges

Magyarországi és
Külföldi
Gyógyfürdők
és Szőlőhegyek
szertartásánál

Nyíltter.

1941

Női kalapok, kiárúsítása

kalapdiszek, tollak, selymek, bársonyok

Arad, Andrassy-tér 20. szám alatt

(Fischer Elíz-palotában, benn az udvarban) a Schweiger és Békési cég csódtömegéből. Legnagyobb választék a legújabb bécsi divat szerinti mintegy 300 dró őszi, téli, nyári kalapokban.

Az üzlet reggeltől estig nyitva mindennap.

Az áruk egy harmadában adatnak el. Kiárúsító: Békési Mariska, a cég egyik volt tagja. 7300

DR. BEDŐ ÁRPÁD ügyvéd, csódtömeggondnok.

1912. november 9-én
tartja egyetlen

hangversenyét a Fehér Keresztben

MISS HELEN WARE

7097

a világ leghirnevesebb
hegedű művésznője.

Jegyek előre válthatók Szabó Albert üvegkereskedésében és a Függetlenség kiadó hivatalában.

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Cipő-ülőlegességek
Amerikai, Angol és
Francia fazonban::

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-utca 1. sz. Telefon 335.

Világhírű
Hazelwood
amerikai
czipők

egyedüli lerakata 16 K., 20—24 K. árban

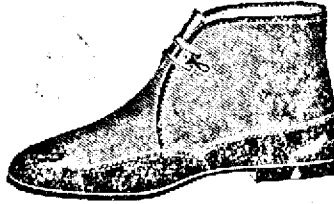
Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Sárcipő (Galoschul)

nyelv és anélkül

Férfi 6 kor. Női 5 kor.

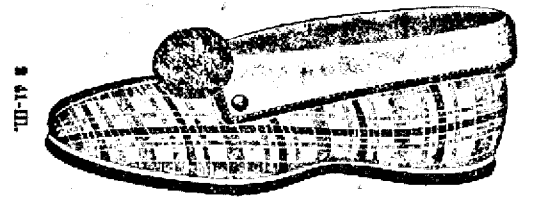
Szabott árak.

Óriási választék hócipőkben

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Valódi teveszőr comótcipő.

Férfi 5 kor. Női 4 kor. Gyermek 3 kor.

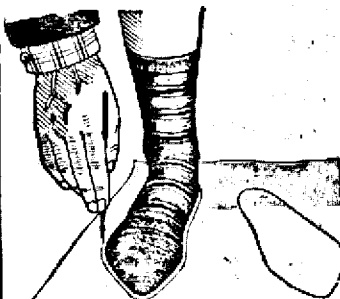
kapható

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Telefon
335.Telefon
335.Cipőim kenyelmesek
mivel azokat

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. sz. veszem.

Tájékoztatás cipőrendelésnél!

Írásbeli rendelésnél elegendő, ha papírra rá-
lépve a láb kör-
vonalaival ironnal
megjelöljük, mint
az ábrán látható.

2041—VI.

KUTÁNYI J., ARAD,
Vörösmarty-utca 1. sz. Telefon 335.

Következő

ajdonságok

érkeztek

KERPEL IZSO

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába

Biró L.: Sárga Liliom, Biró-Lengyel A. cernő, Földes J.: Fekete ország, Bédi J.: A gyanus király, Szomaházy J.: Baccharat, Karinthy F.: Görbe tükör, Ohnet Gy.: Halál Bonpartera, Formont M.: Az fires szoba, Biró L.: Rabiólovag, Alba Nevis: Ádámok, Évák, Gábor A.: Pesti sírárok, Krudy Gy.: Francia kastély, Gró J.: Nobel Árpád kalandjai, Smith G.: Fitzné, Croker M. B.: Asszony a bakon, Daudet E.: Az élet sodrában, Voss S.: A költő és az asszony, Tolsztoj L.: Hadzsi-Murát, Bodkin D.: Beck Pál, Bang: Úton, Potapenko: Egy család története, Kálnoki I.: Igen Czenci, Dumas: Napoleon élete, Tabéry G.: A néma harc, Baret A. W.: A toweri titok, Lázár J.: Betulia virága, Karinthy F. Esik a hó, Herceg F.: Álomország, Szomory D.: Györgyike drága gyermek, France Anatole: Pinguinek szigete, Bródy S.: Imre herceg, Csehov: Az orvos felesége, Koronghy D.: Diadalének, Szemere Gy.: Ahazatlanok, Strindberg: Történelmi miniatűrök, Kóbor T.: Aranyhaju Rózsika.

Németben: Glyn E.: Seize Stunde, Schubin O.: Heil dir im Siegerkranz, Anzengruber L.: Die Kameradin, Strindberg A.: An offener See, Bernhard O.: Adelheid Rolands Schicksal, Voss R.: Die Herzogin von Plaisanze, Werner E.: Weg des Schicksals, Hartwig G.: Wenn du mich liebst, Jugendträume, Die goldene Gans, Stacpoole V.: Die letzte Karte, Schweriner O.: Mit versiegelten Ordern, Herceg R.: Die Burgkinder, Raff H.: Der Nebelreiter, Scheider M.: Zwei Ehen, Georgy E.: Die Erlöserin, Hardt E.: Die lieben Nächsten, Brandfels H.: Das Kuckucksei, Glyn E.: Der Liebesroman einer Königin, Selmer G.: Der Inspector auf Liltala, Hauptmann H.: Wer bin ich? Klinkowstroem: Der Schatz im Grossen Bären, Gager-Rospath: Der Roman einer Hofdame, Lux A.: Grillparzers Liebesroman, die Schwestern Fröhlich, Warner A.: Leslie und ihr Verehrer.

**Kölcsöndíj: havonként 1 korona
40 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 10 fillér.**

Vidéki bértők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Zenemű-kölcsöntárba

is megkapó szép

ajdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 kor.,
vagy tüzetenként 20 fill.

Legújabbak: Fischer: Ici—pici nő! Fehér: „Mon Idoe” Kálmán: Der Zigeunerprimás, Jarkó: Tengéresz Kató, Zerkovitz: Angyalom, angyalkám! Eysler: Bum, — bum polka, Darowsky: Lány, angol lány! Vincze: A limonádé ezredes, Clark: Kernagy ur! Zerkovitz: Sokszor úgy szeretnék sírni, Botsford: Jer ide kicsi szépem!... E. Eysler: Der Frauenfresser.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyv- tárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSO,

könyv-, zenemű- és papír-
kereskedése A utca

LÓPOKRÓCOK minden minőségben BRAUN MIKSA cégnél

olcsón beszerezhetők ARAD, Boros Beni-tér 2. szám. Telefon 594. 7001 Telefon 594.

Nyílttér.

ÓRIÁSI

választékot talál mindenfajta FÉRFI-, FIU- és GYERMEK-RUHÁKBAN, ugyszinté CIPŐ-, KALAP- és ural divatekkekben

Korányinál

a Szabad-ág-téren, 5441

Egy 2 középiskolát végzett 14 éves

ügyes fiu
nyomdász-tanulónak
felvétetik.

A régiek szél-havának mondták

11. november, tudták is miért. Egy hónapban sinesen annyi szeles, ködös nap, mint az év utolsó előtti hónapjában. De veszedelmesebb hónap nincsen ennél az érzékeny emberekre nézve. Ebben az időben egy házban sem szabad hiányoznia Fáy valódi szódai ásványpasztillájának, hogy a hirtelen fellepő meghűlést és hurutot azonnal meg lehessen szüntetni s ezzel komolyabb bajnak elejét venni. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér s minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Óvakodjék az utánzatoktól.

SÉRÜLÉSEK

minden fajt gondosan meg kell óvni a tisztálanságtól, mert ezáltal a legkisebb sérülés is veszélyes, nehezen gyógyítható sebé válhat. 40 év óta bevált, megbízható kötszer a Prágai házikenőcs, mely megóvja a sebet, enyhíti a gyulladást és a fájdalmat, hűsítően hat, a sebet behemgeszti s hamar gyógyítja.

POSTAI SZÁLLÍTÁS NAPONKÉNT.

1 egész doboz 70 fillér, postán 3 kor. 60 fillér előleges bevétele után 4 doboz, 7 koronáért 10 dobozt küldünk franko az osztr. és magy. monarchia állomására.

Vigyázzunk a preparátum és a készítő nevére, ár és védjegy csak 70 fillér árban valódi.

Főraktár:

B. FRAGNER,

cs. és kir. udvari szállító
Gyógyszertára „A FEKETE SAS”-HOZ.
Prága, Kleinszte, 203. Nerudagasse sarkán.
Ausztria és Magyarország gyógyszerárban raktáron.

Cipő különlegességek Iványi Menyhért Aradon, Forray-utca

Eredeti amer. férfi vagy női fekete vagy barna ... .. 13 K.
Antilop divat magas cipő ... .. 14 K.
Eredeti angol kalapok nagy választék Gyukits kalap ... .. 10 K.
Női vagy férfi sevrő cipő ... .. 9 K.

Tartozik ■ Követel praktikus

kézi zsebfüzet

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 20 fillér.

„Szanatórium függő köny- nyű tüdőbetegek részére“.

Brassó mellett 717 m. a tenger színe fölött, gyönyörű fekvéssel egy hegynék déli oldalán — nyugati, éjszakai és keleti szelektől védve — egy sok kilométerre kiterjedő fenyőerdő szélén. Pompás kilátással a város- és a közeli hegyekre. Modern kezelés. Kitűnő eredmények télen és nyáron. Magyar konyha. Teljes ellátás orvosi kezeléssel együtt napi 10 koronáért. — Prospektust küld kívánatra

Dr. Riemer Károly,

vezető orvos és tulajdonos
Brassó, Árvaház-utca 27. szám.
26182—1912. szám.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége házi pénztára, a tisztli nyugdíj, hidüzem és szennyvíz alapok 1913. évi közközlés előirányzatait, a városi tanács és a hármas bizottság üléséről felvett jegyzőkönyveket, valamint a bevétel és kiadás tételeit felvilágosító mellékleteket folyó évi október hó 27-től számított 15 napra a városi számvevőség hivatali helyiségében közszemlére kitették.

Erről Arad sz. kir. város közönségét azzal értesítjük, hogy azok a jelzett határidő alatt megtekinthetők és a retaliáni észrevételek a jelzett határidőn belül, de a folyó év november havi közgyűlést 5 nappal megelőző időn belül a városi tanácshoz betérjeszhetők.

Arad, 1912. évi október hó 26.

A városi tanács.

Szemlak

község előljáró
sága 2 havi idő-
tartamra havi 100
kor. fizetéssel

írnok-végrehajtót

keres.

Szemlak, 1912. november 2.

A közs. előljáróság.

7201

FONTOS ÉRTESÍTÉS!

Óriási készletünk teszi lehetővé, hogy elsőrangú amerikai cipőkülönlegességeinkben minden láb megtalálja a helyes méretű és a láb alkatának megfelelő formájú cipőt. Egy kísérlet mindenkit meggyőzhet ennek valódiságáról, annál is inkább, mert meg nem felelő cipőket mindenkor kiűserélünk.

KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKE
S A MÉRTÉKVÉTELI UTASÍTÁST!

AMERICAN SCHOE COMPANY Ltd.

Központi főüzlet:
Budapest, IV. Kigyó-tér 1. Királyi bérp.

Üzletek:
V. Dorottya-u. 6. Erzsébet-körut 42.
Debrecen: Piac-u. 44.
Zagreb: Ilica 22.

5963

URÁNIA

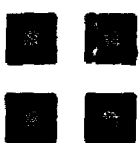
1912. november hó 3., 4. és 5. én
vasárnap, hétfő, kedd

LEÁNYKERESKEDELEM.

Oroszországi leányvásár.

Egy színésznő szenvedései.

Szenzációs dráma 3 felvonásban.

Szerdától:

A halálgyűrű.

7143

Amerikai és angol formájú
gyermek, leány és fiu cipők,
vizhatlan

Vadász cipők

ősz és téli, női és férfi cipők
a legjobb minőségben és leg-
újabb formában.

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egységárban

1900

K 16.50 és K 20.50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

ARAD ÉS TEMESVÁR.

Divatjukat multa visszamaradt áruk félárban.

Szép, elegáns és divatos

szőrme-garnitúrák és egyes cikkek
 legelőnyösebben szerezhetők be

KOVÁCS GÉZA

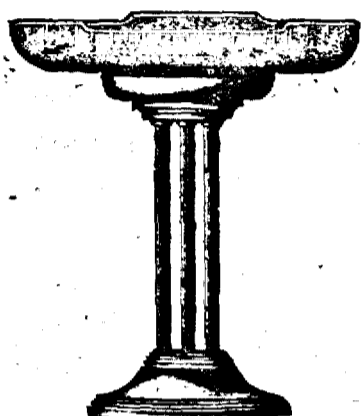
szücs különlegességi üzletében
 Aradon, Forrai-utca (Gróf Hunyadi-palota.)

Alkalmi eladás! Kiköltözés miatt

összes raktáron levő áruk mai naptól rendkívül olcsó árakban lesznek elárusítva

FISCHER MÓR üveg, porcellán, lámpa és diszműáru üzletében
 Aradon, Andrássy-tér 20. szám alatt.

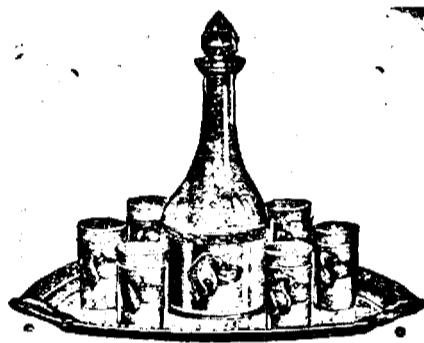
7228

Chinaezüst gyümölcs-állvány
 (Aufsatz) kristály üveggel K 9-60

Elsőrendű chinaezüst 6 személyes
 teakészlet belül aranyozva K 96

6 személyes chinaezüst likőr
 service ... .. K 28

Chinaezüst virágváza
 csiszolt üveggel K 9

Finom csiszolt poharak, boros 10, vizes 12 fillér. Kérem kirakataim és üzletben levő feltűnő olcsó áraim megfigyelését.
 Legnagyobb képkeretezési műhely. Petroleum- és villanycsillárokból nagy választék. Telefon 568.

Kizárólag Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Legyőzhetetlen

olcsóság és izlés tekintetében

7178

a Kalap Bazár

Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

Női-divat kalap, kalapforma és diszek nagyárúháza

Kizárólag Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

ÚJ ÜZLET! PINTEA ÉS KLEIN

cipő, kalap és uridivat áruháza
ARAD, Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt
MEGNYILT!

5861

Jó és olcsó fűszerárak

gyors és pontos kiszolgálás
mellett kaphatók,

csomagolt teánál 55 szá-
zalék engedménnyel.

Marssó Andor

fűszer- és vegyeskereskedésben,
Kossuth-és Batthyányi-
utca sarkán. 6418

Lakatos műhely áthelyezés.

Igen tisztelt megrendelőimet és
a nagyközönséget értesítem, hogy

épület és műlakatos
üzletemet november 1-től
ugyancsak

Rákóczi-utca 31. számú
saját házamba helyezem át,
hol is azt a legjobban felszerelem.

Elvállalok sárcsok, kutak, erké-
lyek, mérlegek stb készítését és szak-
szerű javítását, ugyszintén bár-
milyen szakmába vágó munkát
leggyorsabb kivitelben legjutányo-
sabbban. — További szíves pártfo-
gást kérek, teljes tisztelettel

Gartner Márk
épület és mérleglakatos. 6257

Ezelőtt Bolezni Antal

féle cipő-üzlet Salacz-utca 2. sz.
alatt megnagyobbítva, saját készi-
tési úri női és gyermek cipők
raktára. Elsőrendű munka és anyag-
ból állandó nagy választékban kap-
hatók. Mérték utáni rendelések a
legújabb divat után pontosan készi-
tetnek. — Tisztelettel

Czernóczy M.

Krón Lénárd

építész és építőmester

tervező és vállalati
irodája

Arad, Salacz-u. 6.

Mindenki azt mondja már, hogy

Szeplők, májfoltok

és minden arctis tátlanságok eltünteté-
sére, továbbá hideg, szeles időben arc és
kezek megvédésére legjobb az eredeti

Kárpáti-féle

Benzoe-Creme 1 korona.

és Benzoe-tej szappan 70 fillér
utasítással.

Készíti:

KÁRPÁTI JÁNOS gyógyszerész

Arad, Boros Beni-tér 15. sz.

6 korona rendelésnél postaköltség nem számítatik.

Telefon
162. sz.

Telefon
162. sz.

Reusz Mór és Fia

Porosz kőzén, koksz és faszén-telep
Arad, Boros Beni-tér 12. sz.

A fűtési idény beálltával van
szerencsénk ajánlani legjobb
minőségű 6269

Porosz szalon fűtőszén.
Porosz légszesz pirszenet.

Vasaláshoz rostált darabos
Bükkfaszenet ::
és csomagolt faszenet
jutányos árban házhoz szállítva

Sokféle sósborszeszt

próbált már használni ön is és ha
talán még se ért el hatást, úgy
tegyen kísérletet a

„TURUL-SÓSBORSZESZSEL”,

mely minden néven nevezendő
külső bántalmakat hátfájást, bá-
gyadtságot, gyöngeséget, reumát,
ischiást, fül-, fog- és fejfájást stb.
Egyszeri bedörzsölés után meg-
szünteti, az idegeket megerősíti,
belsőleg a gyomor- és bélbántalmakat,
bélbántalmakat, hasmenést, nehéz
légzést, szívbántalmakat, mellfá-
jást megszünteti, ezáltal a közér-
zetet kellemessé teszi. Ára: kis
üveg 44 fillér, nagy üveg 1 kor.
20 fillér. Kapható az egyedüli ké-
szítőnél:

WAJDITS GYÖRGY

Turul" gyógyszerárban, Kápolna- és
Lipót-utca sarkán. Azonkívül minden
gyógyszertárban, drogeriában és nagyobb
fűszerüzletben. 6581

Költözködők figyelmét

felhívjuk óriási raktáru:

szőnyegeinkre, futó és abgepast „Axminster“ nyírott pelüche minőség igen
olcsó árért 200 x 300 nagyságban már 48 koronától feljebb.

Ágy- és asztalterítők ugyszintén Pelüche asztalterítők.

Tüll csipkefüggönyök méter számra és abgepast. Előnyös alkalmi vásárlásra
ajánlunk valódi Perzsa szőnyeget, — melyek minden vételkötelezettség nélkül
megtekinthetők, — kisebb és egész nagy méretűek.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

kelempye- és divataruháza.

ÚJ NYOMDAVÁLLALAT!

Telefon sz. 733

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és m. t. ismerőseim szives tudomására hozni, hogy **Aradon, Weitzer János utca 9. sz. (Városi elemi leányiskola épületben)** a legújabb gépekkel és a legmodernebb betűkkel felszerelt 7259

**Névjegyek
legszebb kivi-
telben azonnal
elkészítetnek.**

NYOMDAI MŰINTÉZETET

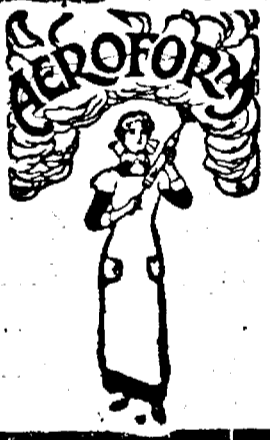
létesítettem. :: Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat ugymint: Ügyvédi, kereskedelmi és alkalmi nyomtatványokat, részvényeket, takarékbetéti könyveket, üzleti könyveket, a legprecízebb kivitelben, szolid árak mellett — E téren szerzett tapasztalataim garanciát nyújtanak, hogy igen tisztelt megrendelőim igényeit a legnagyobb meglepedésre kielégítem.

Telefon sz. 733

Szives pártfogást kérve vagyok minden tisztelettel:

REINER BÉLA

ARAD, Weitzer János-u. 9. szám.

Nem illatszer!
Nem csinál foltot!

Ó csász. és kir. Felső-
lak- és dolgozószobáinak
fertőtlení-
tésére
használtatik.

AEROFORM

Levegő-fertőtlenítő,

a levegőt tisztítja, fertőtleníti, nedvesíti, szagtalanítja! Ozonizálja, por- és füstmentessé teszi. — Felhígított és éltető erdő-illatot terjeszt és minden kellemetlen szagot megsemmisít.

Az „Aeroform“ levegőfertőtlenítő eszencia árai:

1000 gramm	80.— kor.	125 gramm	10.— kor.
500	40.—	100	9.—
250	20.—		

10 gramm eszencia elegendő 5 liter folyadékhoz.

Az „Aeroform“ fecskendők árai: Beszerzési forrásokat készségesen ajánl

I. szám	25.— K	III. szám	16.— K
II.	20.— K	IV.	10.— K

Kapható a kontinens minden nagyobb gyógyszer-tár, drogeria, illatszer-kereskedés és háztartáscikk kereskedésben.

Kereskedelmi R.-Társaság.
Budapest, IV., Veres Pálné-utca 26.

Főraktár: GELLER SAMU ARAD, Deák Ferenc-utca 42. sz., Arad,
Csanád- és Hunyadmegyék főelárúsítója. 7270

Legolcsóbb és legjobb cipő beszerzési forrás Aradon, Boros Béni-tér 9. szám.

A n. é közönség szives figyelmébe ajánlom saját készítményű kész

férfi-, női- és gyermek-cipő raktárat, hol állandóan dúsz és lágyat tartok mindennemű legdivosabb és legtarosabb cipőköl legolcsóbb árakban. Megrendelések gyorsan és pontosan elkészítetnek. 504:

Teljes tisztelettel
Czernóczky Imre,
uri- és női cipész.

Dougan és Mayer

kárpitos és diszitők

Atzél Péter-utca 3. szám.

Elvállalunk e szakmába vágó munkákat, ü. m.: angol bőr, ebédő, szalon és háló butorokat, használt butorok átalakítását.

Lakásberendezések és diszítések a legszolidabb árakon!

OCCASSIÓ

Szövetek, barchetek, selymek nagy választékban érkeztek, vászon és fehérneműek IGEN JUTÁNYOS ÁRAKBAN kaphatók. — Szőrmeboák és muffok olcsóbb mint bárhol. NŐI- és LEÁNYKA Confectió

Hoffmann Sándor
ARAD, (SZINHÁZ ÉPÜLET.)

Használt ólom megvételre kerestetik

! Kérem a cégre figyelni !

CSIPKE ÁRUHÁZ

Telefon 932.

ARAD

Telefon 932.

Csak Asztalos Sándor-utca 4.

Következő olcsón beszerzett áruk kerülnek eladásra. Ezen áruk mind jó és tartós minőségűek. KÉREM MEGGYŐZŐDNI KÉNYSZER VETEL NÉLKÜL!

Reform fűzők I. minőség ... K 5.20
 Reform női trico nadrág
 minden szín... .. K 2.40
 Selyem blousok ... .. K 7.—
 Selyem taft aljak ... K 7.—11.—
 Lüster és kloth aljak dupla
 fodor... .. K 3.—
 Női ingek R schiffon ... .. K 1.60
 Női nadrág R schiffon ... K 1.80
 Férfi ingek R schiffon ... K 1.98
 Férfi háló ingek I. minőség K 2.60
 Férfi alsó nadrág Köpper I. K 1.60
 Férfi alsó nadrág franci
 szabás I. ... .. K 2.80
 Férfi zephir ingek, gyönyörű
 színek ... .. K 2.80
 Zephir turista ing remek kiv. K 2.50
 Női harisnya 3 pár ... .. K 1.—
 Női flor harisnya I. minőség
 3 pár ... .. K 2.40
 Selyem harisnyák minden
 színben ... .. K 4.—
 Férfi szokni csikos 3 pár K 1.20
 Gyermekek patent harisnya... K—30
 Esőernyők férfi és női ... K 2.80
 Férfi nyakkendők selyem... K—30
 Nadrágtartók minden szín K—70
 Férfi gallér I. minőség ... K—12
 Férfi kézelő I. minőség ... K—40
 Battist mieder védők ... .. K—60
 Arc fátyolok minden szín... K—30
 Női nyilas harisnya ... .. K—76
 Lack övek tiszta bőr ... .. K—70
 Battiszt női zsebkendők ... K—20
 Himzett női zsebkendők ... K—50

Himzett női ingek I. minőség K 3.—
 Csipke és betétek meterje... K—02
 Csipke szövetek 50 fillértől
 Csipke gallérok 70 fillértől
 Ruhadiszek minden kivitelben
 Széles selyem szalagok min-
 den színben meterje ... K—60
 Női glace kesztyű I. minőség K 1.70
 Női glace kesztyű feh. hosszú K 3.60
 Selyem kesztyűk hosszú ... K 3.—
 Svéd imitált rövid kesztyű ... K—70
 Valódi svéd kesztyű sárga ...
 és fehér rendes ... .. K 2.20
 Férfi glace kesztyű színes K 1.80
 Mesalin selymek ... .. K 2.—
 Taft selymek ... .. K 1.50
 Férfi szarvasbőr kesztyű bélelt K 2.40
 Férfi Glacé kesztyű bélelt... K 2.20
 Női " " " ... .. K 2.20
 Selyem gallér védők ... .. K—70
 Férfi alsó tricok jäger... .. K 1.80
 Férfi nadrág jäger ... .. K 1.80
 Férfi szokni jäger... .. K—60
 " " " Ia ... .. K 1.30
 Gyermekek Jäger tricok
 Flanel alsó szoknyák minden
 színben ... .. K 2.40
 Női kötött sapkák... .. K 1.70
 Fiu tiroli nadrágok ... .. K 2.20
 Kötött női mellények tiszta
 gyapju ... .. K 2.40
 Plaid válkendők ... .. K 3.—
 Posztó gyermek kabátok
 minden színben ... .. K 6.—
 Caracul gyermek kabátok... K 7.—

Azonkívül érkeztek nagy mennyiségben 1 nom női fehérneműek, csipke ágytakarók, storok, draperiák, szőnyegek, téli kendők, finom csipke betétek és csipkeszövetek, modepolán himzések, zsebkendők, barchet pongyolák, barchet gyermek ruháskák remek kivitelben.

Meglepő olcsó árak! :-: Szörme áruk nagy választékban!

Tisztelettel: **CSIPKE ÁRUHÁZ.**

Semmi sem pótolhatja!
Bendalin
 legjobb folyékony kályhaezüst-festéket.
 Nem pattan le vörösrőre izzott kályhákrol sem, hanem kihűlésük után ismét szép ezüstenyü marad.
 Nem robban!
 Használatban rendkívül kiadós.
 Kapható: Steinitzer N., Repin Károly ócegnél.
 Egyedüli gyárosok: **Georg Benda Lutz-Werke** bronz festőgyár **Wien, Traismauer, Mőa. Prag.**

Arad-séga, pécskai-ut 20
 közvetlen a csanádi vasuti átjáró mellett levő
ház és 4 ktr. holdtermő szőlővel teljesen beültetve részben csemege-szőlővel, berendezéssel együtt, szabad kézből eladó.
 Bővebbet ott a tulajdonosnál.

Gögsipgyulladás hurut és elhanyagolt csuzlázban szenvedőknek különös figyelmébe.

Elhanyagolt, vagy rosszul kezelt náthának utóvégre is gögsipgyulladás az eredménye, szerencse még ha nem végződik tüdőbajjal. Időnként az egész szervezetet meg rázkódtató köhögési rohamok veszik elő az embert, melynél fogva az alvás lehetetlenné válik és az érverés lázas lesz. A legkisebb meghűlés még fokozza a fájdalmakat. Sajnos, azonban tény, hogy gyakran gümők képződnek, ezek a tüdőt elrekesztik; a felbomlási időszakban a megsemmisülés okai lesznek, nagy mennyiségű anyag veszteségét okozák és sejt név alatt lesznek ismeretessé.
 A beteg levert, de nem szenved és folyton bánatos hangulatu. Köpése előbb fehér, habos és gyöngyházzsintű, majd lassan nyér színben, mitől semmi jó sem remélhető, míg végre az utolsó időszakban szürkés sárga. Léte egy, hosszú sorvadás és teljes öntudattal mulik ki.
 Egy hosszadalmas náthánál soha sem elég elővigyázatos az ember, még kevésbé egy kezdetleges gögsipgyulladásnál. Azért is a rosszulétet addig kell megakadályozni, míg nagyobb baj nem válik belőle.

A tüdőbaj bacillussai a „Goudron-Guyot” által lesznek megsemmisítve.

A „Goudron-Guyot” rendszer használata abban érvényesül, hogy rövid időn belül meggyógyítja a legmakacsabb hurutot és a már meggyökeresedett gögsipgyulladást is. Előfordult azonban az az eset is, hogy kifejlődött tüdőbajnak is elejét vette, amennyiben megakadályozza a tüdőgümő felbomlását és a bacillusok szaporodását meggátolja. Ennek egyszerűbb és erősitőbb szert nem is lehet előállítani.
 Ha alkalom adtán az eredeti „Goudron-Guyot” helyett más gyártmány lenne Önöknek ajánlva, ne bízzanak benne, mert az ily gyártmány csak használhatóság miatt kerül forgalomba. Elhanyagolt tüdőbaj, hurut, csuzláz és fuladás ellen mulhatatlanul szükséges a valódi Goudron-Guyot. Norvéziában növényi tengeri fenyőfa különlegességéből készül és a feloldható kátrány tartalmója saját gyártmánya. Ez a tény legyen előleges annak elismerésére, mennyivel hatásosabb az eddig produkált szerekhez képest. Tévedés elkerülése végett figyeljünk a védjegyre. A valódi „Goudron Guyot”-ra nagy piros betűkkel violet, zöld és piros alapon, keresztelve, van a Guyon nev kitéve és ép így a cím: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.
 A gyógyszer nem kerül 10 fillérről többre naponként és használ.
 U. J. Azon személyek, kik a kátrányt megszokni nem bírják a „Goudron-Guyot”-ot „Capsules-Guyot”-tal helyettesíthetik. 2-3 pasztillával étkezés után, az előbbi gyógyszerrel hasonló eredményt érni el. Étkezés előtt, avagy közben ezen kapszulák könnyen emészthetőnek, a gyomorra a legjobb hatást gyakorolva, az egész szervezetet általános jólétet mezdítják elő.
 A valódi „Guyot” kapszulák fehérek, melyek mindegyikén a Guyot név van fekete betűkkel rányomatva.
 Raktár: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris és az általános összes gyógyszerüzem. Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek Kálmán, Rozenyay Mátyás gyógyszereszeknél és minden jó gyógyszerüzemben. Nagyban Arad és vidékének: Vojtek és Weleszál.

Uj női kalap divatterem.

Igen tisztelt ismerőselmet és a hölgyközsönséget értesitem, hogy **Arad, Deák Ferenc-utca 4. szám alatt** egy modernül berendezett **5501**

női kalap divatüzletet

nyitottam, hol állandóan nagyválasztékú raktárt tartok minden kivitelű eredeti bécsi, párisi ősi és téli újdonságokból feltűnő olcsó árakban. E téren több éven át szerzett szakismeretem biztosíték, hogy nagyrabecsült vevőim igényeit mindenkör legjobban kielégitem. **Üzletelvem: szolid és figyelmes kiszolgátás.** Átalakításokat legizlésebben modell után készítek. Gyászkalapok azonnal elkészíttetnek. Szíves pártfogást kérek teljes tisztelettel

Kenderessy Lászlóné.

BÁNFY LAJOS
 építészeti irodája
ARADON
 Ilés-utca 72/b sz. alatt

Tervez, épít, javít és elvállal kisebb-nagyobb építkezést felelősségteljes kivitelben, legolcsóbb árakért.
Költségvetéssel és vállattervezéssel készítek díjmentesen szolgálók.

4698

Helybeli és megyei telefon 866

7258

Ujítás a „Szinházi Verseny-Bazár”-ban

Van szerencsém értesíteni a tisztelt vevő közönséget, hogy a félemeleti nagy helyiségemet a budapesti remek szép

Párisi Nagy Áruház

mintájára kibővítettem és az egész Atzél Péter-utcai oldalt a vevő közönség kényelmére átalakítottam kizárólag játék osztályá, nemkülönben külön helyiségben vannak kiállítva a legkényesebb izlésnek is megfelelő gyermek kocsik és hintalovak. Hogy a tisztelt vevőközönségnek még nagyobb kényelmet nyujtsak, bevezettem üzletembe a telefont is, melynek száma **866**. Telefonon beadott megrendelések azonnal a legpontosabban lesznek elintézve. Játékbaba klinikámat teljesen ujonnan felszereltem mindenféle alkatrészekkel, úgy hogy bármilyen összetört babákat legutányosabban kijavítok.

Ezen ujítás szives megtekintését kéri kiváló tisztelettel

REICH EL., Szinházi versenybazár.

Ugyanott fiatal kereskedő segédek alkalmazást nyernek.

Az összes hazai elsőrangú Pokróogyarak um.: Gácsi, Besztercebányai, Pinkafői Nagydisznódi és Brassói **POKRÓCGYÁRAK**

POKRÓCZ KÉSZITMÉNYEINEK

a legolcsóbb minőségtől a legfinomabb kivitelig páronként, méter- és végszámra a legmegbízhatóbb beszerzési forrása az

Erdélyi és bácskai ipararu raktár

Reich B. Károly Fia és Társa cég

Andrássy-tér 6. sz. (Verbos-ház.)

TELEFON 649. 7175 TELEFON 649.

ÜZLETHELYISÉG!

Kiadó azonnal a Forray-
utca 2/a szám alatt volt **Németh Imre-féle**
üzlethelyiség teljes berendezéssel,
álmányok, pultok, Wertheim-szekrény, nemzeti ellenőrző
pénztár, gáz-villany csillár, bársonyszékek stb. Értekezhetni
a házban, a háztulajdonossal 1. ső emelet. 7254

Ezen üzlethelyiségben 15 év óta nagy forgalmu cukorka üzlet állott fenn.

Szalkai Arminné
hímző- és fehérnemű üzlete
Arad, Weitzer János-u. 3.

Női, férfi- és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 5288

Színes és fehér hímzések,
ugyszintén fehér-
nemű varrások olcsó
árban készülnek.

Hímzett madeira vászon
szobkendők nagy vá-
lasztékban 160 fill-
lérért kaphatók.

**Hímző és fehérnemű-
varró leányok** fizetés-
sel felvétetnek.

Barthl János

épület- és műlakatos
Arad, Rákóczi-u. 9.

Elvállal minden a szakmába
vágó munkákat, ugymint:

épület-vasalásokat, vaskerítése-
ket, sűrűcsokat, takaréktűz-
helyeket, mindennemű javítást

pontos kivitelben és jutányos ára-
kon. — Költségvetéseket úgy hely-
ben, mint vidéken díjmentesen.

— Jó házból való tiszta tanítási felvétetnek. —
A nagyérdemű közönség be-
cses pártfogását kéri, kiváló tiszte-
lettel

Barthl János.

2szobás udvari lakás

konyhában vízvezetékekkel, 7000

kiadó

a Fiórián-u. 6b. sz., 3. ajtó a.

Ugyanitt mintegy 160.000 köb-
méter malterhez és betonhoz való
homok eladó, köbméterre 15 fillér.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielné

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben. 4179

Ősz haj és ősz szakáll

idősebb kinézést
idéz elő. Használ-
jon kizárólag csak

VITEK-féle NUCIN-t

szőke, barna vagy

fekete a K. 2. — vagy

VITEK-féle NUCIN-t

egyszerű a K. 1. — és a haja ismét vissza
nyeri az eredeti színét. Kapható minden
gyógyszertár és drogeriában Valódi egyedül
a gyárból, kosmetikai és gyógykészítmény.

Fr. Vitek & Co Prag II., Wassergasse.

Raktár: Török József Budapest. Földes
Kelemen Arad. 6417

Aradmegyei nagyköz-
ség központjában lévő
igen jó forgalmu

korcsmához

egy szorgalmas, komoly

korcsmáros

kerestetik. Ajánlatok a

kiadóhivatalba „Biz-
tos megélhetés” jel-
igére kéretnek 7283

Alkalmi vétel
és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad
legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt
és briliáns tárgyak a legmaga-
sabb árban megvétetnek vagy
más tárgyra átcsereztetnek.

Telefon 438. Telefon 458.

Ablakredők

Valódi amerikai üzemű
ablakredőnyök gyári rak-
tára.

Gyermekkoszik

legjutányosabb árban
kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű és játék-
áru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.

Beleket

hentes és mészárosoknak, ugy-
szintén a közeledő házi ölések-
hez ajánlok szárított és sózott

marhabelet

sózott

sertés és juhbelet
nagyban és kicsinyben,

Klein Gábor

bétkereskedő

ARAD, Boczkó-utca 11. szám.

UJ.

MARGIT HAJFESTŐ.

Remekül fest világos valamint sötétbarnára,
feketére, bármely haját, szakált, bajuszt, azonnal
tartósan, lemoshatlanul minden nehézség nélkül,
előkészület nem szükséges.

Az eljárás a legegyszerűbb, az eredmény a
legnagyyszerűbb, nem kopik, nem piszkít, az ere-
detitől meg nem különböztethető csak egy üvegből
áll, laikus is végezheti a hajfestést.

Artalmatlan
nem tartalmaz ólmot
nem tartalmaz ezüstöt
nem tartalmaz rozot.

Ára 1 korona. 1505

Készít:

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

1 korona 50 fillér beküldése esetén bérmentve küldi.

Hölgyek figyelmébe

ajánlom üzletem felosztását. Hatóságilag engedélyezett
véghírusítást rendezek. Üzletemben lévő összes modell
karpajimat, Strucz, Pröősz és Fantázi tollakat, szár-
nyakat, virágokat, szalagokat, Taft, ponzse, bársony Mallin gáz,
fátyolokat minden elfogadható árban kiárusítom méterenkint és darabonként.

Kiváló tisztelettel **MAJOR JULIA**, Minorita-palota, Weitzer
János-utca részében.

Ha finom
Teát, Rumot
óhajt forduljon
Vojtek és Weisz-céghez
Aradon.

Teák.		Rumok.	
	Kor.		Kor.
1 csom. igen fin. keverék	— 50	1/2 lit. üv. „Hungaria“	1.10
1 „ „ „	1.—	1 „ „ „	2.20
1 „ „ „	2.—	1 „ „ „ Jamaicai II.	1.30
1 „ fin. keverék 1/4 k. só	2.50	1 „ „ „ H.	2.60
1 „ „ törmelék	— 40	1 „ „ „ L.	1.80
1 „ „ „	— 80	1 „ „ „ L.	3.60
1 „ „ „ kiló	7.—	1/2 „ „ „ fortior.	2.70
1 „ Popoff-féle 4 sz.	7.—	1 „ „ „	5.40
1 „ „ „ 6 „	5.50	1/2 „ „ „ antiqu.	3.70
1 „ „ „ 8 „	4.50	1 „ „ „	7.40

Postai megrendelések naponta pontosan eszközöltetnek. 701

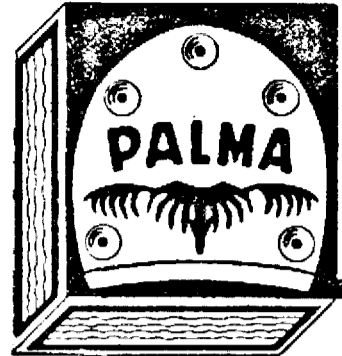
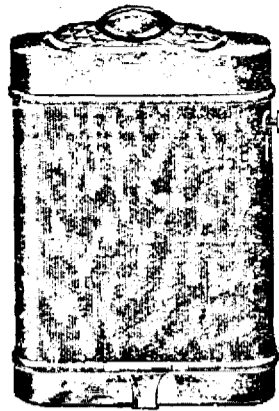
Vi lanyos zseblámpa

mindig friss töltéssel.

Villanyberendezések, villanycsillárok.

Dynamó gépek, villanymotorok olcsón kaphatók

Kalmár Józsefnél
Arad, Salacz-utca 2. sz. 611

valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA,
MINŐSÉGE: ARANY

NEM HANGZATOS REKLÁM

a cél, mert mindenki meggyőződhetik arról, hogy

MAUTNER R.

olcsó áruházában
ARAD, Hunyadi-utca 1. sz.

az őszi idény beálltával szenzációs olcsó árak mellett kaphatók a legfinomabb angol női kostüm kelmék, férfi szövetek, valódi rumburgi vásznak, damaszt asztalneműek, barchetok, szőnyegek és összes a szakbavágó cikkek. — Üzleti órák: Reggel 7—12-ig délután 1/2-től 1/8-ig.

Legfájdalmasabb tyúkszemétől

is 8 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle „ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az „ANAGALLIN” szóra.

Ára használati utasítással együtt 70 fill.

Poloskák kiirtása a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő a „HELOGEN”. Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt is lehetne mosni. Ára 60 fillér.

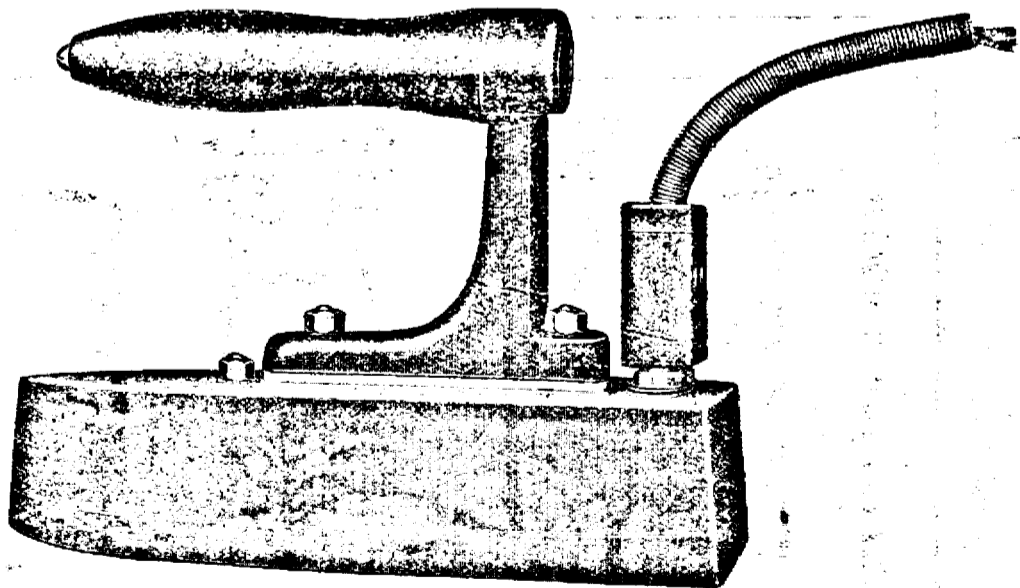
Legjobb, legmegbízhatóbb

amerikai gummi óvszer ma már csak egyedül a „NITER” 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél: **Hajós Arpád** gyógyszerárúháza ARAD, Andrásy-tér 22. sz. a megyeháza szomszédságában. —

KÖLTÖZKÖDŐK FIGYELMÉBE

Villany csillárok dus választékban. Parkett tisztítók, porszívó gépek s villany motorok.

Villanyvasalók, villany főző edények olcsó áron kaphatók:

Kalmár József-nél
Arad, Salacz-utca 2. szám. 6429

Dein Paula

7019 női kalap raktára
Arad, Wellzer János-utca 9. szám.

Elsőrendű Velür kalap állandó nagy raktár.

Alkalmi vétel.

Üzletemből visszamaradt angol és francia

finom férfi

öltöny szövetek

feltűnő jutányos árban még kaphatók

7161

őzv. Inokai Tóth Lajosnál

Wesselényi-utca 26. sz.

Ugyanott egy nagy falitűkör eladó.

Aradi Ipar- és Népbank pénzváltó üzlete

Fehér-Kereszt szálloda épület.

Telefon-szám 100.

Osztálysorsjegyek

a folyó évi november 21-én kezdődő húzáshoz nagy szám választékban már kaphatók.

Ajánljuk a következő szerencseszámokat:

4266	8799	13233	34645
4272	12678	13236	52941
53956	53951	65104	65109
65117	65122	91753	91770

Eredeti árak:

Egy nyolcad K. 1.50, egy negyed K. 3.—, egy fél K. 6.—, egy egész K. 12.—
A fenti számok kizárólag csak nálunk kapható. Vidéki megbízások azonnal és portómentesen ellintéztetnek.

A nálunk vásárolt 12698. számú osztálysorsjegy 600.000 koronát, a 13232. számú f. évi április 10-én 20,000 koronát és a 34642. számú f. évi április 12-én 10,000 koronát nyert. Ezenkívül számos 5000, 2000 és 1000 koronás nyereményt fizettünk ki szerencsés vevőinknek.

Aradi Ipar- és Népbank pénzváltó üzlete.

Alaptőke 5,250.000 kor, Tartalékalapok 2,000.000 koronán felül.

Elad és vesz: értékpapírokat, sorsjegyeket, ércpénzeket stb. — Betéteket elfogad takarékbetéli könyvecskékre és folyó (cheque) számlára. Előlegeket nyújt értékpapírokra. Kiállít utalványokat és hitelleveleket az összes külföldi piacokra. Igérvényeket kiállít minden húzásra. A magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye.

7248

Nem titok többé,

hogyminden hölgy a HAJOS-féle

Aradi Ibolya-crémet

használja. Az arc bőrt vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

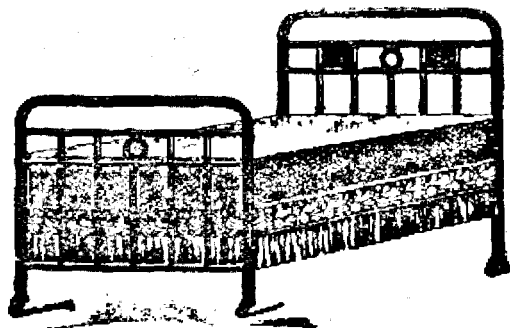
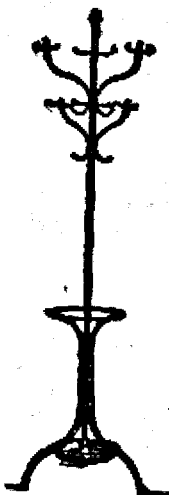
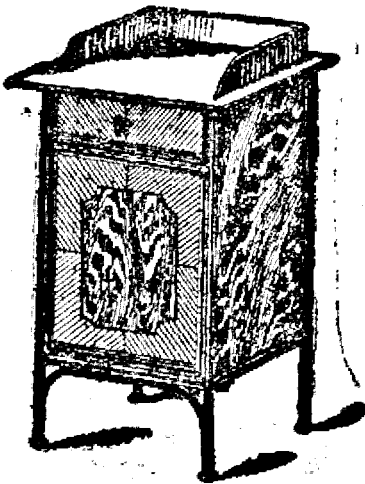
420

Ara egy tégelynek 1 kor., Ibolya dőlgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

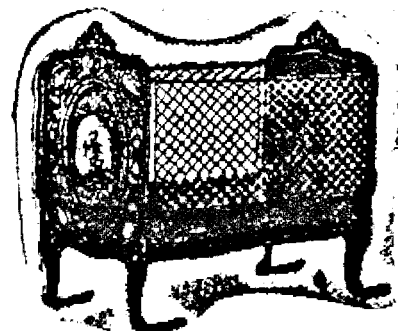
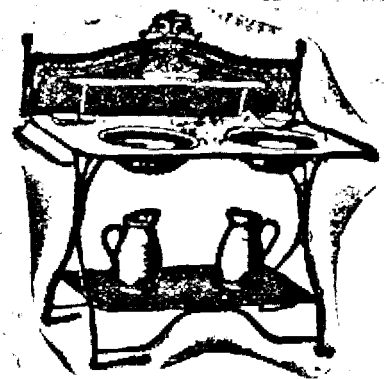
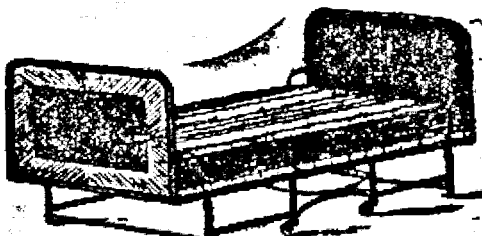
Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

A legkitűnőbb hatású nyálkaidó köhögés és rekedtség elleni szer a Tussinál cukorka, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a Tussinál tea á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki legszívesebben veszi be.

Iroda: Karolina-utca sarkán.

6858

Raktár: Karolina-utca sarkán.

3071—1912. tkv. sz.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktoria tak. és hitelintézet, mint r. t. aradi cég végrehajtónak Gróza Petru I Petru, Banics Traján, Banics Maxim zárandbányai lakos végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőke, ennek 1912. január hó 5-től járó 5% kamatai, 69 korona 95 fillér eddigi költség és az ezuttal 29 kor. 80 fillérből megállapított árverés kérési költség követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, az árverést elrendelte, minek folytán a nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság kerületében fekvő és a 1. a zárandbányai 1. sz. tjkvben A. I. 1—4.sorszámú ingatlanok B. 31. és B. 12. alatti Banics Traján, illetve Gróza Petru I Petru nevében álló hányadok 110 kor., 2., a zárandbányai 84. sz. tjkvben A. I. 1—6, 9—16, 18—29. sorszám a. felvett ingatlanok B. 10 alatti Gróza Petru I Petru hányada 495 kor., 3. a zárandbányai 53. sz. tjkvben A. I. 1—6, 9, 12, 13, 15, 17. sorszám Gróza Petru I. Petru B. alatti hányada 369 korona, 4. a zárandbányai 46. sz. tjkvben A. I. 1—17. sorszám a. felvett ingatlanok B. 3. a. Banics Maxim nevében álló hányad 660 kor. kikiáltási árban az 1912. november hó 18. napjának d. e. 9 órájakor Zárandbánya község-házában megtartandó nyilvános árverés alá fog kerülni az alábbi feltételek mellett:

- 1. Az árverés a zárandbányai 43. sz. tjkvben C. 6. alatt Gróza Petruné sz. Szima Anna javára és a banesi 53. számú tjkvben C. 4. alatt Gróza Petru I Nikulae javára bekebelezett haszonélvezeti jogot nem érinti.
  - 2. Az ingatlanok a kikiáltási árban az 1908. évi XLI. t. c. 26. §-ában megjelölt hányadon alul el nem adhatók és vevő a bánatpénzt az 1908. évi XLI. t. c. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.
  - 3. Az árverési kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis Ad. 1 = 11 korona, Ad. 2 = 49 kor. 50 fillér, Ad. 3 = 86 kor. 90 fillér és Ad. 4 = 66 koronát készpénzben, vagy az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.
  - 4. Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanezen naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanezen naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételár-részlet után az árverés jogerőre emelkedésétől számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. december hó 6-ik napján 39425. I. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a körösbökényi kir. adóhivatálnál mint bírói letétpénztárnál befizetni. — A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.
- Az árverési hirdetmény és feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró-ság tkvi hatóságánál és Zárandbánya, Bogyafalva, Keresztospatak, Hosszusor,

Kishalmágy, Nagyhalmágy községek elöljáróságánál megtekinthetők.

Nagyhalmágy, 1912. szeptember 5. napján.

A kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Gálffy, s. k.
kir. járásbíró.
7279

5230—1912. pm. szám.

Hirdetmény.

Nesnera Aladár th. bizottsági tag elhalálozásával a II. kerületben megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyek választás utján leendő betöltését Arad sz. kir. város th. bizottsága 25619/734. 1912. sz. a. kelt határozatával elrendelte.

A megválasztandó bizottsági tagok megbízatása 1913. év december hó 31-ig terjed.

A választás napja 1912. évi november hó 17-e. A választás d. e. 9 órától d. u. 4 óráig fog megtartatni. A szavazás titkos, szavazólapok utján történik.

A választás helye a Kazinczy-utcai fiúiskola.

A választás elnöke Reicher Károly; helyettese Kosztka Emil, jegyzője Zubor Andor.

A II. kerületbe a következő utcák tartoznak:

Aulich Lajos, Akác-utca, Alsó-Marospart, Angyal, Aranykéz, Árok-utca, Attila-tér, Bem, Bercesényi, Botond, Csalán, Csa orna, Darányi János, Deák Ferenc, Fábíán, Fácán, Félkerék, Flórián, Forray, Fürj, Görbe, Gyár, Hassinger, Hátár Heim Domokos, Ilona, Kálmán, Kazinczy, Knézich Károly-utca, Kelemen-tér, Kismolnár, Kölcsey, Közép, Koszoru-utca (belváros), Lahner György, Lajos, Lázár Vilmos, Lípót, Lovarda, Lujza-utca, Magyar (belváros), Margit, Mély, Mócsár, Part (sarkad), Péter, Rákóczy, Révay, Rövid (sarkad), Rövid (belváros), Sina, Saiacz Gyula-utca, Süveg-tér, Szarvas, Szent István-utca Szent Péter-tér, Tökölly-tér, Tökölly-utca, Trombita, Uj (sarkad), Mikés, Weitzer János, Vadász-kürt, Vendel, Vilmos, Virág, Völgy, Zrinyi-utca.

Arad, 1912. évi október hó 26-án.

Varjassy, polgármester.

4218—1912. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A máriaradnai kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy az aradi m. kir. kincstári ügyészség által képviselt Kir. Kincstár végrehajtónak összesen 208 kor. 76 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. trvszék, illetve a máriaradnai kir. járásbíró-ság területén levő a gyoroki 681. sz. tjkvben A. I. 1—4. sor. 1386., 1506., 1674., 1810. hrsz. a. felvett ingatlanokra 2442 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és annak megtartására határnapul 1912. évi november hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája Györök község-házához kitézetik.

Ezen árverésen a fent irt ingatlan birtokjuttalék a kikiáltási ár két harmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni, amennyiben ezen összeg el nem éretne, az árverést a kiküldött felfüggesztheti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben, vagy az

1881. évi LX. t. c. és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. év LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Máriaradnán, 1912. évi augusztus hó 12-én.

Kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság.

Polgár,
kir. jbiró.
7389

15.000 pár

jó bőrből készült, tartós talppal ellátott férfi és női

fűzős cipő elköltözés miatt

rövid időn belül

ELADATIK.

Párja minden nagyságban csak 5 korona.

Szétküldés utánvét mellett Arnold Weiss által Wien VII. Halbgasse 9. 7255

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek
Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

5230—1912. pm.

Hirdetmény.

Chirke Vilmos th. b. tag elhalálozásával az I. kerületben megüresedett th. bizottsági tagsági hely választás utján leendő betöltését Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottság 25618/734—1912. szám alatt kelt határozatával elrendelte.

A megválasztandó bizottsági tag megbízatása 1913. évi december hó 31-ig terjed.

A választás napja 1912. évi november hó 17-ike. A választás d. e. 9 órától d. u. 4 óráig fog megtartatni. A szavazás titkos, szavazólapok utján történik.

A választás helye a városháza délkeleti földszinti kisterme. A választás elnöke dr. Steinhard Mór, helyettese dr. Priegl István jegyzője: dr. Angel István.

Az I. kerületbe a következő utcák tartoznak:

Andrássy-tér, Árpád-tér, Asztalos Sándor, Aczél Péter, Besze János-utca, Bocskay-tér, Boczkó-utca, Boros Beni-tér, Csernovist Péter, Chorln Áron, Damjanich, Eötvös-utca, Erzsébet királyné-körut, Fa-utca, Faterakóhely, Farkas, Hajó-utca, Hal-tér, Háromvereb-, Hunyadi-utca, József főherceg ut, Jókai-tér, Könyök-utca, Luther-utca, Maros-utca, Gróf Apponyi Albert-ut, Ovár-tér, Petőfi-, Radnai-, Simonyi-utca, Szabadság-tér, Szél, Szekeres, Szent Pál, Tabajdy Károly, Tehén (belváros), Téli, Thököly-Imre-utca, Városház-tér, Vörösmarty. Zoltán-utca, Aradvár.

Arad, 1912. évi október hó 26.

Varjassy, polgármester.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábmelegében szenvednek legjobban ajánlható szer.
Teljesen megújulni!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására.
— Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorcséppel. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A felfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag:

Rozsnyai Mátvás
gyógyszertárban
Arad, Szabadság-tér.

1914

V. 145/2—1912. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közölni szíja, hogy az aradi kir. járásbírósg fenti számu végzése által Temesvári Forgalmi Bank jelentkező végrehajtató javára 130 korona tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felfoglalt és 997 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Ezen árverés dr. Alföldi Géza 50 korona követelése és járul. erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon Ujtelep, Part utca 4. szám alatt leendő eszközlésére 1912. évi november hó 4. napjának ó. u. fél 3 órája határidőül kitűzetik.

és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1912. évi október hó 18. napján.

Györfy Arnold

7295

bíróági végrehajtó.

Egy 2 középiskolát végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu

nyomdász-tanulónak

felvétetik.

25258—1912.

Hirdetmény.

Arad város kertészeti szabályrendelete a belügyminiszter által jóváhagyatván, annak intézkedései 1912. évi január hó 1-én életbe lépnek.

Ezen szabályrendelet értelmében a városi kertészet a gáji temető kivételével az összes városi temetők sirbeültetését, gondozását és locsolását elvállalni köteles. Az erre vonatkozó megrendelések elfogadásával a városi kertészet és Máté Ferenc, a felső temető gondozására kirendelt segédkertész van hivatva.

A megrendelés levelező-lap utján is történhetik.

1912. évi érvénnyel, illetve a visszavonásig, a sirbeültetés díjait a következőkben állapítjuk meg: Sirhely elsőrendű beültetése 8 korona.

Sirhely másodrendű beültetése 6 korona.

Sirkert elsőrendű beültetése 80 korona.

Sirkert másodrendű beültetése 20 korona.

1 sirhely 1 évi gondozása és locsolása 4 korona.

1 sirkert évi gondozása és locsolása 14 korona.

Sirhely alatt 2—3 m² felületű sirhant, sirkert alatt 20—24 m² területű bármily számú sirhantal bíró kert értendő.

Többszörös sirhelyért vagy 24 m²-nél nagyobb sirkertért aránylagosan magasabb díjak számítottanak.

A gondozás és locsolás díjai 1 naptári évre értendők és azokban a rózsáknak betakarása és a növények fagyelleni megvédésével járó munka is beleértetik.

Arad, 1912. október 19.

A városi tanács.

Arad-hegylajai h. é. motoros vasút menetrendje.

Érvényes 1912. november 1-től.

Arad—Győrök—Pankota						
Kilomet. távols.	Állomások	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.
		5	4	6	8	10
		H. III.	H. III.	H. III.	H. III.	H. III.
—	Arad-Radnai ind. ...	5:02	8:10	11:20	2:30	6:10
2	Uj-Mikolaka ...	5:05	8:15	11:25	2:35	6:15
3	Mikolaka ...	5:05	8:19	11:29	2:39	6:19
7	Óthalm ...	5:20	8:30	11:40	2:50	6:30
12	Mondorlak ...	5:30	8:40	11:50	3:00	6:40
13	Mondorlak-Gölcser ...	5:34	8:44	11:54	3:04	6:44
13	Maroscsicsér ...	5:37	8:47	11:57	3:07	6:47
17	Szabadhely ...	5:47	8:57	12:07	3:17	6:57
23	Győrök ...	6:10	9:20	12:30	3:40	7:20
24	Aradkövi ...	6:15	9:25	12:35	3:45	7:25
27	Kovácsi ...	6:24	9:34	12:44	3:54	7:34
31	Livada ...	6:36	9:46	12:56	4:06	7:46
36	Világos ...	6:59	10:03	1:13	4:23	8:03
39	Galsa ...	7:03	10:13	1:23	4:33	8:13
41	Muszka ...	7:08	10:18	1:28	4:38	8:18
45	Pankota ... érk.	7:20	10:30	1:40	4:50	8:30

Pankota—Győrök—Arad					
Állomások	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.
	1	3	5	7	9
	H. III.	H. III.	H. III.	H. III.	H. III.
Pankota ... ind.	4:50	8:00	11:10	2:20	6:00
Muszka ...	5:03	8:13	11:23	2:33	6:13
Galsa ...	5:05	8:18	11:28	2:38	6:18
Világos ...	5:12	8:28	11:38	2:48	6:28
Livada ...	5:22	8:42	11:52	3:02	6:42
Kovácsi ...	5:43	8:56	12:06	3:16	6:56
Aradkövi ...	5:55	9:05	12:15	3:25	7:05
Győrök ...	6:10	9:20	12:30	3:40	7:20
Szabadhely ...	6:24	9:34	12:44	3:54	7:34
Maroscsicsér ...	6:34	9:44	12:54	4:04	7:44
Mondorlak-Maroscsicsér ...	6:37	9:47	12:57	4:07	7:47
Mondorlak ...	6:41	9:51	1:01	4:11	7:51
Óthalm ...	6:51	10:01	1:11	4:21	8:01
Mikolaka ...	7:02	10:12	1:22	4:32	8:12
Uj-Mikolaka ...	7:06	10:16	1:26	4:36	8:16
Arad-Radnai-ut érk.	7:10	10:20	1:30	4:40	8:20

Győrök—M.—Radna.					
Állomások	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.
	102	104	106	108	110
	H. III.	H. III.	H. III.	H. III.	H. III.
Arad (1) ... ind.	5:00	8:10	11:20	2:30	6:10
Pankota (1) ... ind.	4:50	8:00	11:10	2:20	6:00
Győrök placér ... ind.	6:10	9:20	12:30	3:40	7:20
Ménés ...	6:18	9:28	12:38	3:48	7:28
Pálos ...	6:25	9:35	12:45	3:55	7:35
Pálosbaracka ...	6:32	9:42	12:52	4:02	7:42
Radna ... érk.	6:41	9:51	1:01	4:11	7:51
	7:00	10:10	1:20	4:30	8:10

M.—Radna—Győrök.					
Állomások	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.
	101	103	105	107	109
	H. III.	H. III.	H. III.	H. III.	H. III.
Radna ... ind.	5:10	8:20	11:30	2:40	6:20
Pálos-Baracka ...	5:29	8:39	11:49	2:59	6:39
Pálos ...	5:37	8:47	11:57	3:07	6:47
Ménés ...	5:46	8:56	12:06	3:16	6:56
Győrök placér érk.	5:53	9:03	12:13	3:23	7:03
	6:00	9:10	12:20	3:30	7:10
Pankota (1) ... érk.	7:20	10:30	1:40	4:50	8:30
Arad (1) ... érk.	7:10	10:20	1:30	4:40	8:20

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

LEGGAZDASÁGOSABB

beszerzés a legújabb feltalált módon

Remington írógép

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magába és világszerte elismert

legtartósabb gyártmány

Díjtalán és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében. 423

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burroughs“ amerikai számleíró összeadógépek, „Millonaer“ svájci „Saxonia“ glashüttei számológépek, „Kartothek“ amerikai nyilvánartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

Magy. kir. szab. osztályosor-játék.

Az 1912. november 21. és 23-án kezdődő
XXXI. sorsjáték

I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

$\frac{1}{1}$	sorsjegy 12.— korona		$\frac{1}{4}$	sorsjegy 3.— korona
$\frac{1}{2}$	" 6.— "		$\frac{1}{8}$	" 150 "

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
	36060	36051	55801	55810	55824	
	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	

Az 1903. július 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051. szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053. szám ötezer koronát és az 1906. évi

február hó 14-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott **99354. szám tízezer** koronás

nyeremények. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMIN

bank- és váltóüzlete Aradon. 7172

Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöketnek.

THE VERA

American Shoe

A jelenkor legtökéletesebb, legkényelmesebb, és legtartósabb amerikai cipője

arak, hölgyek és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442. 1561 Telefon 442.

Villany csillárok

Villanyos főzőedények vas-
sa ók kedvező fizetési fel-
tételek mellett kaphatók

KOCH DÁNIEL-nél

ARAD, Deák Ferenc-utca 42. sz.

7293

Nagy raktár villanyos motorokban.

Ezen rovatban minden szó egy-egy betűtöltésnek árá 4 fillér, vastagabb betűkkel 3 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tóh-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi 357. sz.

Apró hirdetések felvételtnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg ellen — avagy levélbélyegekben. Tudakozódásnál a hirdetés száma mindenkor közölendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 3 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetést a kiadóhivatal kérésére díjtalanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elcsúsztatjuk el nem viszik, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Férjét keresnek:

gazdag délamerikai fiatal özvegy, 24 éves, orosz k. a. 50.000 rubel vagyonnal, néhány bécsi és magyar hölgy 50-200.000 korona vagyonnal, 22 éves német árvaleány 400.000 márká vagyonnal és még sok száz vadonyos hölgy és özvegy. Komoly szándékú uraknak (vagyon, vallás, foglalkozás mellékes) díjtalan felvilágosítást ad: Schlesinger, Berlin 18. 7184

LEVELEZÉS.

„Türelemtelen 100”

jeligés levél-feladójától kérünk még 26 fillért.

Temesvár.

Édes mindenem, a lefolyt események után hogy érzed magad? Legőszintébb azonnali válaszdóért esedezve milliószor csókol Palkód. 7280

„Lillem 18”

A közölt új jeligén levél van. — Kérem sürgősen átvenni. 7287

Petőfi-utca

nem mehettem, mert a találkozás idejét nem közölte. Kérek főpostára régi jeligén pontos időt esti órákban — és más diskrét helyet megjelölni. 7286

„Havas gyopár”

vettem és köszönöm, megszolgálok. A viszonzást fogadd szívesen. Viszontlátás reményében sokszor csókol apus és kisfiad. 7281

„Türelemtelen 100”

jelige alatt levél ment a főpostára. 7291

Női iraszi

ápolására legjobb a Vojtek és West. Kínálomlője. III-711

KIADÓ LAKÁS.

Azonnal kiadó

különbejárta utcai butorozott szoba, esetleg előszobával, kapuculcsal és villanyvilágítással — Simonyi-utca 6. sz. 7265

3 vagy 4 utcai szoba

összes mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, Luther-u. 1. sz. 7303

Karolina-u. 8. sz.

alatt 4 szobás lakás azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 7256

Egy butorozott szoba

és több pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek azonnal kiadó. Hasszinger-utca 5. sz. 7011

Petőfi-utca 10. szám

III. em. alatt kiadó két szép világos és modern szoba azonnal, vagy november 1-re. Ugyanott egy szép utcai szoba konyhával. Bővebbet ugyanott. 6400

Egy különbejárta

csinosan butorozott utcai szoba kiadó. Eötvös-utca 1. sz. I. em. 7263

2 szoba, konyhával

azonnal kiadó. Bővebbet Nemess Géza irodájában. 7260

A poloska

teljes kiűrtása csupán Vojtek és West biztos szereivel érhető el. III-711

INGATLAN.

Élhető sarokház

üzlethelyiséggel, értekezhetni lehet, György-utca 69. sz. 7241

Magánház.

Modern 6 szobás, a belváros központján és egy üres telek eladó. Cím a kiadóban. 5832

Vennék

belvárosi magánházat. Részletes ajánlatokat Kádár főposta kérek. 7296

Egy ház,

mely áll 1 két szobás és 3 egy szobás lakásból, sürgősen eladó. Értekezhetni Becsényi Miklós-u. 33. szám. 7272

OKTATÁS.

A Ziffer-féle

gépirási és kereskedelmi szaktanfolyami múlt hó 18. óta Andrassy-tér 21. sz. I. em. lényegesen kibővítetett, célszerű és higiénikus helyiségekbe helyeztetett át. Új könyvelési, levelezési, gyors- és gépirási tanfolyamokba e hó 4-ikéig beiratkozhatni. — Mérsékelt tandíj, nappali és esti tanfolyamok. Állásközvetítés díjtalan. 7059

Ha hull a haja,

asszálljon magyar haj-perollt Vojtek és Westtól. III-711

ÜZLETEK.

Aradon a belvárosban

jóforgalmu vendégfogadó, hol 15-20 vendégkosztos etkezik, családi ügy miatt sürgősen átadó. Cím a kiadóhivatalban. 7284

Egy jóforgalmu

fűszerüzlet korcsmával, trafikkkal, házzal együtt eladó, Illés-utca 138 szám. 7299

Egy nagyforgalmu

rőfös- és fűszer-üzlet német községben eladó. Cím a kiadóhivatalban. Ugyanott rőfös állványok olcsón eladók. 7278

ALKALMAZÁST NYER.

Elsőrendű

többágazatú életbiztosító intézet alkalmat nyújt lelkiismeretes és törekvő uraknak, kik eredményteljes üzletszerzéssel és szervezéssel tevékenykedést fejtenek ki jól díjazott állás elnyerhetése. Kimerítő ajánlatok csak komoly és megbízható pályázóktól. „Aussere Konkurrenzfähig Einrichtungen“ Eduard Braun Annencken Expedition Wien I., Rotenturmstrasse 9. kéretnek. 6824

Címletrők keresztetnek.

Tudakozódni válaszbélyeg csatolása mellett Adr. Buro Wien postamt 41. Postfach 7. 6969

Jó főzőnő

kerestetik. Cím a kiadóban. 7292

Keresünk

jó forgalmu korcsma-üzletünk részére a vasuti állomással szemben egy megbízható és e szakmában járatos vendégfogást Bővebbet Spitz Testvéreknel Zám. 7202

Gyakornokul

azonnal felvétetik 4 középiskolát végzett fiu, Cukor László fakeskedőnél. 7294

Aki írabbell

mellékfoglalkozást keres, az küldje címét azonnal „Otthon munka” jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 7166

Megbízható

kölcsönközvetítő elsőrendű (sajátjából hitelező) céghez azonnala kerestetik. Ajánlatok H. F. 27 Postamt Schöneberg Berlin intézendők. 6815

Egy 2 kötetplakotát

végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu nyomdász-tanulónak felvétetik.

Fanulóleányok

heti fizetéssel felvételtnek az Aradi nyomdarásszévyntársaság könyvkötészetében.

ALKALMAZÁST KERES.

Mindenemnek ajánlok

megbízható férfi, azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 7275

Könyvelő,

magyar, német, tót levelező, megfelelő állást keres. Cím „Ambitiozus” jelige alatt a kiadóba.

Az Aradi Kereskedők Körö Helyeszközlő Oszfályának

== HETI KIMUTATÁSA ==

Klein Sándor, Koppich Zeigmond
titkár, igazgató.

Szabó Lipót,
irodavezető.

Hivatalos helyiség: Tataböly Károly-u. 1. sz. saját ház.
Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9-12 óráig.

Keresünk:

ARADRA:

Elsőrendű fűszer és csomageüzlet részére pénztárosnőt.

VIDÉKRE:

Vasgyár részére raktárost.

4 fűszer, rőfös és rövid,
2 vas és fűszer,
3 rőfös és divat,
2 fűszer és rövid és
2 vegyes kereskedőséget.
több tanoncot teljes ellátás mellett.

Ajánlatok:

Könyvelőt délelőtti foglalkozásra.

Több irodistanót,
3 fűszer és rövid,
1 vas és fűszer,
2 rőfös és divat és
2 vegyes kereskedőséget.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg elcsatolással válaszolunk. 301

Ma már

3463

az újságírók találkozó helye

RÓNA JENŐ

cégnél, a hol pipere, illatszert, bőr-diszmu-
áru és minden e szakmához tartozó cikkek
ket olcsón szerzik be.

Andrassy-tér 18.

Apró hirdetések

folytatása.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

A nagyérdemű

vidéki és helybeli közönségnek ajánljuk az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezetének saját készítményű férfi, női és gyermekcipőit, amely olcsó áron beszerezhető. Ugyasint mértékutáni rendelések elfogadtatnak. Elismert legjobb anyag: alakját nem veszti. Szabadság-tér 14., a „Piros csizmához.” 6591

Háztulajdonosoknak

nélkülözhetlen lakói nyilvántartására egy házbérfőkönyv és lakbérfőkönyvecske, melyek Pichler Sándor könyv és papirkereskedésében kaphatók. Szabadság-tér 1. Telefon 808. 5311

Eladó

egy használt nagykapu, használt ablakok. Simonyi-utca 6. 7266

Rum compositio

Jó házi rum előállítása Vojtek és Weisznál. III-711

Fénykép kirakatok,

különböző gépek, butorok, jutányosan azonnal eladó, Balassánál Aradon, Minorita-palota. 7285

Uri vagy

leány hálószoba butor, szépen fénnyezve olcsón eladó. Csiki Gergely utca 6. 7305

Sorvetőgépek,

szóróvetők, kocsik, járgány- és egyéb gazdasági felszerelési tárgyak jutányosan eladó Aradon Buzsáki gazdaság. 7282

Kürtyösön

„Központi“-vendéglősnél két darab ósvér kocsiszerszámmal eladó. 7271

Egy finom új utazó-bunda

amely vadászatra vagy hosszú kocsitúra igén alkalmas, jutányosan áron eladó. Bővebbet Weitzer János-utca 17 (férfiszabó-üzletben). 7306

Eladó lovak.

1 drb. 171 cm. magas 3 1/2 éves jegynélküli sötét pej-mén, félvér, á 2200 kor, 1 drb. 169 cm. magas 7 éves jegynélküli meggy-pej kanca-félvér á 1800 kor., 1 drb. 164 cm. magas 2 1/2 éves jegynélküli meggy-pejmén félvér á 1600 kor., 1 drb. 164 cm. magas 2 1/2 éves sötét-pej kanca, félvér, szintén jegynélküli á 1200 kor. I. oszt. prima lovak. Bartol József, Szemlak (Epreskert.) 7288

India fogecseppek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszertára és vegyészeti laboratóriuma Aradon. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Nagyhalmagy központján

egy régi fűszer-üzlethelyiség lakással, azonnal kiadó. Felvilágosítást ad Szelecsán Antal pályafelvigyázó Orosházán. 7277

Vatodi Könni vizek

ruha, haj, fog, és parketta kefék, ugyancsak francia gumi különlegesek kaphatók jól és olcsón Róna Jenő cégnél, Andrassy tér 18. sz. Telefon 233. sz. 3291

Ápponyi-ut 1. számú ház

eladó, vagy az emeleti 7 szobás urasági lakás, minden kényelmes mellékkellyel, villanyvilágítással kiadó. Ugyanott 3 lóra istálló, kocsiszin, nagy pinceraktár is kiadó. Értekezhetni, tulajdonosnál az emeleten. 7273

Fényképészeti gépek

és felszerelések, bármilyen gyártmány, javítását és átalakítását szakember, legutányosabb árban, felelőséggel elvállalunk Ascher Ferenc és Társa műszerészeti üzlet Arad, Deák Ferenc-u. 30. 4121

A legdivatombb

fa díszműrök festésre és égetésre, olcsó égető apparátusok és minden egyéb kellék, remek legújabb svájci festőminták (kölcsonzésre is). Szíves megtekintés vételkötelezettség nélkül. Kérem kirakataim megtekintését! K ausz Paulin színház épület. Telefon 511. sz. 4541

Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben) épület és díszmű bádogos munkákat legutányosabban készít ugy helyben, mint vidéken. 3951

250 cat. hold műlyszántásra

gözeke kerestetik. Ajánlatok feltevések megjelölésével kéretek e lap kiadóhivatalába „Sürgős“ jelíggé. 7223

1 koronáért

bárki is olyan színűre festi haját a mily színűre akarja. A Margit hajfestő ha tisztán használják feketére fest, ha egy rész vízzel keverik barnára, ha két rész vízzel világos barnára, ha három négy rész vízzel keverik szőkére fest. A szín állandó felismerhetlen lemoshatlan. Gutori Földes Kelemen gyógyszertára Aradon. 1224

Fűtési idény közeledtével

a Herkules fűrészes vállalat irodája, Kossuth-utca 9. sz. ajánl a nagyközönségnek I. rendű aprított tűzfát 100 kilónként 2 kor. 70 fillérért hazaszállítva, ugyancsak egész, esetleg fél waggon rakomány cser-, bük- és gyertyánfát kartelesen kivűli legolcsóbb árban befuvarozva fűrészelve és hasítva. Motoros fűrészeink is házhoz rendelhetők. Felvilágosítást készséggel nyújtunk telefonon is 658. sz. 6461

Ha nem jöl eszik

a hívója, adjon neki Vojtek és Weisz hírneves állat tápportáit. III-711

Aki rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti

Kárpáti-féle

epenhajót,

mely a legkötönybb fájdalom nélküli gyomortisztító házi szer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS
gyógyszertárban 6675
ARAD. BÖRÖS BÉNY-ÉK.

Alkalmi vételek és eladása

finom 14 karátos arany-ékszer és pontosan kipróbált zseb- és fali órákban.

Aki olcsón és szolid árut akar venni, ugy saját érdeke az, ha

ZINNER VILMOS

mű-órák és ékszerésznél

ARAD, Forray-utca,
(gróf Hunyadi-palota) vásárol. Óra és ékszer-javítások 2 évi jótállás mellett.

Tört aranyat- és drága-köveket a legmagasabb árban megveszem, vagy becserélem új ékszerekre. 5707

5202—1912. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad. szab kir. város gyermek-kórházában megüresedett évi 1400 korona fizetés, a kórház területén 2 szobából álló butorozott lakás és élelmezéssel javadalmazott kórházi alorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik fenti állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. §-a értelmében megkívánt képesítésüket igazoló okmányaikat, felszerelt kérvényeiket f. év november hó 8-ig Urbán Iván Arad szab. kir. v. és megye főispánjához címezve Aradváros gyermekkorház igazgatóságához küldjék be.

Megjegyezni kívánom, hogy tudori oklevéllel nem bíró pályázók esetén szigorló orvos is kineveztetik.

Arad, 1912. évi október hó 28.

Varjassy
polgármester.

Taxameteres

Bér-autók
Telefonszám
810

2881
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Zálogház-

ből vétetnek arany-, ezüst- és ékszer tárgyak

Farkas Streicher J.

Arad, Tökölly-tér I. sz. 2881

Ertesítés!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy

szücs üzletünket

férjem elhunytá után is a régi szolid alapon vezetjük két leányommal, kik e szakmában teljes jártassággal bírnak. Elvállaljuk mindennemű civatos szörme munkák, bélelések valamint téli ruhák nvári gondozását továbbra is. A nagyérdemű közönség további becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel 6580

özv. Joanovits Antalné.

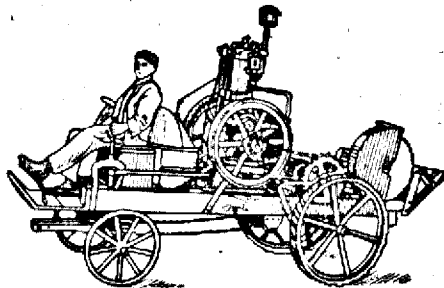
500 koronát

fizetek arra az, a ki Bartilla-féle fogvizének használatát mellett, üvege 80 fill. valaha is az fogfájást kap, vagy a szája becsúsz Bartilla A. Szűcsnél, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszertárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. sz. és Vojtek és Weisz Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentéssel díjaztatnak. 1401

Kovács Soma és Társa Arad

Mc. Cormick chicagai és Kühne mosoni gépgyár vezérképviselése.

7061

Fűrészelő motorok!

Benzin, szivógáz, nyersolaj és elektromotorok gyári raktára.

Fontos!**Fontos!**

Aradi őszi vásárkor

1481

nézze meg minden aradi és vidéki vevő az
 ujonnan berendezett feltűnő olcsó árakkal
 ellátott 40 utcai és kapualatti kirakatot

FISCHER SIMON

Nagy Áruházában
 Aradon, Szabadság-tér 12. sz.

RADÓ GYULA

NOI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN
 ARAD.

ŐSZI ÉS TÉLI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M.

Angol raglanok,
 Női divat felöltők,
 Plüsch kabátok,
 Broccát felöltők,
 Színházi kabátok,
 Angol bundák,

Szörme felöltők,
 Leánykabátok,
 Gyermekefelöltők,
 Angol kosztümök,
 Divat bluzok,
 Pongyolák, Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.